

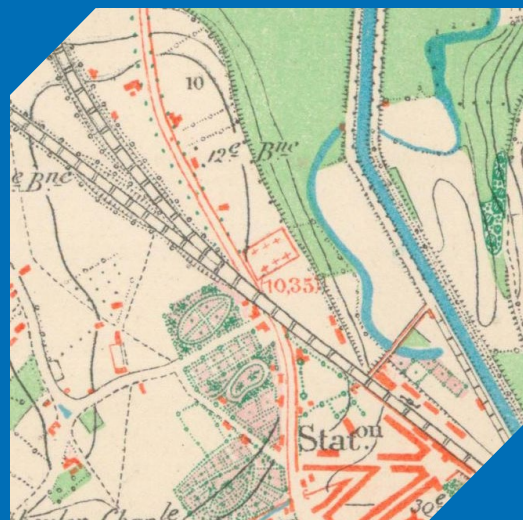
AALST TRAGELWEG

BUREAUONDERZOEK EN PROEFSLEUVEN 2016

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING VOOR STREEKONTWIKKELING IN ZUID-
OOST-VLAANDEREN

GENTSESTEENWEG 1 B
9520 SINT-LIEVENS- HOUTEM
TEL 053 64 65 20

INFO@SO-LVA.BE
WWW.SO-LVA.BE

AALST TRAGELWEG

ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK – 2015/541

SIGRID KLINKENBORG, RUBEN PEDE, VERONIQUE GUILLAUME &
BART CHERRETTÉ

DOSSIERSAMENSTELLING

Sigrid Klinkenborg, Ruben Pede, Veronique Guillaume & Bart Cherretté

PROJECT

Aalst Tragelweg
(proefsleuven- en proefsleuvenonderzoek)
Projectcode: 2015/541
Projectnaam: 15-AAL-TW
SOLVA Archeologierapport nr. 305

OPDRACHTGEVER

Stad Aalst
contactpersoon: Gunther Roelandt
Werf 9
9300 Aalst
Tel: 053/77 93 00
info@aalst.be

OPDRACHTHOUDER**SOLVA**

Projectteam:
Gentsesteenweg 1B
9520 SINT-LIEVENS-HOUTEM
Tel: 053/64 65 20
info@so-lva.be

BEWAARPLAATS ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Erkend onroerend erfgoeddepot **SOLVA** archeologisch depot
p/a Industrielaan 25b
9320 EREMBODEGEM
Tel: 053/64 65 36
archeologie@so-lva.be

WETTELIJK DEPOTNUMMER

D/2024/12.857/22

Kaft: Beeld tijdens het terreinwerk

Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOLVA. Alle foto's, tenzij anders vermeld: © SOLVA

INHOUDSTAFEL

1	DANKWOORD	4
2	INLEIDING	8
3	ONDERZOEKSOPDRACHT	9
3.1	VRAAGSTELLING	9
3.1.1	BUREAUSTUDIE	9
3.1.2	PROEFSLEUVEN- EN PROEFSLEUVENONDERZOEK	9
3.2	RANDVOORWAARDEN	10
4	VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUSTUDIE	11
4.1	BESCHRIJVING VAN DE VINDPLAATS	11
4.1.1	VINDPLAATSGEGEVENS	11
4.1.2	TOPOGRAFISCHE, LANDSCHAPPELIJKE EN BODEMKUNDIGE SITUERING	12
4.2	ARCHEOLOGISCHE EN HISTORISCHE SITUERING	18
4.2.1	HISTORISCHE SITUERING	18
4.2.2	INVENTARIS BOUWKUNDIG ERFGOED	19
4.2.3	GEKENDE ARCHEOLOGISCHE SITES O.B.V. DE CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS	19
4.2.4	HISTORISCH – CARTOGRAFISCHE DOCUMENTATIE VAN HET PROJECTGEBIED	20
4.3	GEKENDE BODEMVERSTORINGEN	34
4.3.1	NUTSLEIDINGEN	34
4.3.2	TERREINBEZOEK	35
4.4	SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN	65
4.4.1	SAMENVATTING BUREAUSTUDIE	65
4.4.2	VERWACHTE BEWARINGSGRAAD	65
4.4.3	VOORSTEL TERREINONDERZOEK	68
5	VERSLAG VAN RESULTATEN PROEFSLEUVENONDERZOEK	69
5.1	METHODOLOGIE TERREINWERK	69
5.1.1	INLEIDING	69
5.1.2	DE VOORMALIGE BEGRAAFPLAATS	70
5.1.3	DE ZONE TEN NOORDEN VAN DE BEGRAAFPLAATS	70
5.1.4	METHODOLOGIE VERWERKING	71
5.1.5	MOTIVATIE VAN DE SELECTIE VAN MATERIAAL EN STAALNAME	72
5.2	BESCHRIJVING VAN HET ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK	73
5.2.1	INLEIDING	73
5.2.2	PROEFSLEUVEN OP DE VOORMALIGE BEGRAAFPLAATS	74
5.2.3	PROEFSLEUVEN OP HET PERCEEL TEN NOORDEN VAN HET VOORMALIGE KERKHOF	88
5.2.4	ASSESSMENT EN BASISANALYSE VAN DE VONDSTEN EN STALEN	92
5.3	SYNTHESE	101
5.3.1	KERKHOFZONE (PS1 TEM PS4, PS8)	101
5.3.2	BUITEN DE KERKHOFZONE (PS2, PS5 TEM PS7)	101
6	ANTWOORD OP DE VOOROPGESTELDE ONDERZOEKSVRAGEN ZOALS GEFORMULEERD IN DE BIJZONDERE VOORWAARDEN	102
6.1	VOOR DE BEGRAAFPLAATS:	102
6.2	VOOR DE ZONE TEN NOORDEN VAN DE BEGRAAFPLAATS:	102
7	BIBLIOGRAFIE	105
8	BIJLAGEN	106
8.1	HANDLEIDING BIJ HET RAADPLEGEN VAN DE BIJLAGEN	106
8.2	LIJSTEN	107

FIGUREN

Figuur 1: situering van Aalst in Oost-Vlaanderen	12
Figuur 2: afbakening van het onderzoeksgebied op de topografische kaart (http://www.gisoost.be/)	13
Figuur 3: bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner)	13
Figuur 4: detail van het gewestplan met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)	14
Figuur 5: kaart van de hydrogeologisch homogene zones met lokalisering van het onderzoeksgebied (https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner)	14
Figuur 6: digitaal hoogtemodel van Aalst en ruime omgeving met aanduiding van het onderzoeksgebied (https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner)	15
Figuur 7: gedetailleerd digitaal hoogtemodel van het onderzoeksgebied	16
Figuur 8: digitaal hoogtemodel met aanduiding van de bestaande gebouwen (rood), de geplande wegkoffer (groen), het voormalige stedelijke kerkhof zoals afgebakend door het Agentschap Onroerend erfgoed (oranje; zie <i>infra</i>), het stedelijk kerkhof zoals afgebakend op basis van historische kaarten door SOLVA (geel kader) en de oude Dender zoals weergegeven op de kadasterkaart van Popp (1842-1879)	16
Figuur 9: detail van de kaart van van Deventer met aanduiding van de wegkoffer (groen)	20
Figuur 10: detail van de planchetkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied	21
Figuur 11: detail van de Ferraris kaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied	22
Figuur 12: plan van de begraafplaats (geel vlak) uit 1784 (© Waanders)	23
Figuur 13: detail van het Primitief kadaster met aanduiding van het onderzoeksgebied (groen)	24
Figuur 14: detail van het Primitief kadaster met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de veronderstelde locatie van het kerkhof (rood)	25
Figuur 15: afbakening van het onderzoeksgebied (groen) op de Atlas der Buurtwegen (1845) en met aanduiding van het kerkhof (rood)	26
Figuur 16: detail van het kadasterplan van Popp (1842-1879) met afbakening van het onderzoeksgebied (groen) en aanduiding van het kerkhof (rood)	27
Figuur 17: detail van de topografische kaart van het Krijgsdepot uit 1864 met aanduiding van het onderzoeksgebied	28
Figuur 18: detail van de topografische kaart van het Krijgsdepot uit 1893 met aanduiding van het onderzoeksgebied	29
Figuur 19: detail van de topografische kaart uit 1893 met aanduiding van het onderzoeksgebied (groen) en van de locatie van het voormalige kerkhof (rood)	30
Figuur 20: digitaal hoogtemodel met aanduiding van de bestaande gebouwen (rood), de wegkoffer (groen), de kerkhofzone zoals afgebakend door het Agentschap Onroerend erfgoed (oranje), de kerkhofzone zoals afgebakend op basis van historische kaarten (geel kader) en de oude Dender zoals weergegeven op de kadasterkaart van Popp (1842-1879)	31
Figuur 21: bestaande toestand van het terrein met aanduiding van de wegkoffer (in groen) en van de te slopen gebouwen (in rood)	32
Figuur 22: uittreksel van het hedendaags kadaster met aanduiding van de wegkoffer (in groen) en de te slopen gebouwen (in rood)	33
Figuur 23: bestaande toestand van het terrein met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van de nutsleidingen (rood)	34
Figuur 24: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het perceel waar Aldi gevestigd is (rood)	35
Figuur 25: foto van de huidige parking van supermarkt Aldi	36
Figuur 26: detailfoto van de parking langs de straatzijde, waar de postmiddeleeuwse bebouwing mag verwacht worden	37
Figuur 27: Bestaande toestand georeferentieerd op de Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding (rood) van het Aldi-perceel	37
Figuur 28: Bestaande toestand georeferentieerd op de Poppkaart (1842-1879) met aanduiding (rood) van het Aldi-perceel	38
Figuur 29: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het braakliggende terrein (rood)	39
Figuur 30: foto vanuit het zuiden getrokken van het braakliggende terrein naast supermarkt Aldi en langs de Dendermondse Steenweg	40
Figuur 31: luchtfoto uit 1971 waarop het gebied nog in gebruik is als sportterrein (voetbalveld achteraan en tennisvelden met clublokaal langs de straatzijde)	41
Figuur 32: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het bedrijventerrein van het AGSA (rood)	42
Figuur 33: foto van de inrit van het bedrijventerrein vanaf de Dendermondse Steenweg, geflankeerd door een parkeerstrook en met daarnaast het grasplein langs de straatzijde	43
Figuur 34: foto van de parkeerstrook langs de andere, noordelijke zijde van de inrit van het bedrijventerrein vanaf de Dendermondse Steenweg	44
Figuur 35: foto van de parkeerstrook langs de noordelijke zijde van de inrit van het bedrijventerrein vanaf de Dendermondse Steenweg	44
Figuur 36: foto van de voorzijde van het bedrijfsgebouw met inrit en voorliggende parkeerstrook	45

Figuur 37: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van het bedrijventerrein van het AGSA (rood) en het voormalige kerkhof (geel)	46
Figuur 38: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het bedrijventerrein (rood)	47
Figuur 39: foto van het bedrijventerrein vanaf de straatzijde (Dendermondse Steenweg)	48
Figuur 40: foto van de parking voor Smatch met daarop een putdeksel	48
Figuur 41: foto van de parking voor Smatch met daarop een rioolrooster	49
Figuur 42: foto vanuit de noordelijke zijkant van Smatch waarbij een afvoergoot zichtbaar is	50
Figuur 43: foto van de zuidoostelijke doorgang, langs Blokker/Leenbakker naar de bedrijven gelegen aan de zuidelijke zijde van het complex	51
Figuur 44: foto van de zuidoostelijke zijde van het gebouwencomplex met aanduiding van een putdeksel	51
Figuur 45: foto van de zuidoostelijke hoek van het gebouwencomplex	52
Figuur 46: Poppkaart (1842-1879) met aanduiding van het bedrijventerrein (rood) en het kerkhof (geel)	52
Figuur 47: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van het bedrijventerrein (rood) en het voormalige kerkhof (geel)	53
Figuur 48: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van de bezochte percelen (rood)	54
Figuur 49: foto vanuit noordwestelijke hoek van de leegstaande panden	55
Figuur 50: foto van de zijwand van de laad- en loskade ter illustratie van het hoogteverschil	55
Figuur 51: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van de terreinen van bpost (rood)	56
Figuur 52: foto vanaf de Denderstraat van de terreinen van bpost	57
Figuur 53: foto vanop de inrit van de terreinen van bpost met aan weerszijden opslagruimtes	57
Figuur 54: foto van de inrit waarop duidelijk hoogteverschillen waarneembaar zijn	58
Figuur 55: foto met een duidelijk hoogteverschil tussen de gebouwen en de inrit	59
Figuur 56: foto van een rioolrooster ter hoogte van de inrit	59
Figuur 57: detail van de kaart van van Deventer (ca. 1550) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de terreinen van bpost (rood)	60
Figuur 58: Poppkaart (1842-1879) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de terreinen van bpost (rood)	60
Figuur 59: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de terreinen van bpost (rood)	61
Figuur 60: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van perceel C978a ⁵ (rood)	62
Figuur 61: foto vanaf de Denderstraat van de gebouwen waar voorheen Ruitershop Big Ben gevestigd was	63
Figuur 62: kaart van van Deventer (ca. 1550) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en perceel C978a ⁵ (rood)	63
Figuur 63: Poppkaart (1842-1879) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en perceel C978a ⁵ (rood)	64
Figuur 64: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en perceel C978a ⁵ (rood)	64
Figuur 65: plan van de bestaande toestand met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de veronderstelde locatie van het kerkhof (rood)	67
Figuur 66: plan van de bestaande toestand van het terrein met aanduiding van de geplande wegkoffer (groen), de voorgestelde proefsleuven en –putten die reeds mogelijk zijn (donkerblauw) en de voorgestelde proefsleuven die pas kunnen doorgaan na opgave van de terreinen van Bpost (roze)	68
Figuur 67: Situering sleuven	69
Figuur 68: Allesporenplan PS1	73
Figuur 69: PS1 - grondvlak A	74
Figuur 70: PS1 - profiel CD	74
Figuur 71: PS1 - profiel CD	74
Figuur 72: PS1 – grondvlak C, diepte ca. 1,80 m onder de parking	75
Figuur 73: PS1 – S07	75
Figuur 74: Allesporenplan zuidelijk deel PS2	76
Figuur 75: PS2 – grondvlak A	77
Figuur 76: PS2 – profiel 2	77
Figuur 77: PS2 – profiel 2	77
Figuur 78: kerkhofmuur PS2 - 8	78
Figuur 79: PS2- grondvlak A + kerkhofmuur PS2 – 8	78
Figuur 80: PS2 – infant S02	78
Figuur 81: allesporenplan van PS3	79
Figuur 82: grondvlak A, vanaf het fotobord zijn geen begravingen aanwezig, mogelijk betreft het een looppad	80
Figuur 83: PS3 – profiel AB deel 1 en 2	80
Figuur 84: PS3- profiel AB	81
Figuur 85: PS3 - profiel CD	81
Figuur 86: PS3 - profiel CD	81
Figuur 87: Inhumatie vergraven door fundering PS3-5	81
Figuur 88: PS3 – S07	82
Figuur 89: PS3 – S14	82
Figuur 90: Allesporenplan PS4	83
Figuur 91: PS4-grondvlak A	84
Figuur 92: PS4 – profiel AB met louter verstoringen	84
Figuur 93: PS4 – profiel CD	84

Figuur 94: PS4 – profiel CD	84
Figuur 95: Allesporenplan van PS8	86
Figuur 96: kerkhof muur PS2 - 8	87
Figuur 97: Allesporenplan van PS5 t.e.m. PS7	88
Figuur 98: PS7, verstoringen	89
Figuur 99: PS 5 tem 7, NW aanzicht	89
Figuur 100: Gracht PS5-8, profiel AB	89
Figuur 101: profiel AB, gracht PS5-8.....	89
Figuur 102: Gracht PS5-8, GPL A + profiel AB	89
Figuur 103: PS5 - 13	90
Figuur 104: Paalspoor PS5-17.....	90
Figuur 105: Vloer PS7-4 en verstoring.....	91
Figuur 106: Weergave van de bewaringstoestand van de skeletten per proefsleuf.....	93
Figuur 107: Fragmentatie van de botten.....	94
Figuur 108: Bewaringsgraad van de oppervlakte van het bot.....	94
Figuur 109: Geslacht bepaling per proefsleuf	95
Figuur 110: Bepaling van de leeftijd per proefsleuf	96
Figuur 111: Weergave van de mogelijkheid tot lengte bepaling	97
Figuur 112: A. artrose van de cervicale wervels (PS1-S09-1). B. Nieuwe formatie van bot op de tibia indicatief voor infectie (PS3-S09-1).....	97
Figuur 113: Vermoedelijke lumbalisatie van de S1 wervel van het sacrum bij individu PS1-S07-1 (15-AAL-TW-6).....	98

TABELLEN

Tabel 1: Weergave van de bewaringstoestand van de skeletten per proefsleuf.	93
Tabel 2: Fragmentatie van de botten	93
Tabel 3: Bewaringsgraad van de oppervlakte van het bot	94
Tabel 4: Geslacht bepaling per proefsleuf.....	95
Tabel 5: Bepaling van de leeftijd per proefsleuf (volw. = volwassene).....	96
Tabel 6: Weergave van de mogelijkheid tot lengte bepaling.....	96

1 DANKWOORD

Onze appreciatie gaat uit naar de stad Aalst en AGSA, o.a. voor het verlenen van onderdak in de voormalige Eandis gebouwen. Verder waarderen we Michel Igual-Pacheco (archivaris stadsarchief AALST), Wilfried Vernaeve en Luc Robijns, voor het omstandige en nuttige opzoekwerk aangaande het 'Jennemiekeskerkhof', waardoor de bureaustudie op een stevige historische basis kan rekenen. Voorts danken we ook Inge Zeebroek (agentschap Onroerend Erfgoed) voor de gedachtewisselingen.

2 INLEIDING

Stad Aalst wenst in het kader van het masterplan Stationsomgeving de Tragelsite te herwaarderen. In dit verband zal er een nieuwe verbindingsweg aangelegd worden tussen de Dendermondse Steenweg en de Denderstraat (Tragelweg). De aanleg hiervan zal bestaan uit wegenis-, riolerings- en tunnelwerken. Het behelst onder meer de gebouwen waar momenteel Aldi, Smatch, Bauknecht, Blokker, Leenbakker, Van Marcke en Bpost gevestigd zijn.

In de stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van wegenis- riolerings- en tunnelwerken ten behoeve van de nieuwe verbindingsweg, werden bepalingen inzake archeologische erfgoedzorg opgenomen. Hierin is specifiek aandacht besteed aan het voormalige stedelijke kerkhof, het zogenaamde ‘Jennemiekeskerkhof’, dat van 1784 tot 1867 binnen het projectgebied gelegen was. In de bepalingen is het te doorlopen archeologisch traject omschreven, te weten het uitvoeren van een archeologische prospectie die de aan- of afwezigheid van archeologische waarden dient te bepalen, waaruit desgevallend behoud *in situ* of bijkomende opgravingen kunnen voortvloeien.

SOLVA voert in opdracht van Stad Aalst het voorgeschreven archeologische traject uit. In een eerste fase bestaat het archeologisch traject uit een bureaustudie en een proefsleuven – en proefsleuven onderzoek.

Dit rapport vormt de neerslag van het bureauonderzoek én het proefsleuvenonderzoek. Hieronder volgt eerst een overzicht van de onderzoeksvragen. Aansluitend volgt een topografische en bodemkundige beschrijving van het gebied, gevolgd door een archeologische en historische situering. Vervolgens komt de vraagstelling en de toegepaste methodologie aan bod. Het rapport bestaat grotendeels uit de beschrijving van alle sporen en vondsten. Aansluitend volgt een assessment van de vondsten en stalen, een samenvattende tabel met dieptes van het eerste archeologische niveau en de moederbodem (per proefsleuf/sleuf), gevolgd door een overzicht van de onderzoeksvragen. Tot slot volgt nog een synthese en samenvatting, net als de bibliografie. Achteraan zijn de bijlagen toegevoegd.

3 ONDERZOEKSOPDRACHT

3.1 VRAAGSTELLING

3.1.1 BUREAUSTUDIE

Tijdens de bureaustudie:

- Wordt het plangebied afgebakend en beschreven;
- Worden de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren geïnventariseerd en geëvalueerd;
- Worden potentieel verstoorde zones in kaart gebracht (nutsleidingen,...);
- Wordt, voor zover mogelijk, een beschrijving gemaakt van de geplande werken, de uitvoeringswijze van deze werken en de potentiële impact ervan op het bodemarchief.

Volgende bronnen worden minstens geraadpleegd:

- Erfgoedinventarissen
- Historische kaarten en iconografie
- Gekende archeologische en historische waarden
- Bodemgebruik en topografie

Om de impact van de toekomstige werkzaamheden op het archeologisch erfgoed vast te stellen wordt gebruik gemaakt van de meest recente gegevens die de opdrachtgever of ontwerper kan aanleveren, in dit geval.:

- Plannen van de huidige bebouwing
- Ontwerpplan met aanduiding van de gebouwen die zullen gesloopt worden

De historische kaarten en de resultaten van de analyses worden gegeorefereerd en geprojecteerd op de actuele kadasterkaarten.

3.1.2 PROEFSLEUVEN- EN PROEFSLEUVENONDERZOEK

In deze opdracht moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden (cfr. Bijzondere Voorwaarden):

Voor de begraafplaats:

1. Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen individuen?
2. Op welke diepte komen de begravingen aan het licht?
3. Kan er op basis van de evaluatie een uitspraak worden gedaan over de oppervlakte, de afbakening van het kerkhof en over het geschatte aantal individuen?
4. Is er sprake van verschillende niveaus van begravingen? Komen oversnijdingen voor?
5. Is er op de verschillende locaties van evaluatie een andere bewaringstoestand vast te stellen? Zo ja, wat is de achterliggende reden hiervoor?
6. Zijn er aanbevelingen te doen naar opgravingsmethodiek en natuurwetenschappelijke analyses?
7. Welke inschatting kan gemaakt worden naar timing van de eventuele opgraving?

Voor de zone ten noorden van de begraafplaats:

8. In hoeverre is de bodemopbouw intact?
9. Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
10. Zijn er tekenen van erosie?
11. Zijn er sporen aanwezig? Zijn deze natuurlijk of antropogeen? Geef een beknopte omschrijving.
12. Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? Zo ja, tot welke periode(s) behoren deze?
13. Wat is de aard en de omvang van de aanwezige occupatie?
14. Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
15. Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
16. Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen, zoals de locaties van oppervlaktevondsten ten noordwesten van het projectgebied?
17. Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
18. Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
19. Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
20. Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
21. Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de archeologische vindplaats(en)?
22. Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
23. Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
24. Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
25. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
26. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
27. Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
28. Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

3.2 RANDVOORWAARDEN

De bijzondere voorwaarden bevinden zich in bijlage.

4 VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUSTUDIE

4.1 BESCHRIJVING VAN DE VINDPLAATS

4.1.1 VINDPLAATSGEGEVENS

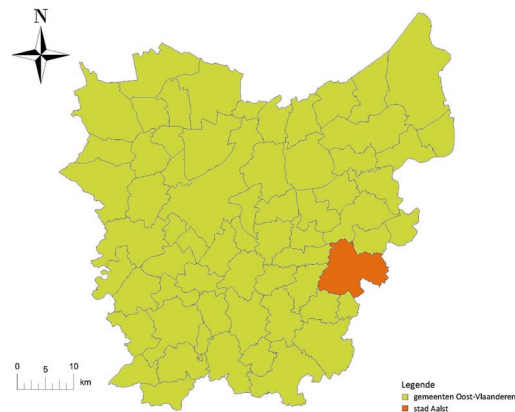
1. Administratieve gegevens	
Opdrachtgever:	Stad Aalst Werf 9 9300 AALST
Uitvoerder:	SOLVA Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor ruimtelijke ordening en socio-economische expansie Gentsesteenweg 1B 9520 SINT-LIEVENS-HOUTEM
Vergunninghouder:	Bart Cherretté
Beheer en plaats opgravingsarchief:	Erkend onroerend erfgoeddepot SOLVA archeologisch depot Industrielaan 25B 9320 Erembodegem
Beheer en plaats vondsten en stalen:	Erkend onroerend erfgoeddepot SOLVA archeologisch depot Industrielaan 25B 9320 Erembodegem
Projectcode:	15-AAL-TW
Vindplaatsnaam:	Aalst Tragelweg
Locatie:	Aalst
Lambertcoördinaat 1:	x= 126480.044/ y= 181765.657
Lambertcoördinaat 2:	x= 126577.361/ y= 181861.056
Kadaster:	Afd. 2, Sectie C, percelen 959v (partim), 957g (partim), 975k3 (partim), 975b3 (partim), 975z2 (partim), 975f3 (partim), 975e3 (partim), 975d3 (partim), 975c3 (partim), 975s2 (partim), 948l2 en 978a5 (partim)
Termijn terreinwerk:	25-01-201 t.e.m. 15-03-2016

2. Onderzoekopdracht	
Verwijzing naar de bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Aalst, Tragelweg (Dendermondsesteenweg)
Omschrijving archeologische verwachtingen:	Zie 5.1.1
Wetenschappelijke vraagstelling:	Zie 5.1.2
Oorzaak voor de ingreep in de bodem:	Aanleg weg, nutsleidingen, tunnel en parking
Eventuele randvoorwaarden:	Zie 5.2

3. Raadpleging van specialisten	
Omschrijving van de inbreng als hun advies werd ingewonnen bij substantiële staalname:	/
Omschrijving van de inbreng als zij betrokken worden bij de conservatie:	/
Omschrijving van de algemene wetenschappelijke advisering door externe personen:	Bodemkundige advisering: Jari H. Mikkelsen (GATE) Fysisch antropoloog: Davina Craps

4.1.2 TOPOGRAFISCHE, LANDSCHAPPELIJKE EN BODEMKUNDIGE SITUERING

Aalst is gelegen in het oosten van de provincie Oost-Vlaanderen en bevindt zich in de Dendervallei (Figuur 1). De historische binnenstad is grotendeels te situeren op de linkeroever van de Dender. Dit gebied behoort tot de ecoregio van de Midden-Vlaamse overgangsgedieden, meer bepaald het Midden-Vlaams glooiend zandleemdistrict. Ten zuidwesten hiervan situeert zich het Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict. Hierbij lopen verschillende heuvelruggen van het zuidwesten naar het noordoosten. Aalst bevindt zich op de overgang van het zandleemdistrict naar het lemig heuveldistrict.¹

Figuur 1: situering van Aalst in Oost-Vlaanderen

De middeleeuwse stad is ontstaan op de plaats waar één van de uitlopers van deze heuvels steil afdaalt naar de alluviale bedding van de Dender.² Tijdens de winter kwam de bedding van de Dender tot aan de rand van deze uitloper. Aan de zuidzijde begrenst de vallei van de Hoezebeek en de Siesegembeek het hoger gelegen deel. Het zuidelijke deel van deze uitloper bestaat uit de Hoezekouter die langzaam afloopt in noordoostelijke richting. Waarschijnlijk is de middeleeuwse Aalsterkouter, zoals vermeld in de bronnen, te situeren in dit noordoostelijk deel.³

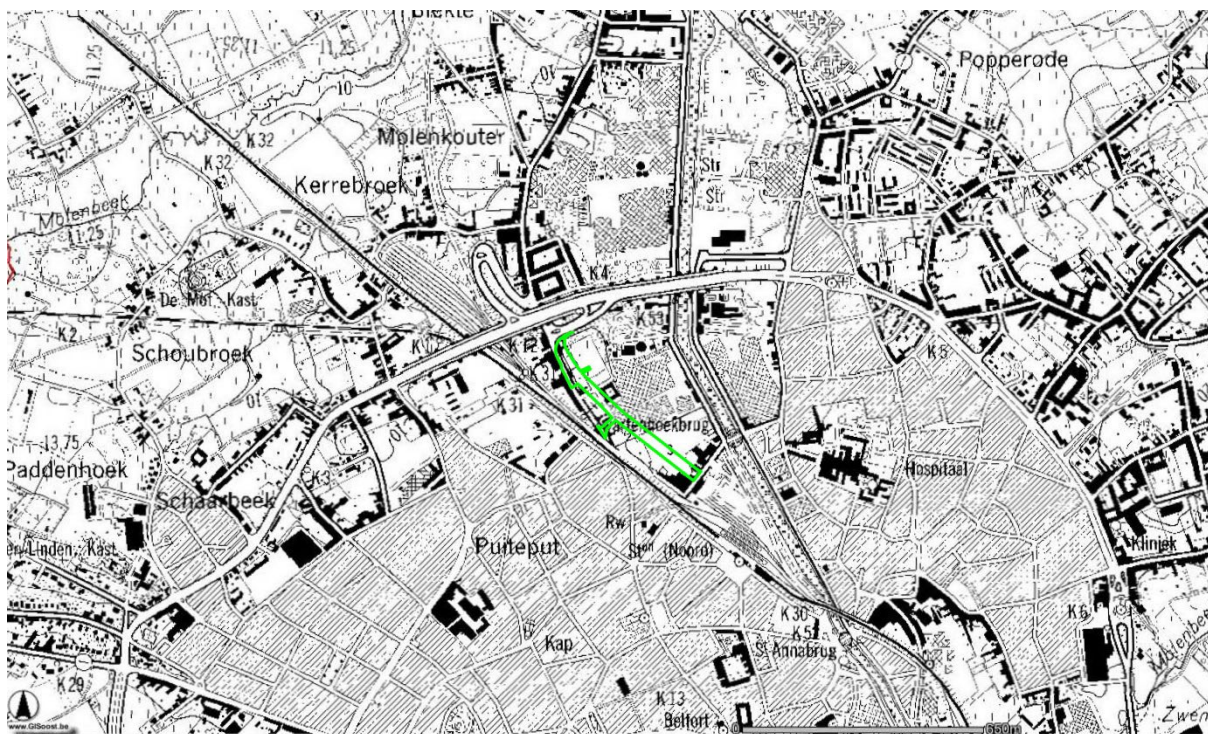
Het onderzoeksgebied zelf is gesitueerd ten noorden van de historische stadskern. De terreinen zijn in de loop van de 19de eeuw geleidelijk aan opgenomen in de uitbreidende stad, met een belangrijke industrialisatie langs de Dender (zie verder). Dit gebied is gelegen ten noorden van de Siesegembeek op de linkeroever van de Dender, in een eerder laag gelegen gebied (ongeveer 10m TAW). Het bevindt zich ten dele in oorspronkelijk alluvium, ten dele op de steilrand.

Op de bodemkaart is deze zone volledig ingekleurd als bebouwde zone (Figuur 3). Op het gewestplan staat het gebied ingekleurd als industriegebied (Figuur 4).

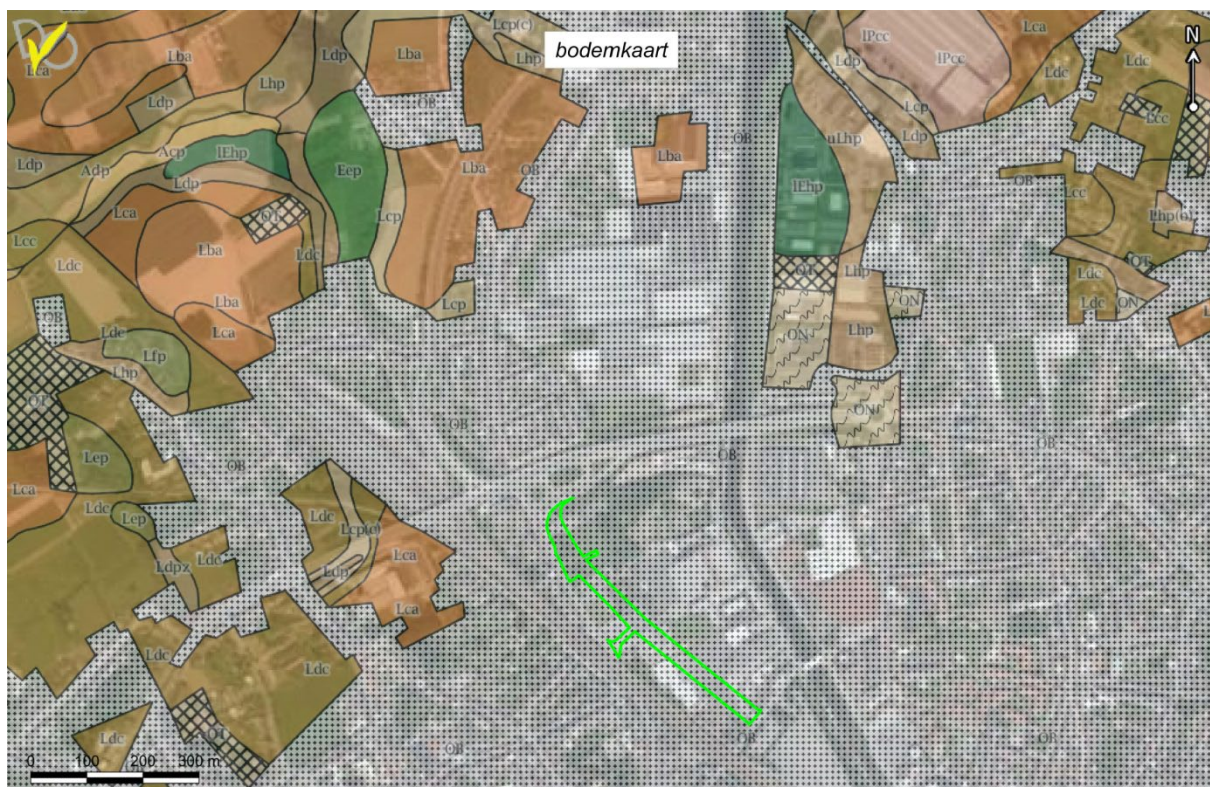
1 In't Ven & De Clercq 2005, pp. 21-23.

2 In het huidige straatbeeld is nog een belangrijk hoogteverschil te merken tussen de Grote Markt en de Dender.

3 De Grootte 2010, p.250.

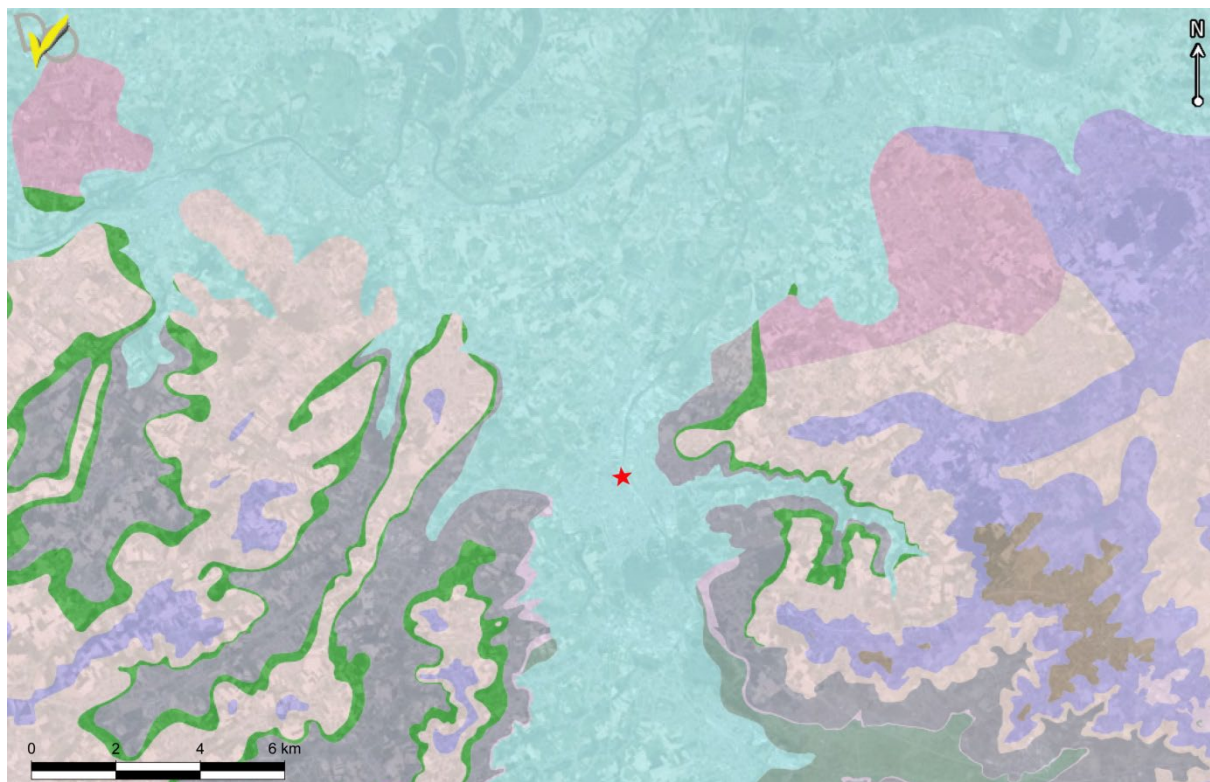
Figuur 2: afbakening van het onderzoeksgebied op de topografische kaart (<http://www.gisoost.be/>)

Figuur 3: bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner>)

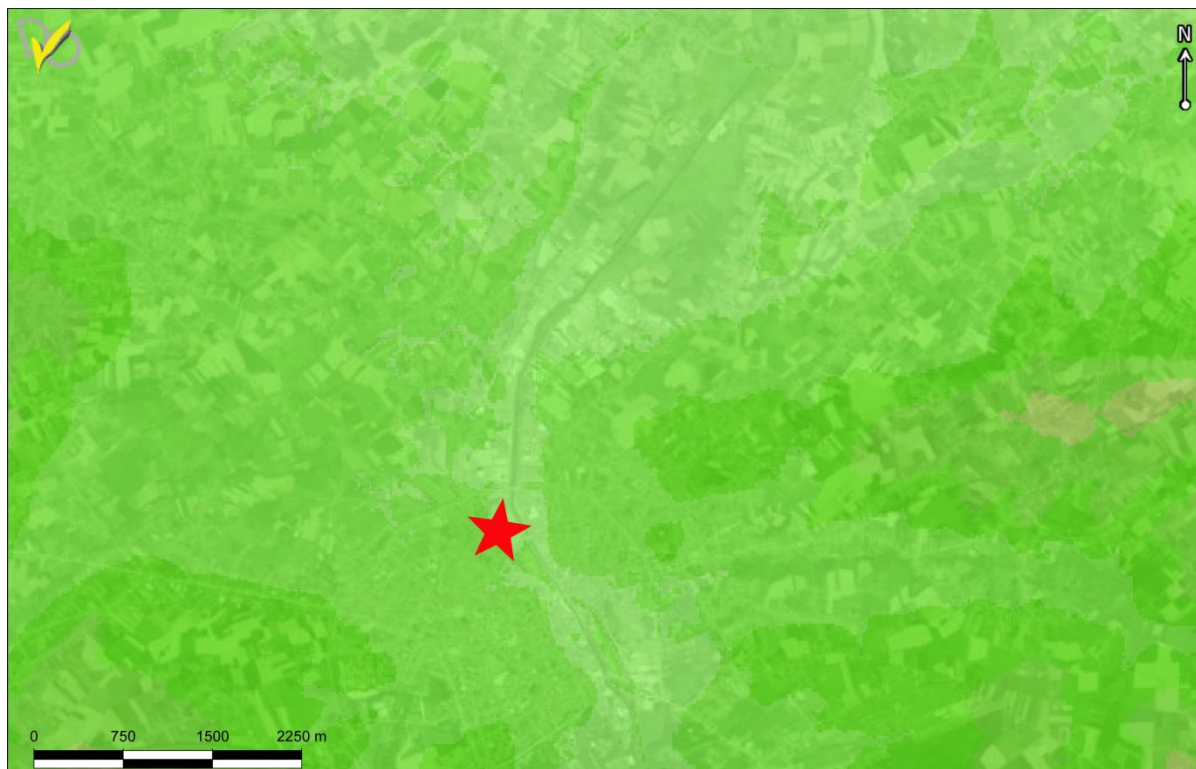
Figuur 4: detail van het gewestplan met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 5: kaart van de hydrogeologisch homogene zones met lokalisering van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner>)

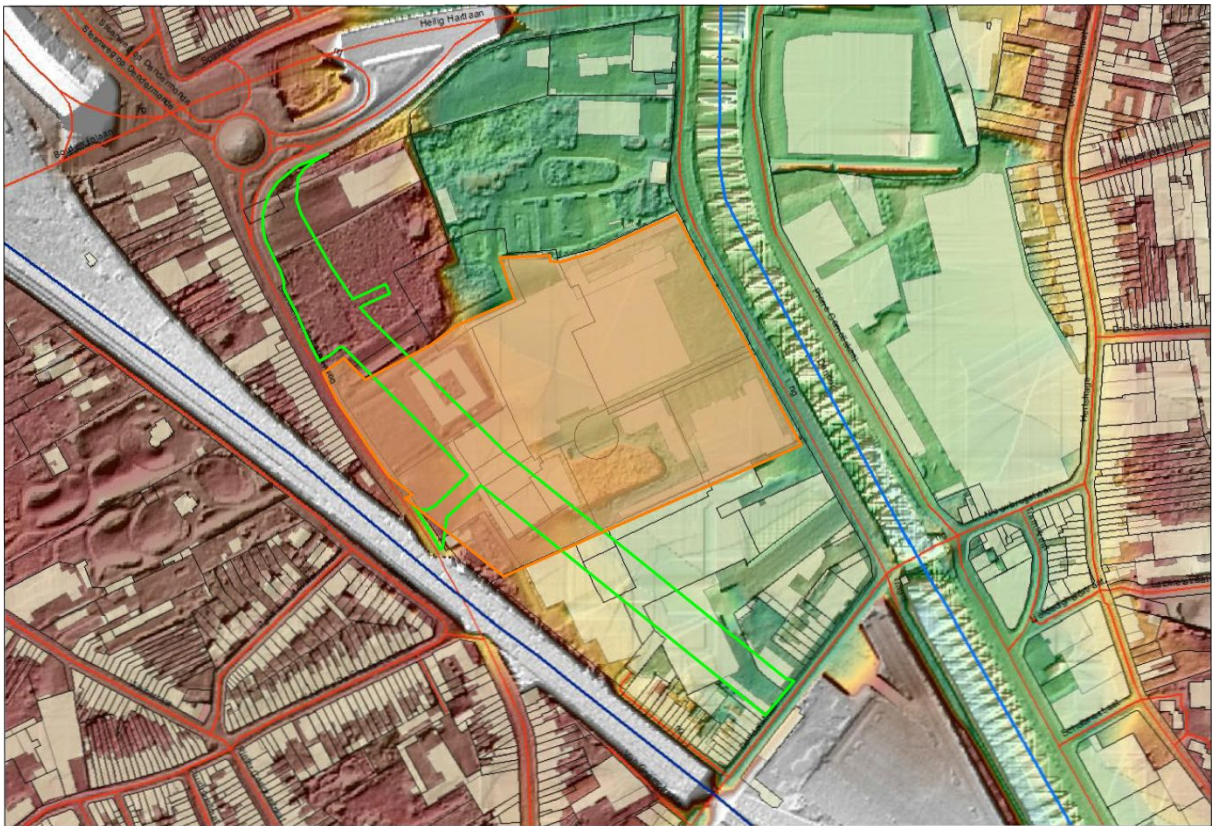
Op de hydrogeologische ondergrondkaart (Figuur 5) valt af te leiden dat het onderzoeksgebied zich bevindt aan een bijrivier van de Vlaamse Vallei (lichtblauw op de kaart). Vlakbij in oostelijke richting bevinden zich de heuvelstreken met de 'Zanden van Egem' en Ledo-panesiliaan klei, afgedekt door een dun quartair dek.⁴

Een blik op het digitale hoogtemodel van Aalst en ruime omgeving (Figuur 6) bevestigt de gegevens verstrekt door de kaart van de hydrogeologisch homogene zones (Figuur 5): Aalst, en dus ook het onderzoeksgebied, bevindt zich in de vallei van de Dender. Dit houdt in dat de terreinen afhellen richting de Dender, waarbij de Denderbedding zelf gekenmerkt wordt door een moerassig gebied waarbinnen de oorspronkelijke, niet gekanaliseerde loop meanderde. Typerend hierbij zijn de steilranden op de overgang van de vallei naar de rivierbedding.

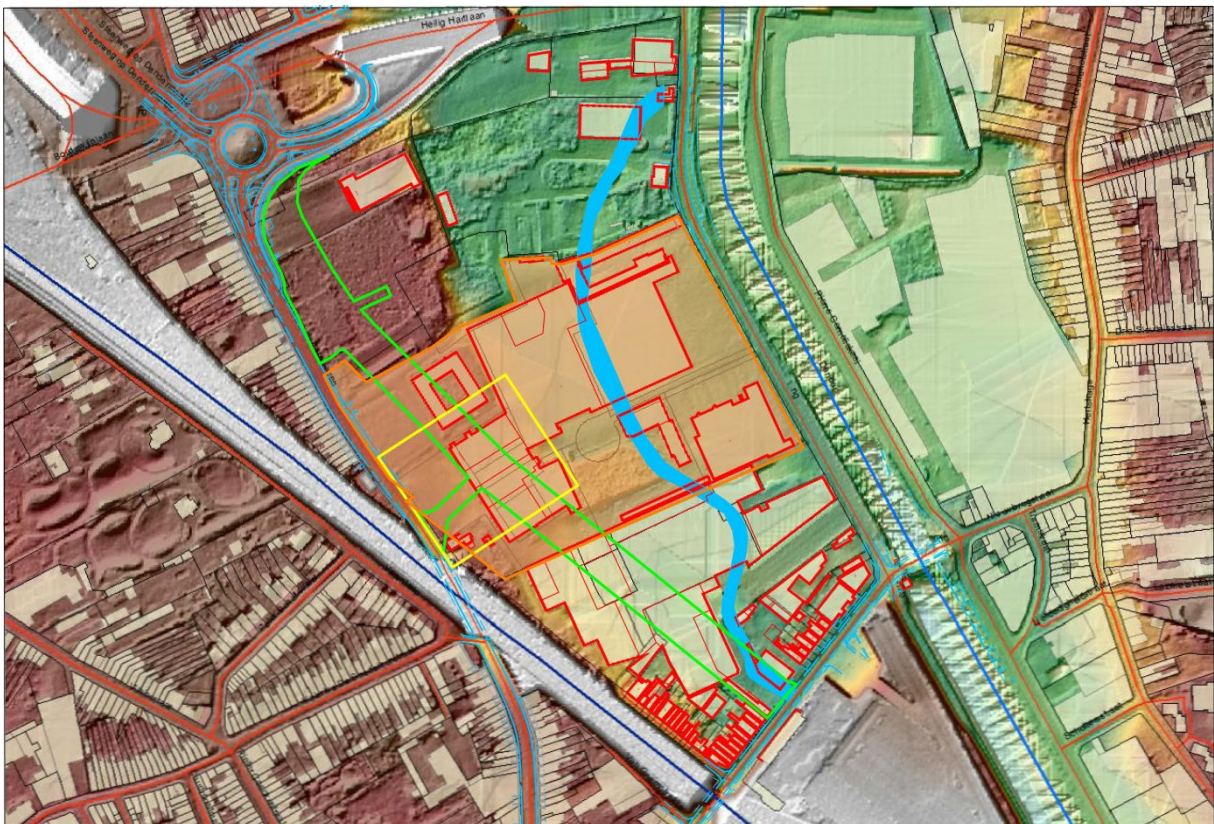

Figuur 6: digitaal hoogtemodel van Aalst en ruime omgeving met aanduiding van het onderzoeksgebied
(<https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner>)

⁴ <https://www.dov.vlaanderen.be/bodemverkenner>

Figuur 7: gedetailleerd digitaal hoogtemodel van het onderzoeksgebied

Figuur 8: digitaal hoogtemodel met aanduiding van de bestaande gebouwen (rood), de geplande wegkoffer (groen), het voormalige stedelijke kerkhof zoals afgebakend door het Agentschap Onroerend erfgoed (oranje; zie *infra*), het stedelijk

kerkhof zoals afgebakend op basis van historische kaarten door SOLVA (geel kader) en de oude Dender zoals weergegeven op de kadasterkaart van Popp (1842-1879)

Een gedetailleerde versie van het digitaal hoogtemodel (Figuur 7) vormt een goede illustratie van voornoemde steilranden. In dit geval zien we een abrupt hoogteverschil met een vrij parallel verloop aan de historische Denderbedding. De groen gekleurde zone stelt de laaggelegen (moerassige) Denderbedding voor, de bruine zones de hoger gelegen opduiking en de overgang tussen beide (met een relatief groot hoogteverschil) vormt de steilrand.

Tal van archeologische opgravingen hebben reeds aangetoond dat dergelijke steilranden, in de nabijheid van waterlopen, in het verleden attractief waren voor menselijke occupaties en dit over verschillende periodes heen (bv. prehistorie, metaaltijden, Romeinse periode, vroege middeleeuwen). Voor de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksgebied verwijzen we naar het centrum van Aalst. Dat de steilrand hier reeds vroeg menselijke aanwezigheid aantrok blijkt zeer duidelijk uit de epipaleolithische vondsten die onder het Oud-Hospitaal werden aangetroffen.⁵ Het is ook in deze zone, langs de winterbedding van de Dender, dat de aanwijzingen van de oudste stadsgeschiedenis in kaart gebracht werden (Merovingische en Karolingische sporen aangetroffen op de Oude Vismarkt).⁶ Ook de vermoedde locatie van de vroeg-middeleeuwse Sint-Ursmaruskapel (in de omgeving van het huidige Stationsplein) is op een steilrand langs de Dender te situeren.⁷

⁵ Vanmoerkerke 1983, p. 14-16.

⁶ De Groote 2010, p. 253.

⁷ Klinkenborg, De Maeyer & Cherretté 2010, p. 9-11.

4.2 ARCHEOLOGISCHE EN HISTORISCHE SITUERING

4.2.1 HISTORISCHE SITUERING

Het onderzoeksgebied bevindt zich buiten de laatmiddeleeuwse stad, meer bepaald ongeveer 400m (meest zuidelijke deel) tot 840m (meest noordelijke deel) ten noorden van de laatmiddeleeuwse stadsomwalling. Aangezien het pas in de 19de eeuw is dat Aalst buiten deze omwalling zal uitgroeien, kan dit gebied niet als onderdeel van de middeleeuwse stadsontwikkeling beschouwd worden.

Binnen het onderzoeksgebied bevindt zich, op basis van de geconsulteerde bronnen, het laat 18de - 19de-eeuwse stedelijke kerkhof.⁸

Door het edict van Jozef II in juli 1784 werd een eind gesteld aan het begraven rond en in de kerken en kloosters van de middeleeuwse stad. In dit edict werd ook het bevel opgenomen om nieuwe kerkhoven aan te leggen. Te Aalst vonden begravingen voorheen plaats op het parochiaal kerkhof, rond de Sint-Martinuskerk. Dit kerkhof werd reeds in 1778 door het kerkbestuur gesloten, omdat het te klein geworden was. Aanvankelijk werd er toen begraven op het zogenaamde pestkerkhof, net buiten de Kapellepoort.

Op 26 september 1784 werd het nieuwe kerkhof buiten de Kattestraatpoort aangelegd langsheen de Dendermondsesteenweg. Deze begraafplaats werd op 2 november ingewijd. De eerste begraving was deze van Maria-Johanna Meert. In de volksmond werd dit kerkhof ook het Jennemiekeskerkhof geheten naar de bijnaam van de overledene die er voor het eerst werd bijgezet. Het kerkhof bleef in gebruik tot 1867, het jaar dat de nieuwe stedelijke begraafplaats op de Hoezekouter werd in gebruik genomen (Leo De Bethunelaan).

Op basis van rekeningen in het kerkarchief kan afgeleid worden dat de gronden van de begraafplaats langs de Dendermondse Steenweg aangekocht en ingericht werden door het kerkbestuur.⁹ Na in gebruik name van het nieuwe kerkhof aan de Léo de Béthunelaan door het stadsbestuur echter, ontstond er een lang aanslepende betwisting omtrent het eigendomsrecht van het Jennemiekeskerkhof: het stadsbestuur beweerde dat zij eigenaar waren en de kerkfabriek beweerde hetzelfde. De zaak werd, volgens de kerkfabriek, door het stadsbestuur voor de rechtbank gehaald en zou uiteindelijk in 1872 toegewezen zijn aan de kerkfabriek van Sint-Martens. Daarmee was de zaak echter niet opgelost. In 1883 verkrijgt het stadsbestuur dat het koninklijk besluit van 18 augustus 1872, dat het eigendomsrecht aan de kerkfabriek toewees, herroepen wordt. Na overleg met de kerkfabriek van Sint-Jozef besliste deze van Sint-Martens tenslotte zich neer te leggen bij deze herroeping en kwam het oude kerkhof definitief in eigendom van het stadsbestuur.¹⁰ Een vrij uitgebreide speurtocht doorheen het gedigitaliseerde krantenbestand uit de tweede helft van de negentiende eeuw (www.madeinaalst.be), de notulen van het College van Burgemeester en schepenen en gemeenteraad in het stedelijk archief (met dank aan Michel Igual-Pacheco, archivaris Stadsarchief Aalst, en Wilfried Vernaeve) en de archieven van de kerkfabriek van Sint-Martinus (met dank aan Luc Robijns, kerkfabriek Sint-Martinus) leverde een overzicht van de diverse handelingen en twisten na de ophef van het oude stedelijke kerkhof tussen de diverse partijen. Behoudens het overzicht van de juridische verwickelingen komt uit het archiefonderzoek ook naar voor dat de voormalige stedelijke begraafplaats wellicht niet geruimd geweest is¹¹.

8 Reynaert, 1941, p.130-132; Robijns, 1983, p. 489

9 Reynaert, 1941, p. 131; Notulen Gemeenteraad – Reg. 23 – 1867-1870, Séance du 26 Octobre 1868, met dank aan Wilfried Vernaeve

10 Reynaert, 1941, p. 132-134; Onze dank gaat naar Michel Igual (stadsarchivaris Aalst), Luc Robijns (kerkfabriek Sint-Martinus) en Wilfried Vernaeve voor het uitgebreide onderzoekwerk aangaande de opgave en de daaropvolgende handelingen en disputen aangaande het oude stedelijke kerkhof aan de Dendermondse Steenweg.

11 Een overzicht van het archiefonderzoek is te vinden in bijlage.

Op basis van historische bronnen, de Inventaris bouwkundig erfgoed en de Centraal Archeologische Inventaris (zie onder) konden slechts enkele elementen in verband met de geschiedenis van het terrein opgelijst worden. Samengevat behelzen de terreinen volgende historische gegevens:

- postmiddeleeuwse bewoning in de noordwestelijke hoek van de wegkoffer
- laat 18de- tot 19de-eeuws kerkhof centraal in het onderzoeksgebied
- historische Dendertak in de zuidoostelijke hoek van de wegkoffer
- sporen van post middeleeuwse perceelsindeling verspreid over het terrein

4.2.2 INVENTARIS BOUWKUNDIG ERFGOED

Het raadplegen van deze inventaris leverde geen informatie op met betrekking tot het onderzoeksgebied.¹²

4.2.3 GEKENDE ARCHEOLOGISCHE SITES O.B.V. DE CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS

Er zijn geen archeologische sites of vondsten gerepertorieerd in de Centraal Archeologische Inventaris.

¹² <https://inventaris.onroenderfgoed.be/>

4.2.4 HISTORISCH – CARTOGRAFISCHE DOCUMENTATIE VAN HET PROJECTGEBIED

4.2.4.1 JACOB VAN DEVENTER – *ATLAS DES VILLES DES PAYS-BAS: 73 PLACES LEVÉES ENTRE 1550 ET 1565 SUR LES ORDRES DE CHARLES QUINT ET DE PHILIPPE II (CA 1550) (KBR)*

De kaart van van Deventer is de oudste kaart waarop het onderzoeksgebied staat weergegeven. Hierop is duidelijk te zien dat het gebied zich buiten de middeleeuwse stad bevindt. De baan naar Dendermonde bestaat reeds, maar erlangs is (nog) geen bebouwing zichtbaar. Op deze kaart is het kronkelende verloop van de oude Dender duidelijk weergegeven. Van een gekanaliseerde, rechte Dender is hier nog geen sprake. De Siezegembeek ten zuiden van het onderzoeksgebied is duidelijk zichtbaar.

Figuur 9: detail van de kaart van van Deventer met aanduiding van de wegkoffer (groen)

4.2.4.2 *PLANCHETKAART (EERSTE PRIMAIRE VERSIE VAN DE KABINETSKAART VAN FERRARIS (1771-1778)*
([MAPIRE.EU/EN/MAP/FMS-HABSBURG-NETHERLANDS/?ZOOM=8&LAT=50.49323&LON=4.71103](https://mapi.eur.eu/en/map/fms-habsburg-netherlands/?zoom=8&lat=50.49323&lon=4.71103))

Deze kaart is eerder stilistisch van karakter. Hierop is te zien dat het projectgebied voornamelijk onbebouwd (agrarisch) terrein beslaat, gelegen ten oosten van een weg (de huidige Dendermondse Steenweg). In het zuidoostelijke uiteinde van de wegkoffer wordt een oude Denderarm aangesneden. Ondertussen is er wel reeds sprake van een gekanaliseerde, nieuwe Dender. Aan het noordelijke uiteinde is er dan weer een erf met enkele gebouwen afgebeeld. Verspreid over het onderzoeksgebied lijken vormen van perceelsindelingen zichtbaar.

Figuur 10: detail van de planchetkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied

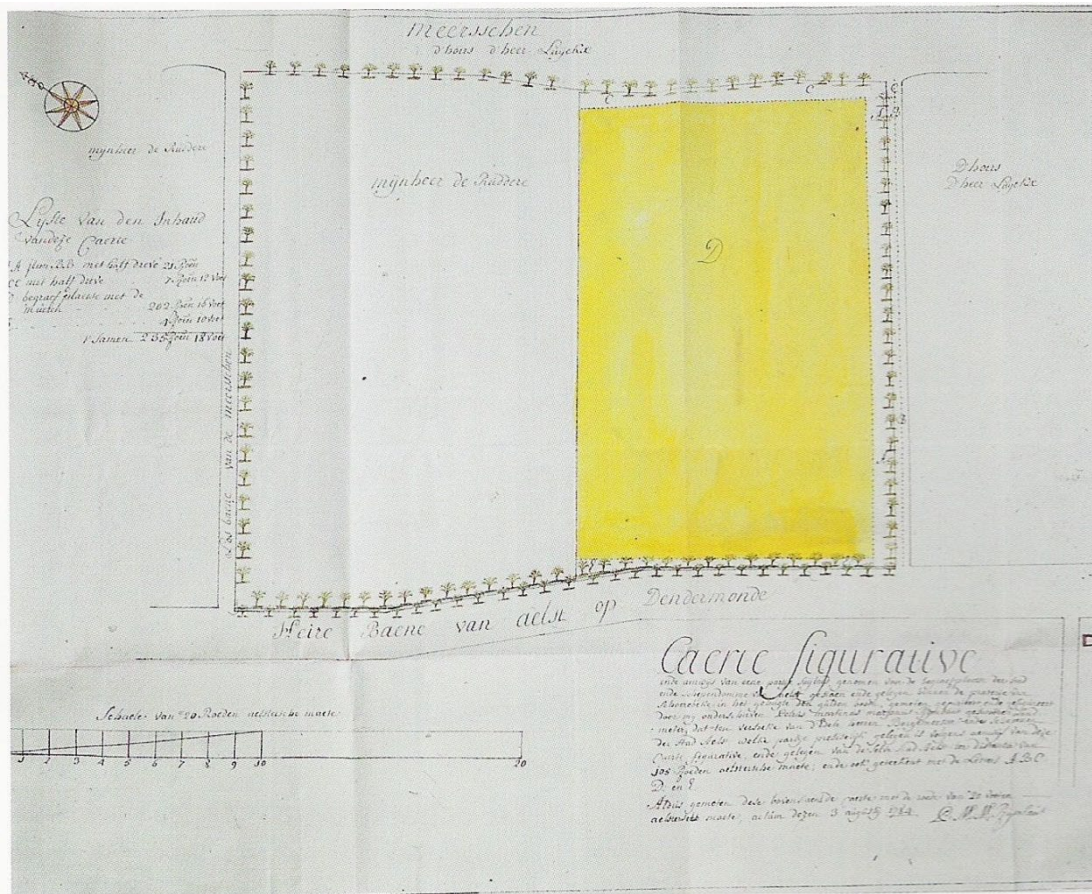
4.2.4.3 JOZEF JOHAN FRANS FERRARIS – KABINETSKAART DER OOSTENRIJKSE NEDERLANDEN EN HET PRINSBISDOM LUIK: AELST (1771-1778) (GEOPUNT.BE)

Deze kaart vormt de uiteindelijke neerslag van de planchetkaart (cfr. Supra) en bevat dan ook geen bijkomende informatie.

Figuur 11: detail van de Ferraris kaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied

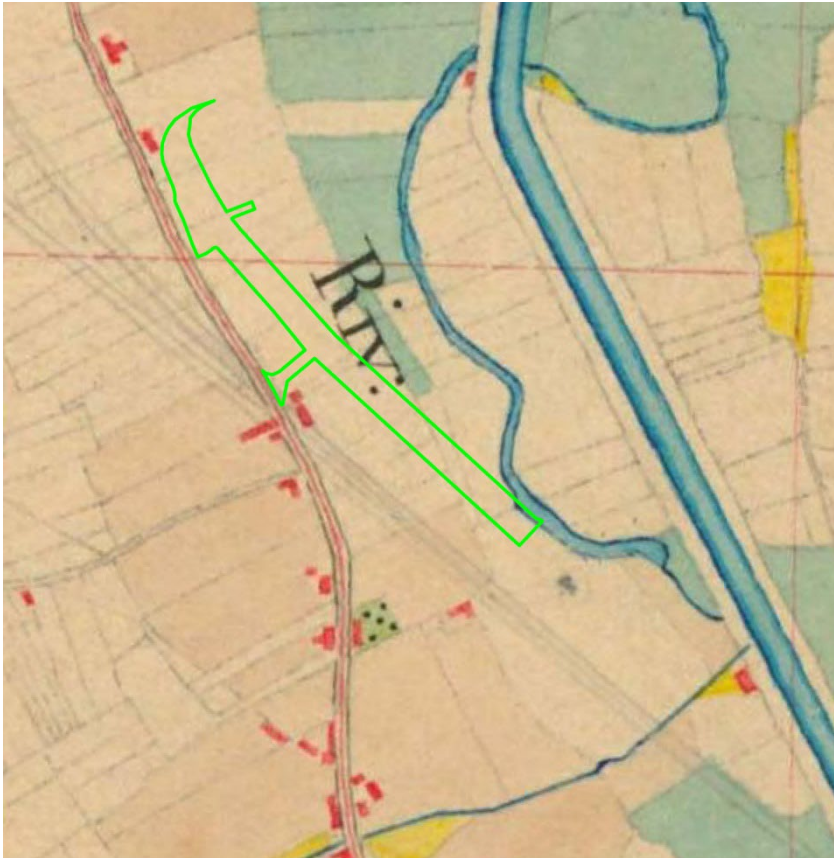
4.2.4.4 DETAILPLAN VAN DE BEGRAAFPLAATS UIT 1784

Figuur 12: plan van de begraafplaats (geel vlak) uit 1784 (© Waanders)

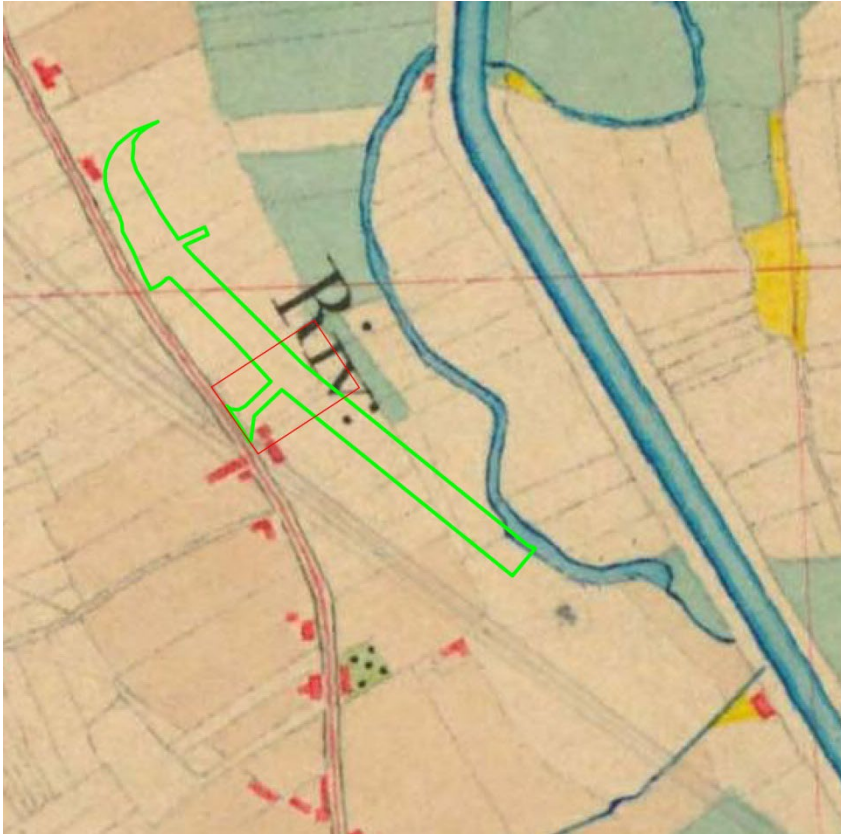
Op dit plan wordt het kerkhof weergegeven (geel) zoals het er in 1784 moet hebben uitgezien.

4.2.4.5 PRIMITIEF KADASTER (CA. 1852)

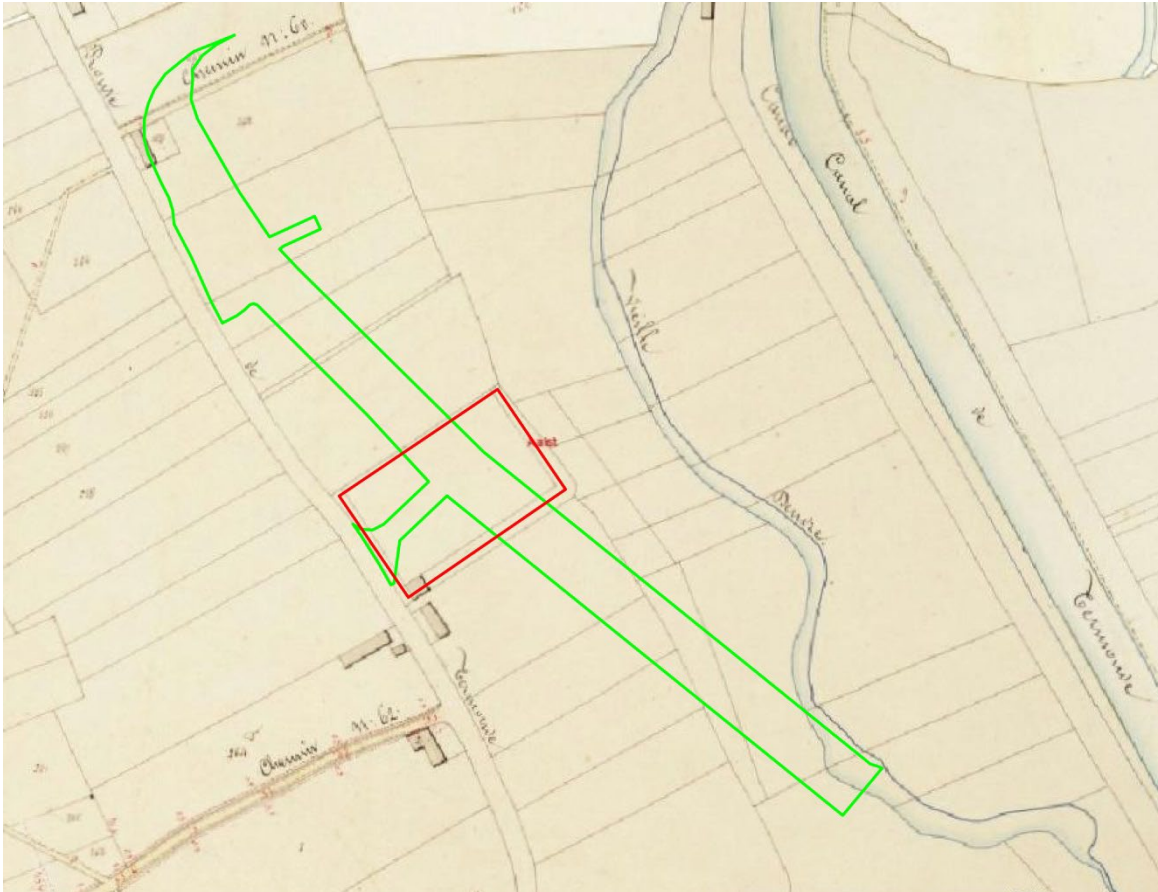
Figuur 13: detail van het Primitief kadaster met aanduiding van het onderzoeksgebied (groen)

Deze kaart vertoont een aantal gelijkenissen met de planchet- en Ferrariskaart. Ook hier is bewoning zichtbaar ter hoogte van de noordwestelijke hoek van de wegkoffer en valt de zuidoostelijke hoek van het terrein in een oude Denderbedding. Nieuw is hierbij de aanwezigheid van bebouwing ter hoogte van de westelijke vertakking van de wegkoffer en langs de ondertussen aanwezige spoorlijn Gent-Brussel. Ten noorden van deze bebouwing zou het Jennemiekeskerkhof te situeren zijn (Figuur 14), doch dit is op deze kaart niet duidelijk herkenbaar. Na vergelijking met de Ferrariskaart valt op dat de terreinen ondertussen verder zijn opgedeeld in percelen.

Figuur 14: detail van het Primitief kadaster met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de veronderstelde locatie van het kerkhof (rood)

4.2.4.6 ATLAS VAN DE BUURTWEGEN (CA. 1845) (GISOOST.BE)

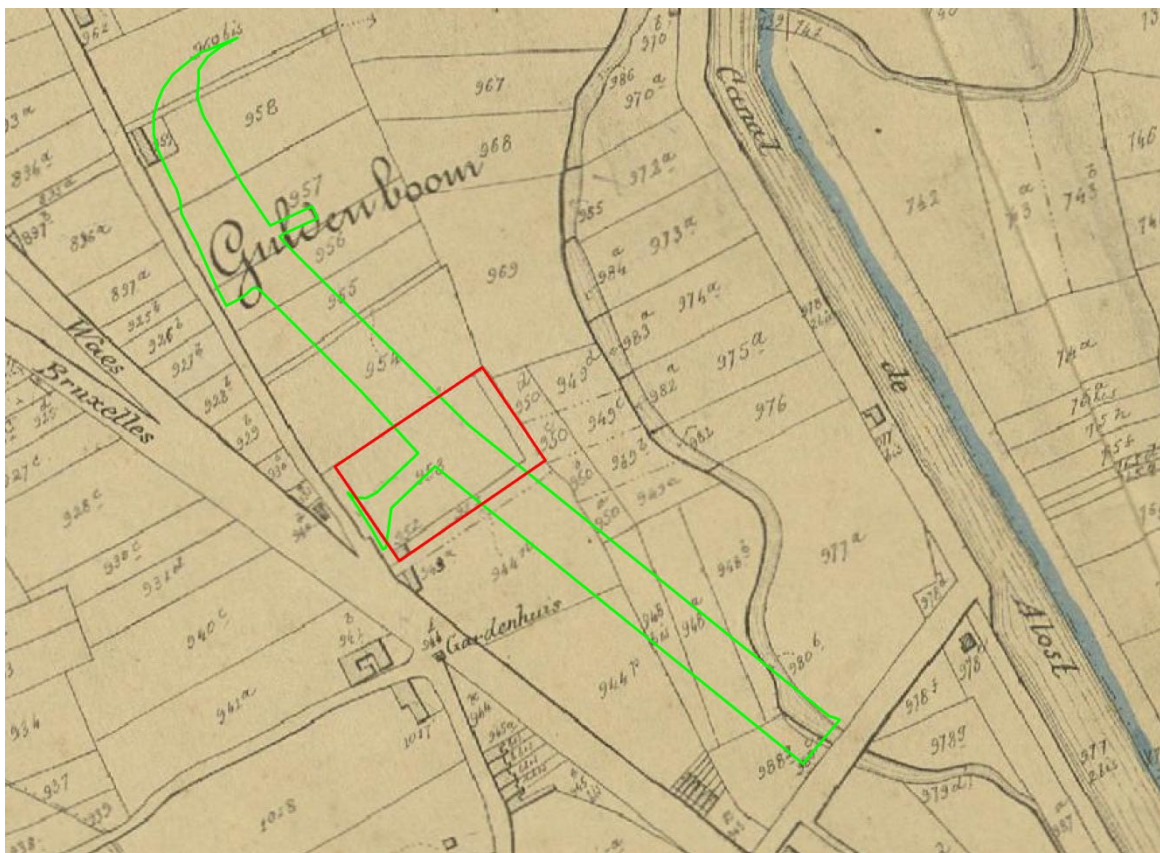

Figuur 15: afbakening van het onderzoeksgebied (groen) op de Atlas der Buurtwegen (1845) en met aanduiding van het kerkhof (rood)

Er zijn weinig verschillen vast te stellen tussen deze kaart en het Primitief kadaster: bewoning in de noordwestelijke hoek van de wegkoffer en ter hoogte van de westelijke zijtak, oude Denderarm in de zuidoostelijke hoek. In tegenstelling tot het Primitief kadaster kan het kerkhof hier wel herkend worden (rode kader). De perceelsindeling lijkt min of meer ongewijzigd te zijn. Opvallend is dat de spoorlijn Gent-Brussel op deze kaart niet afgebeeld staat.

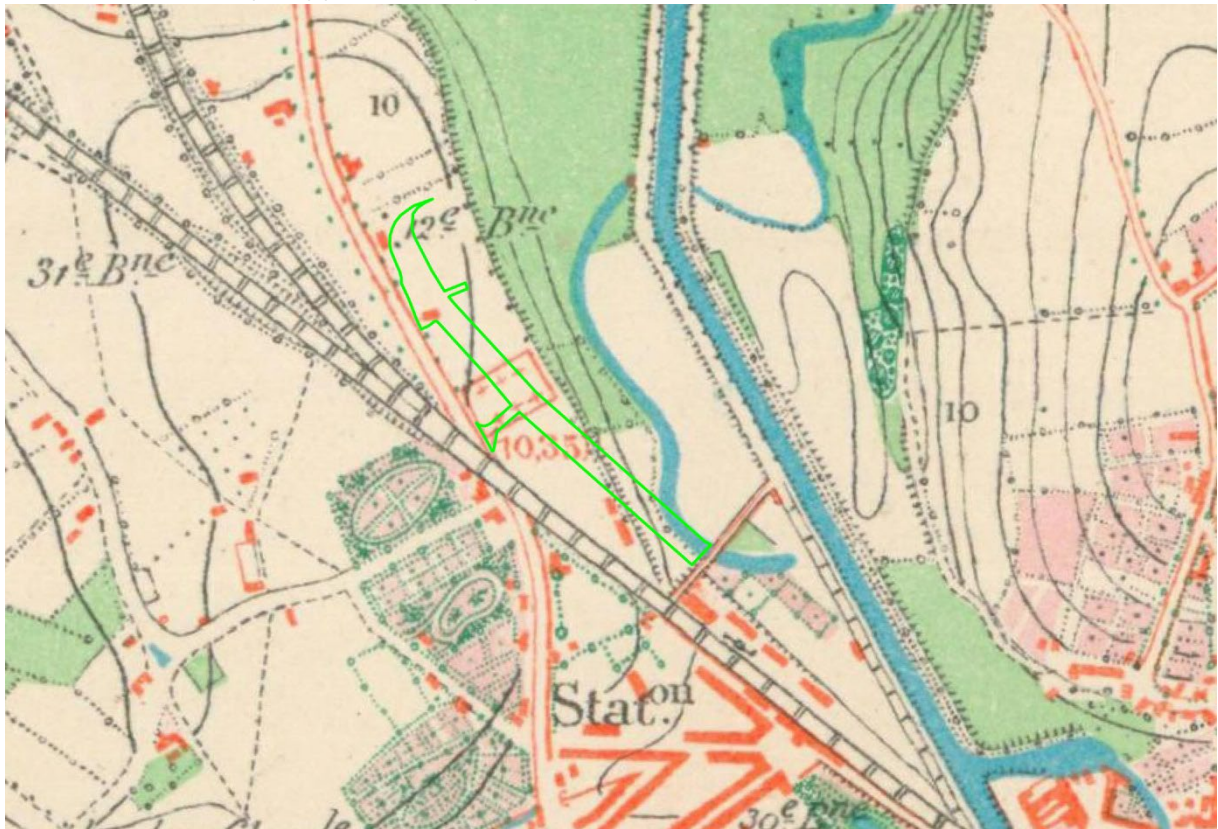
4.2.4.7 PHILIPPE CHRÉTIEN POPP - ATLAS CADASTRAL PARCELLAIRE DE LA BELGIQUE (1842-1879) (GEOPUNT.BE)

De kadasterkaart van Popp vertoont een vergelijkbare situatie als de Atlas der Buurtwegen, met als voornaamste verschil dat de spoorlijn hier wel degelijk afgebeeld is.

Figuur 16: detail van het kadasterplan van Popp (1842-1879) met afbakening van het onderzoeksgebied (groen) en aanduiding van het kerkhof (rood)

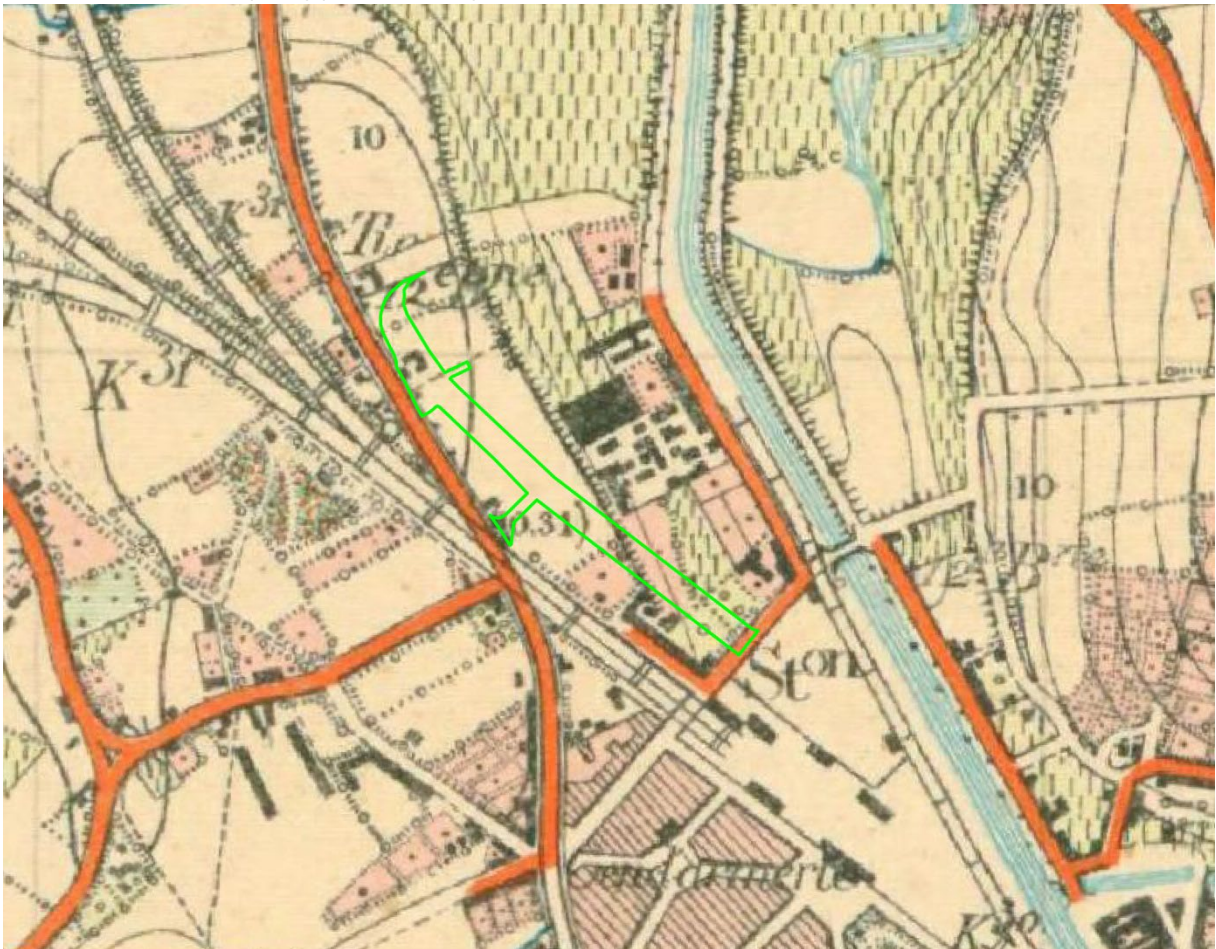
4.2.4.8 TOPOGRAFISCHE KAART VAN BELGIË, OPGEMETEN EN GEWATERPAST DOOR DE OFFICIEREN VAN HET KRIJGSDEPOT (1864) (CARTESIUS.BE)

Figuur 17: detail van de topografische kaart van het Kriegsdepot uit 1864 met aanduiding van het onderzoeksgebied

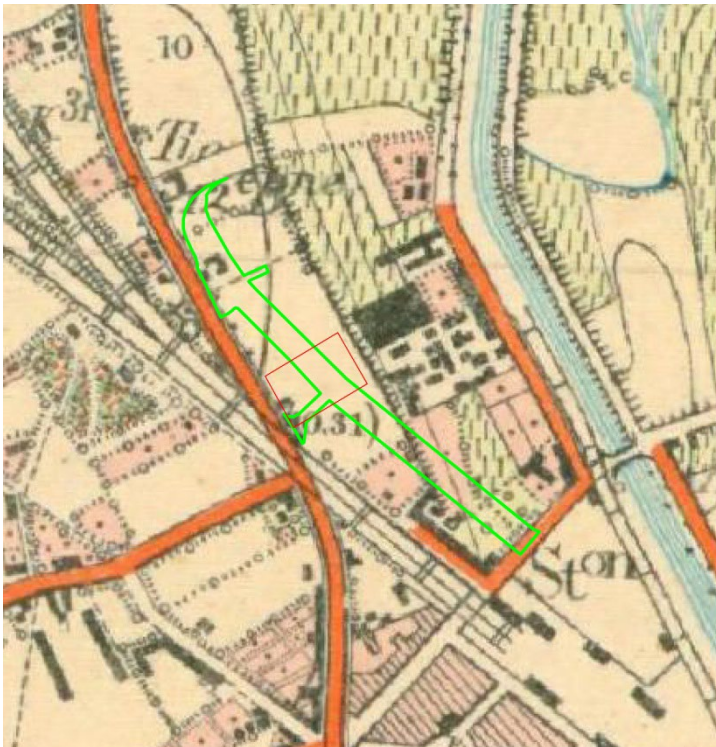
Op deze topografische kaart uit 1864 is het kerkhof duidelijk afgebeeld. Voorts valt langs de huidige Dendermondse Steenweg bebouwing op te merken: in de noordwestelijke hoek van de wegkoffer (zoals bij de voorgaande plannen geobserveerd was), maar ook iets zuidelijker. De zuidoostelijke hoek van de wegkoffer valt nog steeds samen met een oude Dendertak. Deze kaart geeft geen perceelsindelingen weer, maar geeft wel een beeld van de aanwezige hoogteverschillen, waarbij de terreinen afhellen richting de oude Denderbedding. De steilrand, dit is de grens tussen de hoger gelegen gronden en de lagere en moerassige terreinen van de Denderbedding (cf. *supra*), is hier duidelijk weergegeven en lijkt geflankeerd te zijn door een bomerij.

4.2.4.9 TOPOGRAFISCHE KAART VAN BELGIË, OPGEMETEN EN GEWATERPAST DOOR DE OFFICIEREN VAN HET KRIJGSDEPOT (1893) (CARTESIUS.BE)

Figuur 18: detail van de topografische kaart van het Krijgsdepot uit 1893 met aanduiding van het onderzoeksgebied

De topografische kaart uit 1893 geeft dan weer de situatie weer na de opgave van het kerkhof. De oude Denderarm is ondertussen eveneens verdwenen en de terreinen gelegen langs de gekanaliseerde Dender worden stilaan ingevuld door industriële gebouwen. Langs de Dendermondse Steenweg lijkt er nog steeds bebouwing aanwezig, doch dit valt niet duidelijk op te maken.

Figuur 19: detail van de topografische kaart uit 1893 met aanduiding van het onderzoeksgebied (groen) en van de locatie van het voormalige kerkhof (rood)

4.2.4.10 CONCLUSIE BETREFFENDE HET HISTORISCH KAARTMATERIAAL

Aangezien het onderzoeksgebied zich buiten de middeleeuwse stad bevindt en deze terreinen pas vanaf de 19de eeuw geleidelijk aan worden opgenomen in de stadsuitbreiding, zijn er nagenoeg geen oudere kaarten beschikbaar waarop het gebied in detail staat afgebeeld. Alle geconsulteerde, recentere kaarten geven een vrij uniform beeld van de ontwikkeling van het gebied:

- Midden 18de eeuw is er sprake van schaarse bebouwing langs de baan naar Dendermonde. Geleidelijk aan neemt deze lintbebouwing langs de weg toe.

- Vanaf 1784 is hier de stedelijke begraafplaats te situeren en dit tot 1867, wanneer de nieuwe stedelijke begraafplaats op de Hoezekouter in gebruik genomen wordt.

- Eind 19de eeuw begint de geleidelijke industrialisering van het gebied met de inplanting van fabrieksgebouwen en andere werkplaatsen langs de gekanaliseerde Dender.

- De oorspronkelijke, kronkelende Dender wordt in de loop van de 18de eeuw vervangen door een gekanaliseerde en beter bevaarbare loop. Aanvankelijk blijft de oude Denderarm ter hoogte van het onderzoeksgebied nog behouden, maar eind 19de eeuw blijkt deze volledig opgevuld en verdwenen in het landschap.

Op basis van de beschikbare historische kaarten kan de precieze locatie van het kerkhof in principe vrij nauwkeurig achterhaald worden. De georeferencierte Atlas der Buurtwegen (Figuur 15) en de kadasterkaart van Popp (Figuur 16) geven hierover een zelfde beeld. Een vergelijking van deze kaarten met de georeferencierte topografische kaart van het Krijgsdepot (Figuur 17) toont aan dat het kerkhof op deze laatste kaart iets meer noordelijk wordt weergegeven. De oorzaak hiervan is mogelijk het feit dat de topografische kaart minder accuraat te georefereren valt. Bij alle beschikbare kaarten blijkt het kerkhof een terrein van 0,6 à 0,7ha te beslaan. Het terrein dat op basis van deze bureaustudie als

mogelijk kerkhof in beschouwing genomen wordt, beslaat echter 1ha omdat hierbij rekening wordt gehouden met de afwijkende lokalisering van het kerkhof¹³.

Figuur 20: digitaal hoogtemodel met aanduiding van de bestaande gebouwen (rood), de wegkoffer (groen), de kerkhofzone zoals afgebakend door het Agentschap Onroerend erfgoed (oranje), de kerkhofzone zoals afgebakend op basis van historische kaarten (geel kader) en de oude Dender zoals weergegeven op de kadasterkaart van Popp (1842-1879)

¹³ De zone, afgebakend door het agentschap Onroerend Erfgoed, in de interne studieopdracht behelst een ruimer gebied. Het is evenwel duidelijk dat het kerkhof zich beperkte tot een oppervlakte van 0,6 à 0,7ha.

De terreinen zijn op het moment van dit schrijven nog gedeeltelijk bewoond of in gebruik voor commerciële functies. Het gebied is sinds de 19de eeuw ingenomen door industriële gebouwen. Een deel van het aanwezige archeologische bodemarchief zal dan ook wellicht aangetast zijn door de bouwactiviteiten op het terrein. Het is echter niet uitgesloten dat een deel van de archeologische waarden nog *in situ* aanwezig is. Bij industriële gebouwen gaat het immers vaak over grote hangarconstructies die slechts een beperkte verstorende invloed zullen gehad hebben op de ondergrondse resten.

Figuur 21: bestaande toestand van het terrein met aanduiding van de weggkoffer (in groen) en van de te slopen gebouwen (in rood)

Er mag verondersteld worden dat het voormalige kerkhof goed bewaard is. Er zijn geen bronnen aangetroffen die melding maken van een eventuele ruiming van de begravingen. In de notulen van de gemeenteraad wordt vanaf 1867 melding gemaakt van het nieuwe kerkhof aan de Léo de Béthunelaan.¹⁴ In 1872 wordt de eigendom van het voormalige kerkhof langs de Dendermondse Steenweg overgedragen aan de kerkfabriek van de H. Martinus.¹⁵ In datzelfde jaar wordt voor het eerst melding gemaakt van een zogenaamde 'vente des herbages' op het oud kerkhof (folio 12). Dit betekent dat de terreinen van het kerkhof vrij snel na de opgave in 1867 werden omgevormd tot grasland. Ook een systematisch doorzoeken van de Registers van de Notulen van de gemeenteraad tot 1903 brachten geen aanwijzingen aan het licht dat het oude kerkhof zou geruimd zijn.

Er mag dus vanuit gegaan worden dat de nog aanwezige menselijke resten een goede bewaring zullen kennen. Uit archeologisch onderzoek in de Aalsterse binnenstad (Sint-Martinuskerk, Oud Hospitaal, Albert Liénartstraat en Hopmarkt) is bij het aansnijden van skeletmateriaal de bewaringstoestand overwegend goed te noemen.

¹⁴ Schriftelijke mededeling Michel Igual-Pacheco (archivaris Stadsarchief Aalst)

¹⁵ In 1883 wordt, na jarenlange betwisting, de eigendom terug overgedragen aan het stadsbestuur (cf. supra).

4.3 GEKENDE BODEMVERSTORINGEN

4.3.1 NUTSLEIDINGEN

Na het controleren van de opgevraagde plannen van de nutsleidingen blijkt dat de bodemverstoringen van die aard eerder beperkt zijn. De grootste concentratie aan leidingen is ter hoogte van de kantoren van het AGSA en van de terreinen gelegen langs de Denderstraat te situeren (Figuur 23).

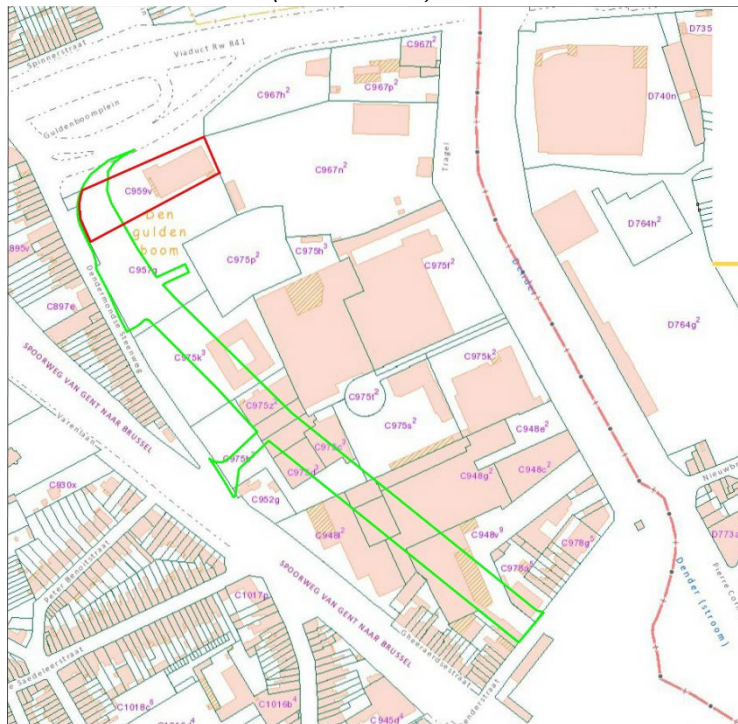
Figuur 23: bestaande toestand van het terrein met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van de nutsleidingen (rood)

4.3.2 TERREINBEZOEK

Ter vervollediging van de inschatting van bodemverstoringen is de bureaustudie aangevuld met een terreinbezoek. De bevindingen van dit terreinbezoek worden per perceel/bedrijventerrein van noord naar zuid besproken. Per onderdeel wordt een overzicht gegeven van volgende aspecten:

- Geografische situering van het terrein
- Op basis van het terreinbezoek vastgestelde bodemverstoringen/ingrepen en hieruit volgende verwachte bewaringsgraad
- Overzicht van de archeologische sporen die op basis van onder andere het historische kaartmateriaal kunnen verwacht worden

4.3.2.1 PERCEEL C959V (HUIDIGE ALDI)

Figuur 24: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het perceel waar Aldi gevestigd is (rood)

De noordwestelijke hoek van de toekomstige wegkoffer beslaat momenteel de parking van supermarkt Aldi. Hier kunnen, op basis van de gegeorefereerde historische kaarten, sporen van 18de-eeuwse bebouwing verwacht worden langs de Dendermondse Steenweg (Figuur 27, Figuur 28). Een vergelijking van de huidige perceelsindeling met deze afgebeeld op de Atlas der Buurtwegen en de Poppkaart lijkt te suggereren dat het huidige Aldi-perceel overeenkomt met het bebouwde perceel op de historische kaarten. Het terreinbezoek wees uit dat er langs de randen van de parking enkele afvoerbuizen en elektriciteitsleidingen voor verlichting zijn aangelegd, maar dat het grootste deel ervan mogelijk relatief ongestoord is.

De terreinen van supermarkt Aldi zijn gelegen nabij de steilrand ten westen van de historische loop van de Dender. De voormalige alluviale bedding is in het terreinreliëf ten oosten van de Aldi nog duidelijk waarneembaar: het terrein helt duidelijk af ter hoogte van perceel C967n².

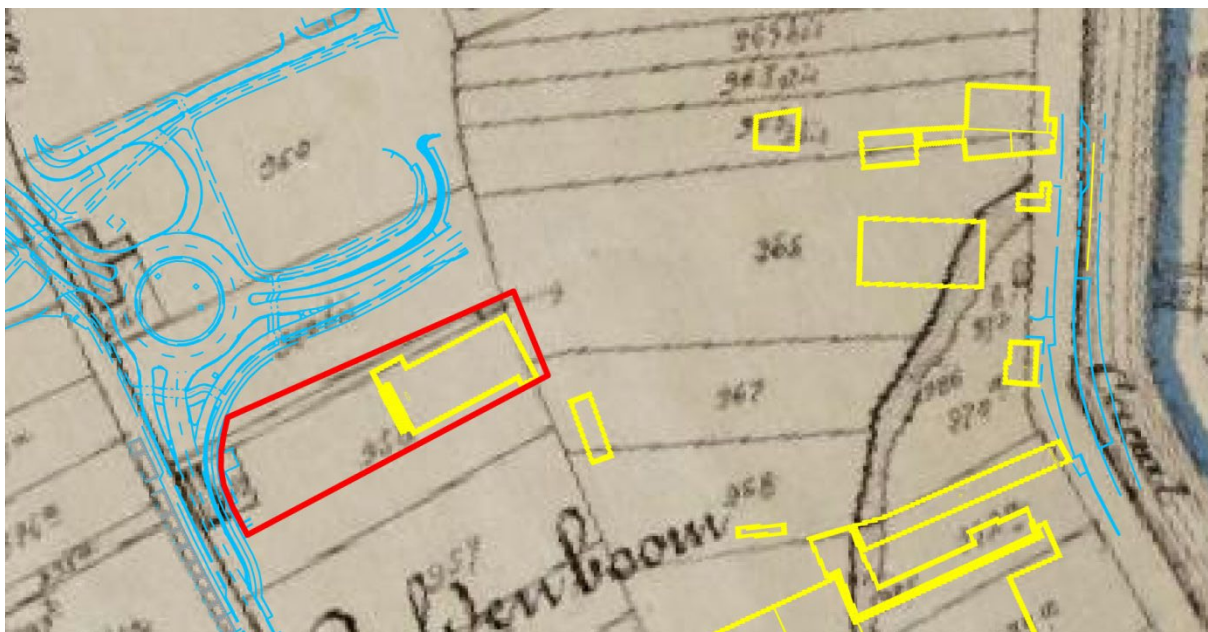
Figuur 25: foto van de huidige parking van supermarkt Aldi

Figuur 26: detailfoto van de parking langs de straatzijde, waar de postmiddeleeuwse bebouwing mag verwacht worden

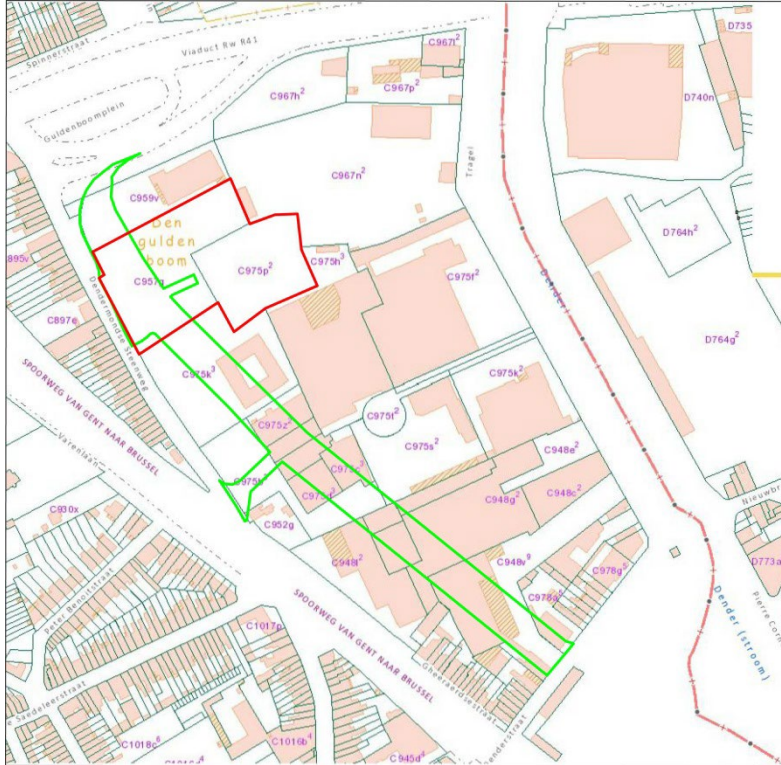

Figuur 27: Bestaande toestand georeferereerd op de Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding (rood) van het Aldi-perceel

Figuur 28: Bestaande toestand georeferereerd op de Popkaart (1842-1879) met aanduiding (rood) van het Aldi-perceel

4.3.2.2 PERCELEN C957G EN C975P² (BRAAKLIIGGEND TERREIN)

Figuur 29: kadastrplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het braakliggende terrein (rood)

Ten zuiden van supermarkt Aldi bevindt zich een onbebouwd terrein dat momenteel braak ligt. De beschikbare historische kaarten maken geen melding van enige bebouwing op dit perceel. In de loop van de 20ste eeuw werd het terrein in gebruik genomen als sportterreinen met o.a. een voetbalveld en tennispleinen (Figuur 31). Mogelijk was dit reeds het geval vanaf 1928, met de oprichting van “Alost Sports”, een vereniging met een tennis-, een voetbal- en een atletiekafdeling en met trainingsvelden en een clublokaal langs de Dendermondse Steenweg.¹⁶ Tegen het einde van de 20ste eeuw zijn deze sportterreinen vervolgens opgeheven, want op latere luchtfoto's zijn deze niet meer zichtbaar.

Het terrein heeft dus, wat betreft de gedocumenteerde, recente perioden, slechts beperkte menselijke ingrepen gekend. Er kan dan ook van uitgegaan worden dat de bewaringstoestand van eventueel aanwezige archeologische sporen in de bodem goed zal zijn. Gezien de topografie van deze terreinen (opduiking met een steilrand en vlakbij een rivier) is het niet ondenkbaar dat hier sporen uit de prehistorie, metaaltijden, Romeinse tijd of vroege middeleeuwen kunnen aangetroffen worden (cf. *supra*).

16 http://www.eendrachttaalt.be/index.php?option=com_content&view=category&id=23&Itemid=43, de locatie van deze oefenterreinen en het clublokaal is niet met zekerheid vastgesteld

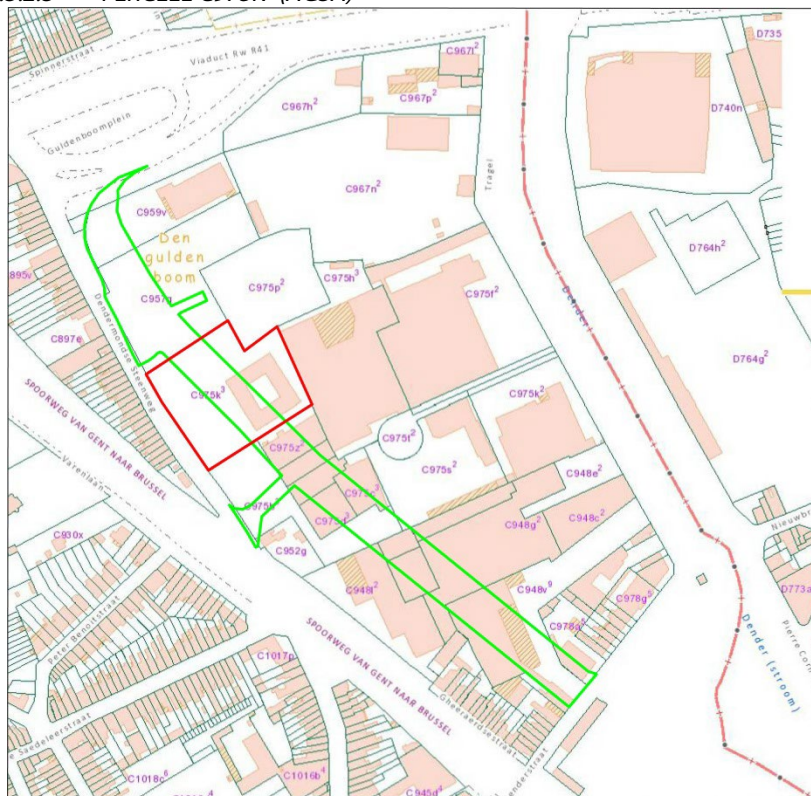

Figuur 30: foto vanuit het zuiden getrokken van het braakliggende terrein naast supermarkt Aldi en langs de Dendermondse Steenweg

Figuur 31: luchtfoto uit 1971 waarop het gebied nog in gebruik is als sportterrein (voetbalveld achteraan en tennisvelden met clublokaal langs de straatzijde)

4.3.2.3 PERCEEL C975K³ (AGSA)

Figuur 32: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het bedrijventerrein van het AGSA (rood)

Ten zuiden van de braakliggende percelen bevindt zich het bedrijventerrein waar momenteel o.a. het AGSA gevestigd is (voormalige bedrijfsgebouwen van Eandis). Het terrein bestaat uit een gebouwcomplex achteraan, omgeven door een inrit met parking en met vooraan langs de straatzijde een strook grasplein. De geplande wegkoffer zal grotendeels de parking en een gedeelte van het gebouw zelf beslaan (Figuur 32). Ook hier is het tracé gelegen op de steilrand: ten noordoosten van het AGSA holt het terrein duidelijk af naar de achterliggende gebouwen toe (firma Schellaert).

De aanleg van het bedrijfsgebouw heeft ongetwijfeld voor een verstoring van het aanwezige bodemarchief gezorgd. De precieze verstoringgraad valt echter onmogelijk in te schatten. Aangezien het gebouw enkel een gelijkvloers niveau (=beperkte fundering) bevat, is het mogelijk dat er zich nog archeologische resten in de ondergrond bevinden.

De inrit en parkeerstroken van het terrein zullen vermoedelijk slechts voor een beperkte verstoring van de ondergrond gezorgd hebben. Ter hoogte van de parkeerstroken kunnen wel enkele afwateringskanalen en verlichtingspalen vastgesteld worden (Figuur 33, Figuur 34, Figuur 35, Figuur 36). Hiervoor zal ongetwijfeld een diepere uitgraving van de bodem vereist geweest zijn, doch het betreft in dit geval slechts plaatselijke verstoringen.

Op nagenoeg alle gegeorefereerde, beschikbare historische kaarten wordt ter hoogte van dit perceel geen bebouwing weergegeven en lijkt het akkerland of weiden te betreffen. Op basis van de topografische kaart van België van het Krijgsdepot uit 1864, kan het meest zuidelijke gedeelte van het terrein mogelijk tot het oude kerkhof gerekend worden (Figuur 37). Volgens de kadasterkaarten van Popp en de Atlas der Buurtwegen, waar het kerkhof eveneens staat afgebeeld en welke vermoedelijk een accurater beeld van de situatie geven, beslaat het kerkhof eerder de percelen ten zuiden van dit bedrijventerrein.

Figuur 33: foto van de inrit van het bedrijventerrein vanaf de Dendermondse Steenweg, geflankeerd door een parkeerstrook en met daarnaast het grasplein langs de straatzijde

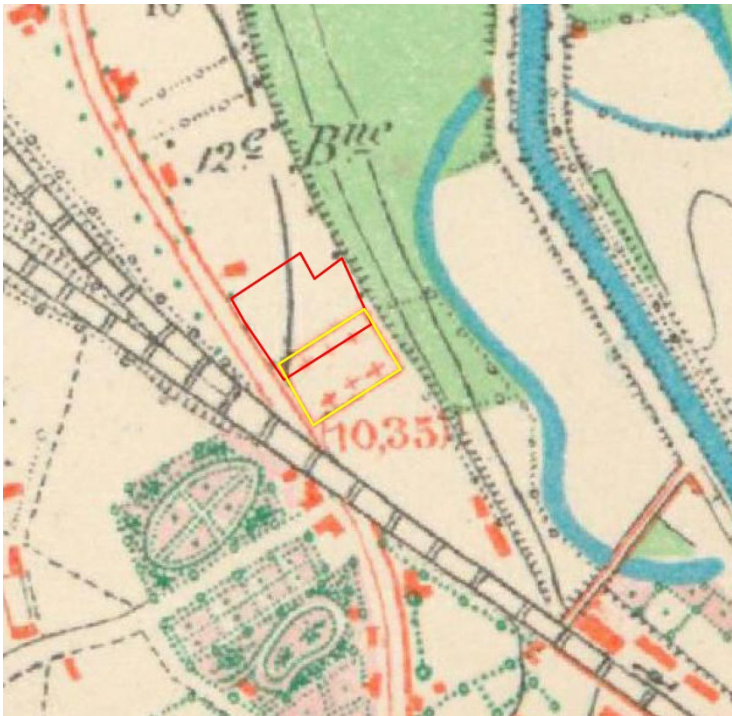
Figuur 34: foto van de parkeerstrook langs de andere, noordelijke zijde van de inrit van het bedrijventerrein vanaf de Dendermondse Steenweg

Figuur 35: foto van de parkeerstrook langs de noordelijke zijde van de inrit van het bedrijventerrein vanaf de Dendermondse Steenweg

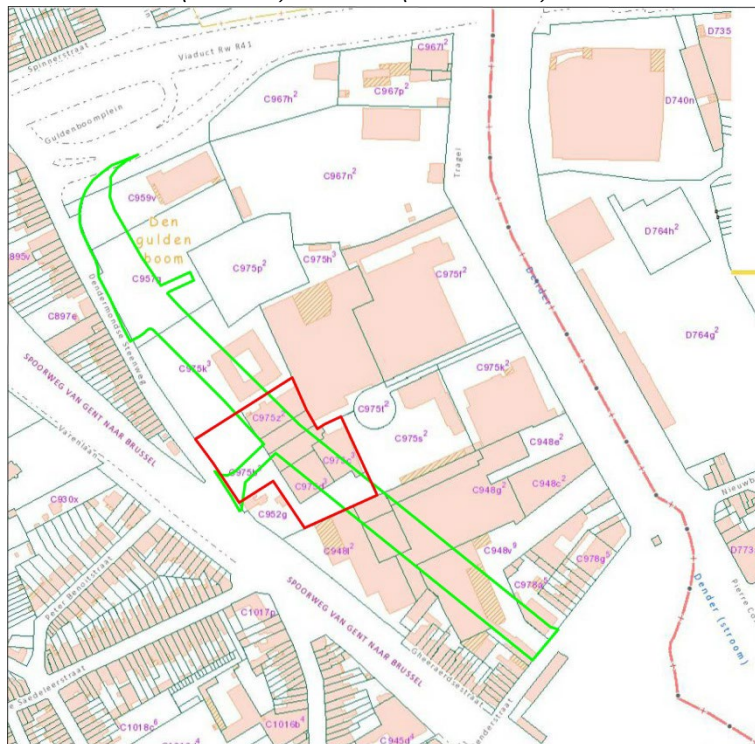

Figuur 36: foto van de voorzijde van het bedrijfsgebouw met inrit en voorliggende parkeerstrook

Figuur 37: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van het bedrijventerrein van het AGSA (rood) en het voormalige kerkhof (geel)

4.3.2.4 PERCELEN C975B³ (PARKING), C975Z² (SMATCH), C975D³ (BLOKKER/LEENBAKKER), C975C³ (VAN MARCKE), C975F³ (SMATCH) EN C975E³ (BAUKNECHT)

Figuur 38: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van het bedrijventerrein (rood)

Op deze percelen zijn verschillende bedrijven gevestigd: Smatch, Bauknecht, Blokker, Leenbakker en Van Marcke. Vooraan langs de straatzijde is een ruime parking met een doorgang in zuidoostelijke richting, langs de gebouwen van Blokker/Leenbakker tot aan de achterzijde van het complex. Langs de gebouwen zelf kunnen verschillende aftakkingen van nutsleidingen vastgesteld worden. Verspreid over de parking zelf zijn eveneens verschillende roosters en putdeksels in verband met afwateringssystemen zichtbaar (Figuur 40, Figuur 41, Figuur 42 en Figuur 44).

Op basis van het beschikbare historische kaartmateriaal is het voormalige kerkhof ter hoogte van dit bedrijventerrein te situeren (Figuur 46 en Figuur 47). Er is zo goed als niets geweten over de mogelijke bewaringstoestand ervan (cfr. Supra). Op basis van het terreinbezoek kan verondersteld worden dat ter hoogte van de parking en doorgang, op enkele plaatselijke verstoringen na, het kerkhof vrij goed bewaard kan zijn. Wat de bebouwing betreft, valt dit moeilijker in te schatten. Er valt te argumenteren dat er slechts een geringe fundering noodzakelijk was voor dit soort constructies en dat de verstoringsgraad om die reden mogelijk vrij beperkt gebleven is.

De percelen liggen ook hier op de steilrand. Perceel C975s² is gelegen in de voormalige alluviale bedding, wat ook op het terrein visueel waar te nemen viel (Figuur 44).

Figuur 39: foto van het bedrijventerrein vanaf de straatzijde (Dendermondse Steenweg)

Figuur 40: foto van de parking voor Smatch met daarop een putdeksel

Figuur 41: foto van de parking voor Smatch met daarop een rioolrooster

Figuur 42: foto vanuit de noordelijke zijkant van Smatch waarbij een afvoergoot zichtbaar is

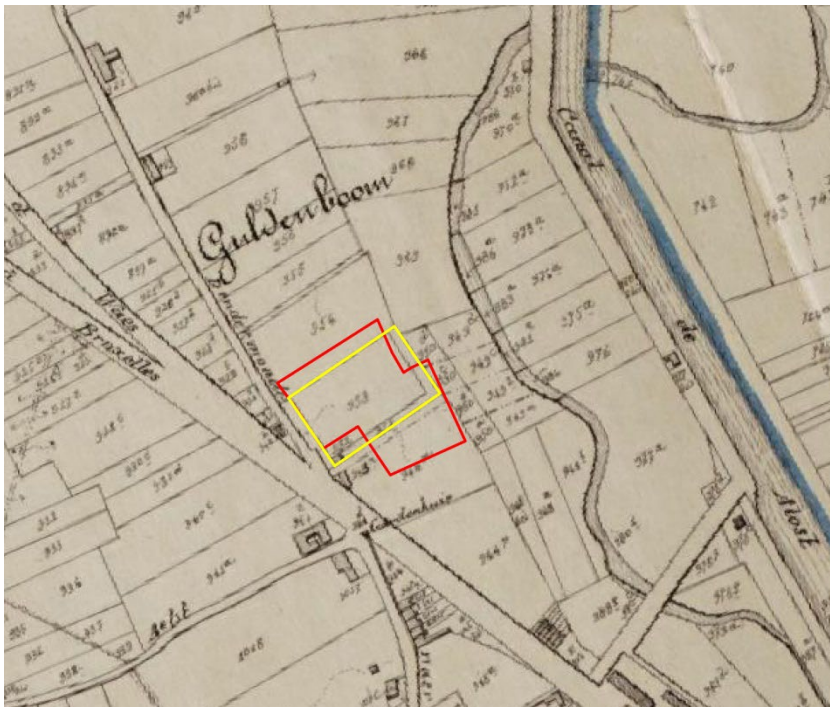
Figuur 43: foto van de zuidoostelijke doorgang, langs Blokker/Leenbakker naar de bedrijven gelegen aan de zuidelijke zijde van het complex

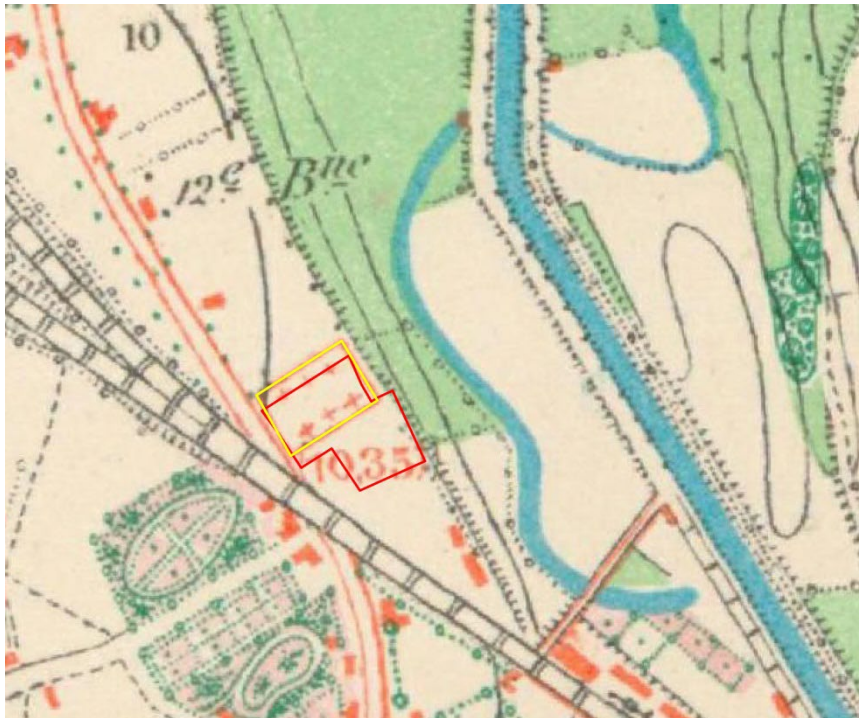
Figuur 44: foto van de zuidoostelijke zijde van het gebouwencomplex met aanduiding van een putdeksel

Figuur 45: foto van de zuidoostelijke hoek van het gebouwencomplex

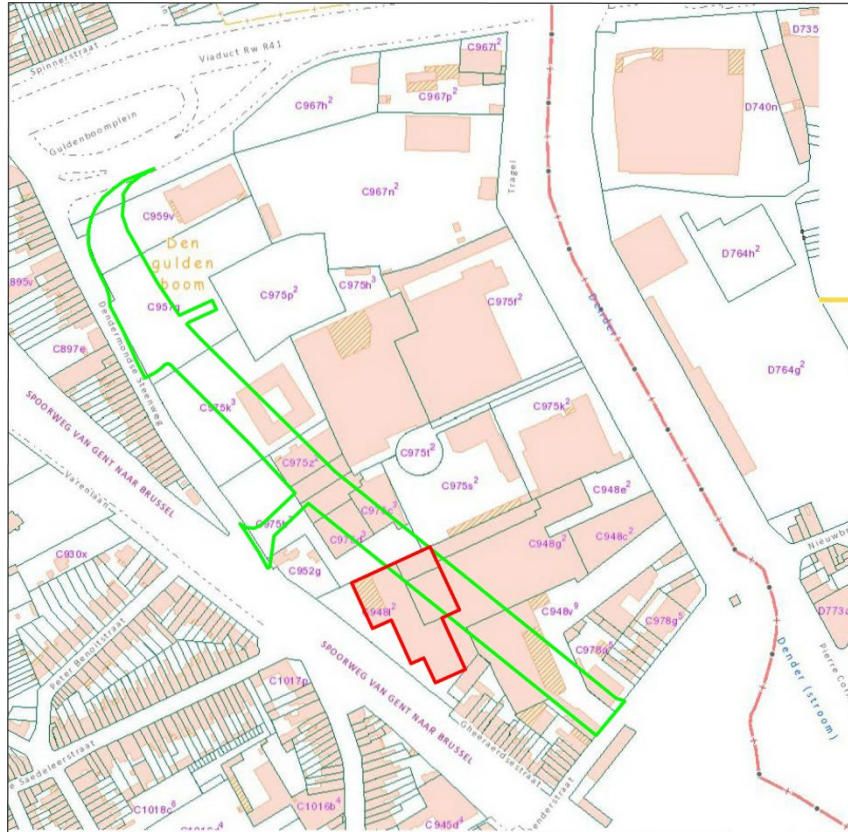

Figuur 46: Poppkaart (1842-1879) met aanduiding van het bedrijventerrein (rood) en het kerkhof (geel)

Figuur 47: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van het bedrijventerrein (rood) en het voormalige kerkhof (geel)

4.3.2.5 PERCELEN C948L², C948K² EN C948H²

Figuur 48: kadasterplan met aanduiding van de weggoffer (groen) en van de bezochte percelen (rood)

Deze percelen beslaan leegstaande panden. Perceel C948l² (dichtste bij de Dendermondse Steenweg) bevat een laad- en loskade voor vrachtwagens die aanzienlijk lager ligt dan het looppniveau errond (Figuur 50). Vermoedelijk werd voor de aanleg hiervan dan ook een gedeelte van de oorspronkelijke bodemstratigrafie weggegraven. Het vloerniveau in de omringende hangars (percelen C948k² en C948h²) is evenwel niet verlaagd en bestaat uit betonnen platen.

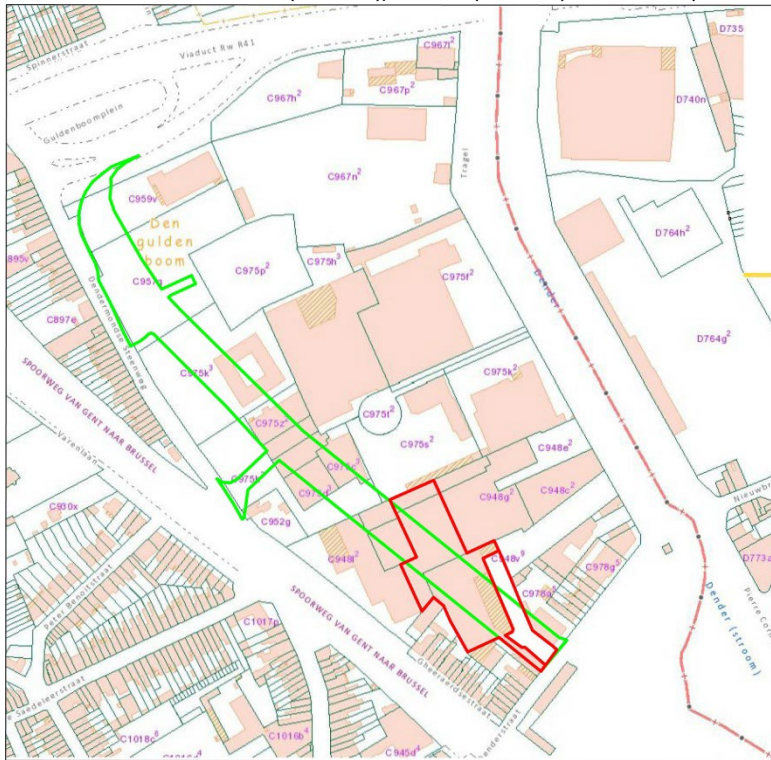

Figuur 49: foto vanuit noordwestelijke hoek van de leegstaande panden

Figuur 50: foto van de zijwand van de laad- en loskade ter illustratie van het hoogteverschil

4.3.2.6 PERCELEN C948B²(PARTIM), C948G²(PARTIM) EN C948V⁰ (HUIDIGE BPOST)

Figuur 51: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van de terreinen van bpost (rood)

Op deze terreinen zijn de kantoren en het verdeelcentrum van Bpost voor Aalst en omgeving te situeren. Vooraan, langs de Denderstraat, bevindt zich een (voormalig) appartementsgebouw met drie bouwlagen. De bouw hiervan zal vermoedelijk een aanzienlijk zware fundering vereist hebben. De overige bouwwerken op het terrein beslaan enkel het gelijkvloers en zijn dan ook vermoedelijk minder diep gefundeerd. Over het terrein is eveneens een lange inrit die de verbinding vormt tussen de Denderstraat en Tragel. Verspreid over deze inrit kunnen enkele roosters en putdeksels vastgesteld worden, vermoedelijk in verband te brengen met afwatering en welke enige verstoring van de ondergrond met zich mee gebracht zullen hebben (Figuur 56). De inrit zelf lijkt grotendeels opgebouwd uit asfalt en grote betonplaten, waarvoor de uitgraving bij aanleg vermoedelijk vrij beperkt was (Figuur 53 en Figuur 54).

Bij het terreinbezoek kon tevens vastgesteld worden dat er plaatselijk vrij grote niveauverschillen waar te nemen zijn tussen het loopniveau van de inrit en van de gebouwen (Figuur 54 en Figuur 55). Het is onduidelijk of dit betekent dat voor de aanleg van de gebouwen het terrein werd opgehoogd, dan wel of er voor de aanleg van de inrit grond werd afgegraven.

Een blik op de beschikbare, georeferencierte historische kaarten leert dat deze terreinen langs (en deels in) de voormalige Denderbedding te situeren zijn (Figuur 57, Figuur 58 en Figuur 59 en dit tot aan de steilrand. Op basis hiervan zijn er op het terrein dan ook aanzienlijke hoogteverschillen te verwachten, waarbij de gronden verwacht worden af te hellen naar de oude Dender toe. Tegenwoordig zijn deze niveauverschillen echter niet meer waar te nemen. Dit wijst op een grondige nivellering van het terrein, waarbij de lager gelegen gronden vermoedelijk zijn opgehoogd. Vandaar dat de verwachte bewaringsgraad van eventueel aanwezige archeologische sporen in de ondergrond vrij hoog is.

Figuur 52: foto vanaf de Denderstraat van de terreinen van bpost

Figuur 53: foto vanop de inrit van de terreinen van bpost met aan weerszijden opslagruimtes

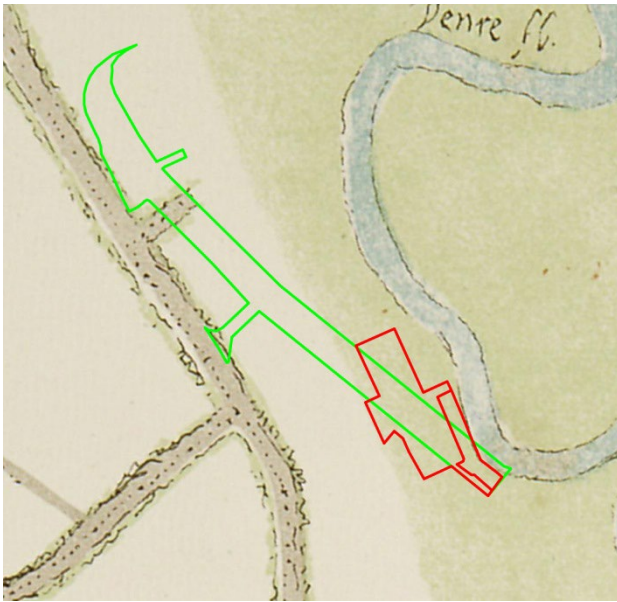
Figuur 54: foto van de inrit waarop duidelijk hoogteverschillen waarneembaar zijn

Figuur 55: foto met een duidelijk hoogteverschil tussen de gebouwen en de inrit

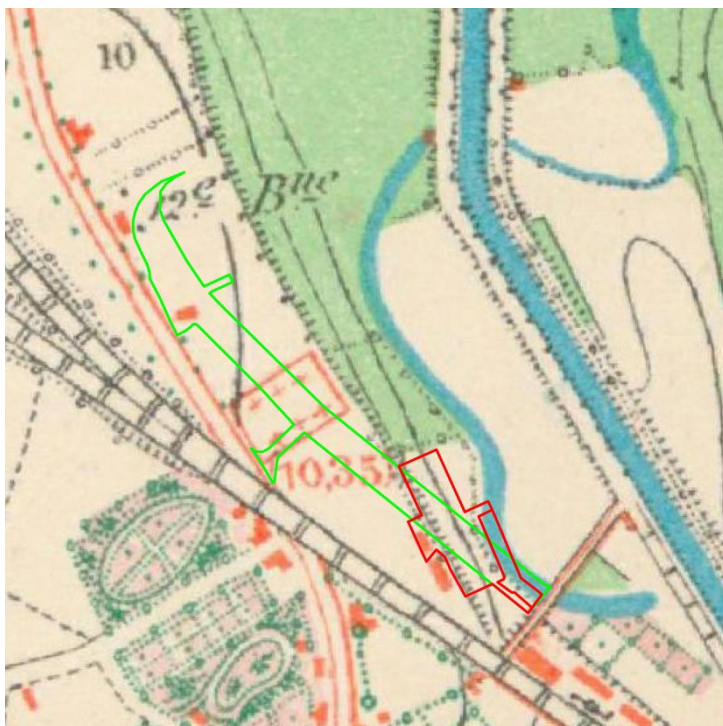
Figuur 56: foto van een rioolrooster ter hoogte van de inrit

Figuur 57: detail van de kaart van van Deventer (ca. 1550) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de terreinen van bpost (rood)

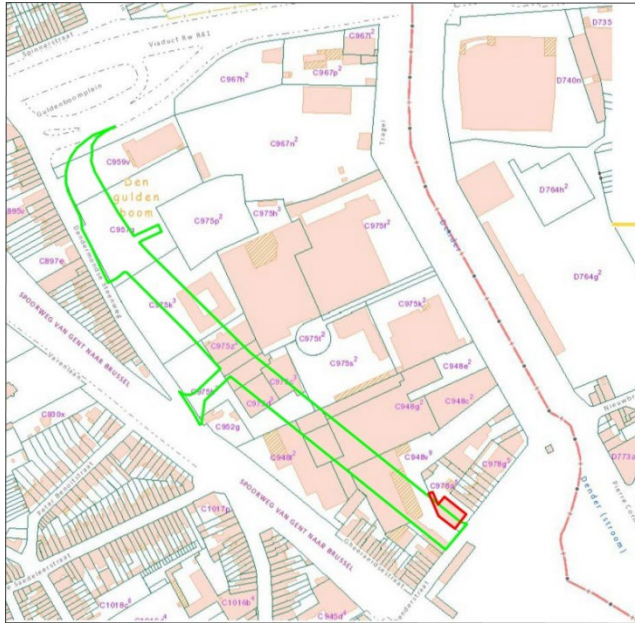

Figuur 58: Poppkaart (1842-1879) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de terreinen van bpost (rood)

Figuur 59: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de terreinen van bpost (rood)

4.3.2.7 PERCEEL C978A⁵ (PARTIM) (VOORMALIGE BIG BEN RUITERSHOP)

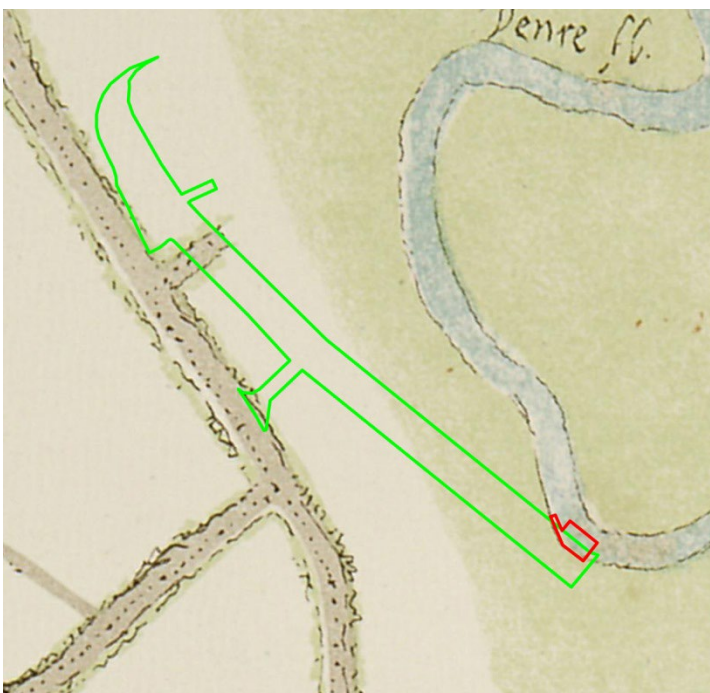
Figuur 60: kadasterplan met aanduiding van de wegkoffer (groen) en van perceel C978a⁵ (rood)

Het laatste perceel dat binnen de wegkoffer valt betreft het gebouw waar voorheen Ruitershop Big Ben gevestigd was. Bij het terreinbezoek bleek het gebouw afgesloten, waardoor geen verdere informatie in verband met mogelijke bodemverstoringen kon verkregen worden.

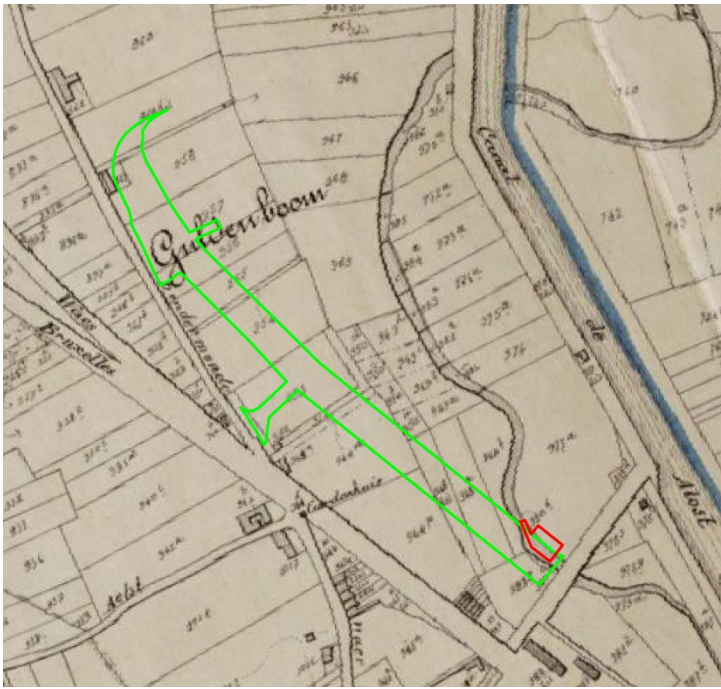
Op basis van de beschikbare en gegeorefereerde historische kaarten valt dit perceel volledig in de voormalige Denderbedding te situeren (Figuur 62, Figuur 63 en Figuur 64). Aangezien er geen niveauverschil waarneembaar is met de nabijgelegen terreinen die niet binnen deze bedding vallen, kan ook hier geconcludeerd worden dat deze terreinen vermoedelijk opgehoogd en genivelleerd zijn.

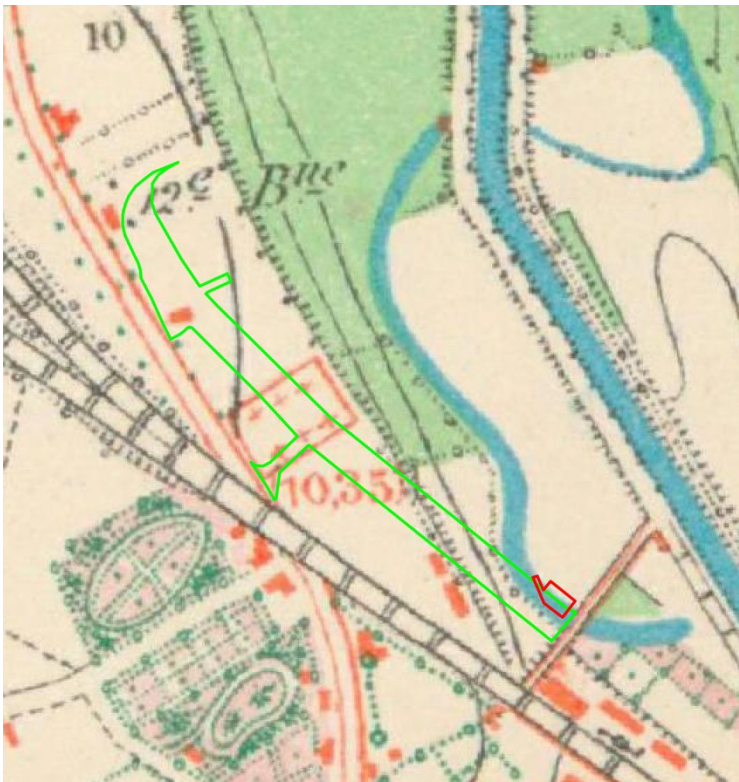
Figuur 61: foto vanaf de Denderstraat van de gebouwen waar voorheen Ruitershop Big Ben gevestigd was

Figuur 62: kaart van van Deventer (ca. 1550) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en perceel C978a⁵ (rood)

Figuur 63: Poppkaart (1842-1879) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en perceel C978a⁵ (rood)

Figuur 64: topografische kaart van het Krijgsdepot (1864) met aanduiding van de wegkoffer (groen) en perceel C978a⁵ (rood)

4.4 SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN

4.4.1 SAMENVATTING BUREAUSTUDIE

Op basis van de geraadpleegde bronnen komt een duidelijk uniform beeld naar voren en kunnen enkele aandachtspunten naar voren worden geschoven.

-Langs de baan naar Dendermonde (huidige Dendermondse Steenweg) is er minstens sinds het midden van de 18de eeuw sprake van bebouwing. Aanvankelijk betreft het slechts enkele woningen, geleidelijk aan worden de tussenliggende percelen verder bebouwd (lintbebouwing).

-Van 1784 tot 1867 is de stedelijke begraafplaats eveneens gelegen langs de Dendermondse Steenweg. Op basis van het uitgevoerde archiefonderzoek en de inventarisatie van gekende bodemverstoringen, is het kerkhof wellicht nog goed bewaard.

-De oorspronkelijke Dender, met kronkelend verloop, wordt in de loop van de 18de eeuw vervangen door een gekanaliseerde en beter bevaarbare loop iets meer oostwaarts. Aanvankelijk blijft de oude Denderarm ter hoogte van het onderzoeksgebied nog behouden. Tegen het einde van de 19de eeuw is deze echter volledig opgevuld en verdwenen in het landschap.

-Langs de oorspronkelijke Denderbedding valt een steilrand waar te nemen, gekenmerkt door een aanzienlijk hoogteverschil tussen de lager gelegen Denderbedding enerzijds en de hoger gelegen opduiking erlangs anderzijds. Deze is op bepaalde historische kaarten duidelijk weergegeven.

-Eind 19de eeuw begint de geleidelijke industrialisering van het gebied met de inplanting van fabrieksgebouwen en andere werkplaatsen langsheen de gekanaliseerde Dender.

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie lijken de **voornaamste aandachtspunten** te zijn:

- het voormalige stedelijke kerkhof met een waarschijnlijke goede bewaring. Het wetenschappelijk potentieel is door het agentschap omschreven in een interne studieopdracht.
- de goed bewaarde delen van de steilrand, voor wat betreft allerhande oppervlakkige grondsporen. Het betreft hier in eerste instantie de terreinen die een minimale verstoring hebben gekend, zoals de onbebouwde terreinen ter hoogte van de voormalige sportterreinen.
- het ontwerp van de wegenis voorziet in een tunnel onder de Denderstraat. Deze tunnel impliceert grondverzet op grotere diepte, waardoor mogelijks oude Dendergeulen, en de randen ervan, kunnen aangesneden worden. Het is op basis van de beschikbare informatie evenwel niet mogelijk om de archeologische waarde of bewaring van deze zone exact in kaart te brengen.

4.4.2 VERWACHTE BEWARINGSGRAAD

-Algemeen:

Op basis van al het voorgaande valt te verwachten dat de archeologische relikten in de ondergrond gedeeltelijk goed bewaard kunnen zijn. Ter hoogte van de te slopen gebouwen zal het aanwezige bodemarchief ongetwijfeld enigszins verstoord zijn. Aangezien het echter industriële gebouwen betreft, die doorgaans nauwelijks tot niet onderkelderde en eerder plaatselijk gefundeerd zijn, kan deze bodemverstoring relatief beperkt zijn.

Waar geen bebouwing staat, is de verwachting dat eventuele archeologische sporen in de ondergrond goed bewaard kunnen zijn, op enkele plaatselijke verstoringen ten gevolge van nutsleidingen na. In het bijzonder de niet verharde terreinen (tussen Aldi en voormalige Eandis/AGSA-kantoren en tussen Dendermondse Steenweg en parking voormalige Eandis/AGSA-kantoren) zijn in dit opzicht te vermelden.

-Voormalig stedelijk kerkhof

Er zijn vooralsnog geen indicaties gevonden waaruit zou blijken dat het kerkhof grondig geruimd is. We dienen dus te veronderstellen dat de *in situ* - bewaring goed kan zijn. Uit archeologisch onderzoek in de Aalsterse binnenstad (Sint-Martinuskerk, Oud Hospitaal, Albert Liénartstraat en Hopmarkt) is bij het aansnijden van skeletmateriaal de bewaringstoestand overwegend goed te noemen.

Een projectie van de locatie van het kerkhof volgens de historische kaarten¹⁷ op een terreinplan van de huidige toestand toont aan dat delen van het kerkhof momenteel bebouwd zijn (Figuur 22). Op deze plaatsen is het kerkhof dan ook mogelijk (oppervlakkig) verstoord. Van de overige delen van het kerkhof, waar geen bebouwing staat, kan verondersteld worden dat de begravingen hier nog goed bewaard gebleven zijn.

-Steilrand

Ter hoogte van de steilrand kunnen de archeologische sporen/vondsten zich mogelijk reeds op geringe diepte manifesteren. In het bijzonder de onbebouwde terreinen herbergen nog een archeologisch potentieel.

-Denderbedding

Daar waar de voormalige historische Denderbedding te situeren valt, kan aangenomen worden dat de terreinen in de loop van de 19de eeuw opgehoogd en genivelleerd werden. Het is op basis van de beschikbare informatie echter niet exact duidelijk wat het archeologisch potentieel van deze zone is.

Niet-gekanaliseerde rivierbeddingen zijn immers dynamische systemen die zich doorheen de tijd in belangrijke mate kunnen verlegd hebben. Het beschikbare kaartmateriaal geeft enkel de laatste, postmiddeleeuwse situatie weer. De steilrand ten westen van de historische loop kan echter gelden als een westelijke begrenzing van het alluvium doorheen het holoceen.

De aanzet van de tunnel kan op basis van de projectie van de plannen gesitueerd worden op de overgang van deze steilrand naar de bedding van de historische Denderloop. Op de steilrand kunnen theoretisch gezien sporen uit verschillende periodes aanwezig zijn. Gelet op de diepte van de geplande werken zouden hierbij ook oudere, prehistorische sites kunnen aangesneden worden.

Verderop is de tunnel hoogstwaarschijnlijk volledig gesitueerd in de negentiende-eeuwse opvulling van de voormalige Denderbedding, en is de archeologische verwachting eerder laag.

¹⁷ Deze projectie is een verzameling van de verschillende kaarten waarop het kerkhof afgebeeld staat, waarbij enkele kaarten een licht afwijkende ligging weergeven en waardoor bij deze projectie een vrij groot areaal wordt aangeduid. Mogelijk is het werkelijke kerkhofareaal kleiner dan dit.

Figuur 65: plan van de bestaande toestand met aanduiding van de wegkoffer (groen) en de veronderstelde locatie van het kerkhof (rood)

4.4.3 VOORSTEL TERREINONDERZOEK

Op basis van de bureaustudie kunnen enkele zones geduid worden die in aanmerking kunnen komen voor een terreinonderzoek aan de hand van proefsleuven en –sleuven, eventueel aangevuld met boringen.

Figuur 66: plan van de bestaande toestand van het terrein met aanduiding van de geplande wegkoffer (groen), de voorgestelde proefsleuven en –putten die reeds mogelijk zijn (donkerblauw) en de voorgestelde proefsleuven die pas kunnen doorgaan na opgave van de terreinen van Bpost (roze)

5 VERSLAG VAN RESULTATEN PROEFSLEUVENONDERZOEK

5.1 METHODOLOGIE TERREINWERK

5.1.1 INLEIDING

Om een zicht te krijgen op de eventuele aanwezigheid van archeologische sporen zijn binnen het onderzoeksgebied in totaal 8 proefsleuven (Figuur 67) aangelegd. Het gaat om 5 proefsleuven op de begraafplaats en 3 proefsleuven in de zone ten noorden van de begraafplaats. Het onderzoek vond plaats tussen 25 januari 2016 en 15 maart 2016.

Figuur 67: Situering sleuven

5.1.2 DE VOORMALIGE BEGRAAFPLAATS

Drie proefsleuven situeren zich binnen de begrenzing van de begraafplaats (PS1, PS3 en PS4). Twee proefsleuven situeren zich ter hoogte van de rand van de begraafplaats (PS8 en PS2).

Het doel van de proefsleuven is in eerste instantie om informatie in te winnen over het voormalige kerkhof dat hier gesitueerd was. De proefsleuven zijn gespreid en met verschillende oriëntatie aangelegd om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de begravingen en de ruimtelijke indeling van de voormalige begraafplaats.

Het aanleggen van de proefsleuven gebeurde machinaal onder begeleiding van een archeoloog. De vlakken zijn manueel opgeschaafd, gefotografeerd, beschreven en topografisch ingemeten met *total station*. Het beschrijven van alle sporen (inclusief het leggen van eventuele relaties) vervulde de registratie.

Alle individuele sporen kregen een volgnummer, voorafgegaan door het werkputnummer (PS1 t.e.m. PS8). In de mate van het mogelijke geschiedde dit van jong naar oud. De nummering loopt door over de verschillende grondplannen. Sporen die op grondplan A een nummer kregen, kregen hetzelfde nummer als ze zich ook op grondplan B of in het profiel bevonden. Bij elkaar horende lagen en sporen zijn na het vooronderzoek gegroepeerd in contexten. Deze krijgen het nummer van het eerste spoor dat tot deze context behoort.

Na registratie van het eerste archeologische niveau is een deel van de werkput opgegraven tot op de moederbodem. Per proefsleuf zijn telkens de relevante putwanden geregistreerd.

Alle menselijke resten, in anatomisch verband, zijn volledig vrijgelegd en geregistreerd. Volgende stappen werden daarbij gevolgd:

- vrijleggen en opschonen skelet
- fotograferen vanuit verschillende gezichtspunten.
- 3D foto's (Agisoft)
- digitaal inmeten skelet en – of grafkist
- invullen skeletfiche en – of houtfiche
- uithalen skelet en verzamelen botmateriaal zoals voorzien in de bijzondere voorwaarden

5.1.3 DE ZONE TEN NOORDEN VAN DE BEGRAAFPLAATS

In de noordelijke zone zijn 3 proefsleuven aangelegd (PS5, PS6 & PS7). De proefsleuven liggen min of meer parallel met de Dendermondsesteenweg op een onderlinge afstand van 15m (as op as), en zijn ca. 2 m breed. Een eerste grondvlak werd aangelegd en de sporen zijn geschaafd en geregistreerd. Elke proefsleuf bevat twee profielputten. Telkens is één van beide profielputten minstens 80 cm diep in de moederbodem uitgegraven. Ter verduidelijking van sommige sporen zijn 3 kijkvensters aangelegd.

Elk profiel is gefotografeerd en per laag beschreven. Van alle sleuven en profielen is de precieze locatie topografisch ingemeten. De sporen zijn (in de mate van het mogelijke) opgeschaafd en vervolgens gefotografeerd, beschreven en topografisch ingemeten. Een aantal sporen zijn gecoupeerd met als doel de aard en datering ervan te kunnen bepalen. De coupes zijn eveneens gefotografeerd, ingetekend en beschreven. Alle vondsten kregen een identificatienummer. Bij de verwerking zijn alle

spoorbeschrijvingen, plannen, foto's, vondstbeschrijvingen en –behandelingen ingevoerd in de archeologiedatabank van SOLVA¹⁸.

5.1.4 METHODOLOGIE VERWERKING

Het gebruik van gestandaardiseerde fiches en een gestandaardiseerde nummering van de sporen en de lagen in een spoor – en alles wat daarmee samenhangt (foto's, plannen, vondsten) – heeft niet alleen te maken met het stroomlijnen van de registratie op het veld, maar ook met de verwerking van deze gegevens tijdens de rapportage.

De dienst archeologie van SOLVA heeft in de loop van 2009 de ontwikkeling van een databank geïnitieerd. Haar doel is het kunnen zowel invoeren en opslaan, als raadplegen en beheren van alle gegevens – velddata en externe informatie – in één systeem. Daarenboven is het de opzet om met de databank overzichtelijke lijsten te kunnen genereren, die als bijlagen kunnen dienen in de rapporten. Deze databank is geen star gegeven, maar een 'ongoing' project, te meer nu ook de stap is gezet naar een volledig digitale registratie op het terrein.

De absolute basis van de databank, de kleinste atomaire eenheid als het ware, is het spoor. Deze kleinste eenheid valt uiteen in negen types: 'laag', 'muur', 'vloer', 'skelet', 'hout', 'vondst', 'vertical feature interface' of 'VFI', 'horizontal feature interface' of 'HFI' en boring. Voor elk type spoor bestaat één gestandaardiseerde fiche in de databank. Aan deze kleinste eenheid wordt alles gekoppeld: tekeningen, foto's én vondsten. Bovendien worden op dit niveau de eerste relaties gelegd tussen de sporen onderling: een spoor 'is recenter', 'is ouder', 'gelijktijdig met' of 'hetzelfde als' een ander spoor.

Op een tweede niveau in de databank staan de contexten. Contexten groeperen één of meerdere sporen. Elke context krijgt een individueel nummer, namelijk het nummer van het eerste spoor dat tot deze context behoort. Het is evenwel zo dat niet elk spoor noodzakelijk deel uitmaakt van een context. Verstoringen en 'negatieve sporen', sporen die na couperen geen of een natuurlijk spoor blijken te zijn, worden niet tot het niveau van een context gebracht, maar bestaan enkel tot op het spoorniveau. De tekeningen, foto's en vondsten die gekoppeld zijn aan een spoor worden door de databank automatisch verbonden aan de context waartoe ze behoren. Vanuit dit contextniveau kan men dus makkelijk navigeren in de verschillende sporen van die context en waaraan de vondsten, tekeningen en foto's verbonden zijn. Op dit niveau laat de databank eveneens toe chronologische/stratigrafische relaties te leggen tussen de contexten onderling.

Het derde niveau in de databank bevat de structuren. Structuren groeperen op hun beurt één of meerdere contexten. Ook zij krijgen een individueel nummer, met name het eerste contextnummer dat tot deze structuur behoort. Indien bijvoorbeeld een gebouwplattegrond (structuurniveau) is vastgesteld, bestaande uit verschillende paalsporen (contextniveau), dan zal deze gebouwplattegrond het nummer dragen van een context (een paalspoor) die deel uitmaakt van deze structuur. Elk paalspoor (contextniveau) kan op zijn beurt bestaan uit een paalkern (spoorniveau) en een insteek (spoorniveau). Opnieuw is het zo dat niet elke context tot een structuur hoeft te behoren. De databank groepeerde onder een structuur telkens de tekeningen, foto's en vondsten die gekoppeld zijn aan de contexten die deel uitmaken van de structuur. Opnieuw is vanuit het structuurniveau gemakkelijk te navigeren tussen de verschillende contexten die ertoe behoren en zo, verder afdalend, uiteindelijk tussen de verschillende sporen. Op dit niveau kunnen eveneens chronologische/stratigrafische relaties gelegd worden tussen structuren.

Het zijn de contextnummers en, indien gegroepeerd onder een structuur, de structuurnummers die verder in de tekst de leidraad vormen. Voor de volledigheid geven we nog mee dat er thesauruslijsten zijn opgesteld die duidelijk definiëren welke archeologische gehelen als context dan wel als structuur geïnterpreteerd worden.

18 De archeologiedatabank van SOLVA omvat alle informatie die op terrein ingezameld wordt (spoorfiches, plannen, foto's,...) alsook de vondsten. Op basis van deze basisinformatie worden tevens contexten en structuren gecreëerd, alsook diverse bijlagen (rapporten, rapport natuurwetenschappelijk onderzoek...). De databank beheert zodoende alle opgravingsdata ingezameld op projecten die door SOLVA worden uitgevoerd. Ze is te allen tijde te consulteren in de burelen van SOLVA.

Wat de vondsten en de staalnames betreft, wensen we mee te geven dat de databank een uitgebreide mogelijkheid tot determinatie en datering voorziet. Beide gebeuren zoals vermeld op het spoorniveau. Hieraan zijn de verschillende inventarisnummers van de vondsten gekoppeld. Bij het ingeven van de vondsten wordt 'automatisch' een datering gegenereerd, maar deze kan manueel overschreven worden. Dit geldt op spoor-, context- en structuurniveau. De databank laat eveneens toe de vondstgegevens te bevragen en te exporteren naar excel. Bovendien kan voor elke vondst een logboek van de verschillende behandelingen aangemaakt worden.

De databank bevat tot slot alle relevante documenten met betrekking tot een project in een map 'bijlagen': BVS, rapport, plannen, overzichtsfoto's, rapporten natuurwetenschappelijk onderzoek, totaalplan,...

5.1.5 MOTIVATIE VAN DE SELECTIE VAN MATERIAAL EN STAALNAME

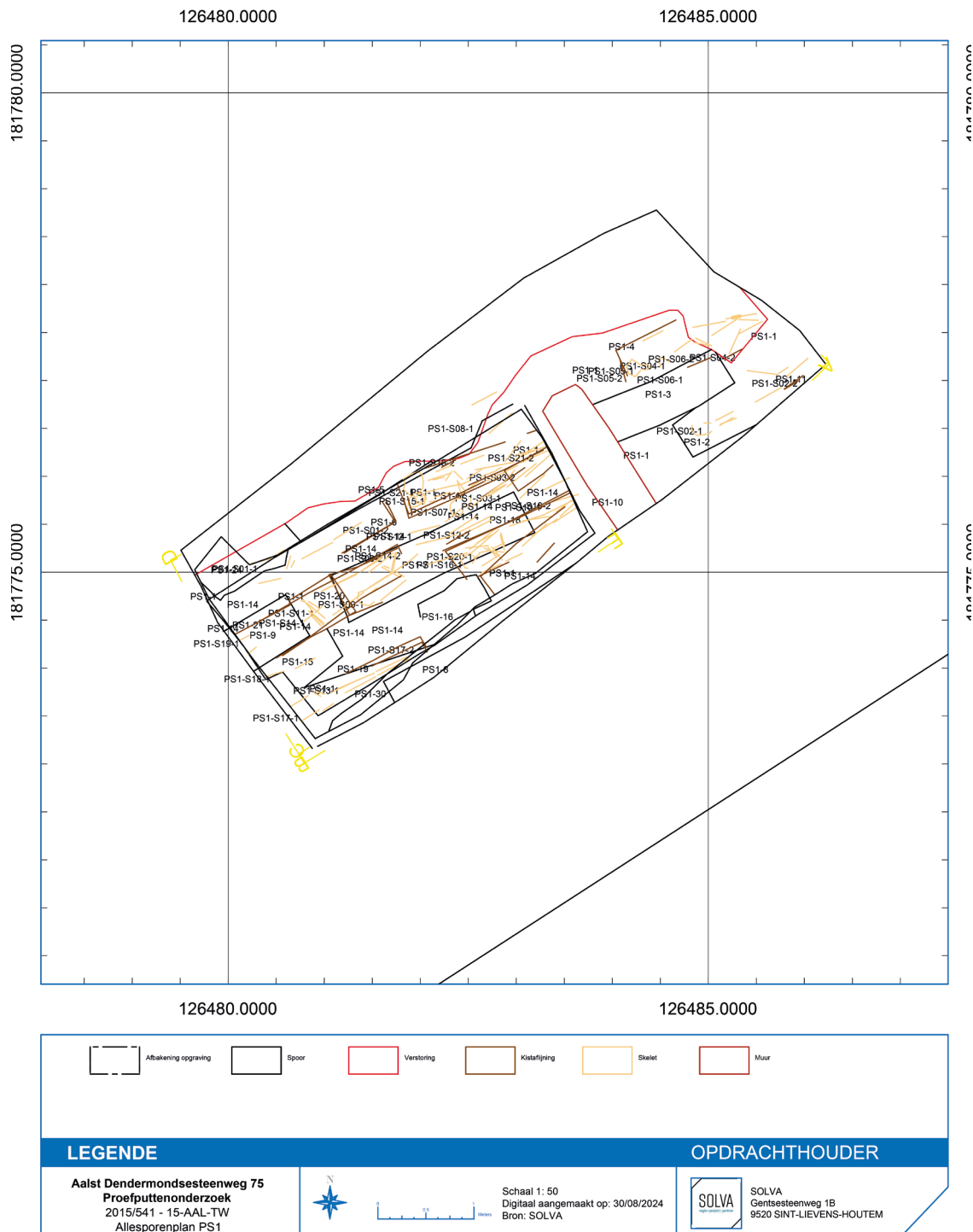
Tijdens het onderzoek zijn alle aangetroffen vondsten geregistreerd en verzameld.

Met uitzondering van enkele honskoolstalen uit de noordelijke proefsleuven zijn er geen stalen ingezameld.

5.2 BESCHRIJVING VAN HET ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

5.2.1 INLEIDING

In de onderstaande tekst bespreken we de sporen per proefsleuf. Indien mogelijk maken we de koppeling met andere proefsleuven en wordt er, indien relevant, een datering gegeven. Allereerst worden de resultaten van de voormalige begraafplaats onder de loop genomen. Daarna komen de proefsleuven op het perceel ten noorden van het kerkhof aan bod.

Figuur 68: Allesporenplan PS1

5.2.2 PROEFSLEUVEN OP DE VOORMALIGE BEGRAAFPLAATS

5.2.2.1 PROEFSLEUF 1

5.2.2.1.1 ALGEMEEN

Proefsleuf 1 (Figuur 68) ligt in de zuidoostelijke hoek van de huidige parking en meet ca. 2,70 m op 6,40 m. Het noordwestelijk deel van het vlak is verstoord tot ca. 1,20-1,30 m diep onder de wegbedekking (Figuur 69). Onder de versterking zijn nog fragmenten van skeletten bewaard.

5.2.2.1.2 BODEMOPBOUW

De zuidelijke (CD, Figuur 70 & Figuur 71) en oostelijke (AB) profielwanden zijn volledig geregistreerd. Onder het asfalt verschijnen recente ophogingslagen / verstoringen. Vanaf ca. 60 cm diepte herkennen we de kerkhofgrond (PS1-1). De aflijning is duidelijk en deze laag bevat vrij veel verspit menselijk bot. De kerkhofgrond herbergt vanaf ca. 1,20 m onder het wegdek verscheidene skeletten in anatomisch verband met bijhorende kistaflijningen en grafkuilen (Figuur 69). Onder dit ca. 1 tot 1,20 m dikke pakket wordt lokaal de moederbodem geattesteerd. Deze bestaat uit licht geelbruine leem met vlekken gelig oranje zand, reductievlekken en inclusies mangaan en ijzerconcretie.

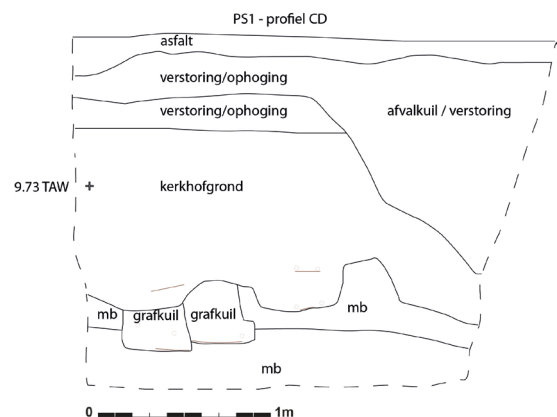
De profielen werden tot ca. 2 m onder de parking opgetekend. De grondwatertafel bevindt zich op 1,60 m onder het straatniveau (onderzoek januari 2016).

Figuur 69: PS1 - grondvlak A

Figuur 70: PS1 - profiel CD

Figuur 71: PS1 - profiel CD

5.2.2.1.3 SPOREN

Centraal in de sleuf bevindt zich een fundering in baksteen (C.PS1-10, Figuur 69). Deze fundering oversnijdt enkele begravingen en is dus recenter dan de begraafplaats.

In de onderliggende kerkhofgrond zijn 22 skeletten geregistreerd, allen zijn zuidwest-noordoost georiënteerd. Voor zover de kistaflijningen nog zichtbaar zijn, is te stellen dat de individuen begraven zijn in een kist. De skeletten liggen steeds gestrekt op de rug. De armen liggen frequent op de buik en occasioneel langs de heupen. Uitzonderlijk ligt er één van de armen langs het lichaam terwijl de andere op de borst rust. De positie van de benen is gestrekt en naast elkaar. Er zijn geen infanten of neonaten geattesteerd.

De bewaring van de begraven individuen is eerder matig tot slecht (Figuur 73).

Er is geen duidelijke indeling van de begraafplaats waargenomen, maar de oversnijdingen van verschillende begravingen en het afwijken van ligging t.o.v. elkaar toont wel aan dat er verschillende fases van gebruik op de begraafplaats aanwezig zijn. Wel is het zo dat bij het verdiepen enkele skeletten (S15 en S21, S16 en S20) exact boven elkaar lijken te zijn begraven. Op een diepte van ca. 1,80 m onder de verharding zijn nog kistaflijningen en minstens 2 individuen aanwezig (Figuur 72). Door het grondwater zijn deze wel opgemeten in grondplan maar niet verder opgegraven. Het plaatsen van geotextiel zorgt voor verdere bescherming.

Figuur 73: PS1 – S07

Figuur 72: PS1 – grondvlak C, diepte ca. 1,80 m onder de parking

5.2.2.1.4 VONDSTEN

Het aantal vondsten is beperkt. De kerkhofgrond (PS1-1) bevat, naast vergraven menselijk bot, verschillende scherven postmiddeleeuws aardewerk. Het gaat onder meer om witbakkend aardewerk, waaronder een rand van een komfoor, aardewerk in faience en faience fine. Daarnaast zijn ook een pijpfragment en een paar scherven rood lokaal gedraaid aardewerk aangetroffen. Op basis van dit aardewerk is een datering in de 18-19de eeuw mogelijk. Daarnaast zijn ook ijzeren nagels aanwezig. De skeletten zelf hebben nagenoeg geen artefacten bij zich. Bij verschillende begravingen zijn, hoewel beperkt, metalen artefacten gevonden. Het gaat o.a. om een medaillon in koperlegering (C. PS1-6), een knopvormig kistbeslag in koperlegering (C. PS1-S03-1) en een kleine klinknagel in vermoedelijk koperlegering (C. PS1-S07-1). De kistaflijningen leverden regelmatig ijzeren nagels op.

5.2.2.2.1 ALGEMEEN

Proefsleuf 2 (Figuur 74, Figuur 75 & Figuur 79) (2 m op 24,5 m) is grotendeels gesitueerd op het grasgedeelte ten noorden van de voormalige begraafplaats en sluit aan op de grens van de parking. Deze sleuf heeft als doel om de begrenzing van de begraafzone te achterhalen en om te evalueren of er buiten de begraafplaats nog andere relevante sporen bewaard zijn. De werkput is lokaal verstoord door nutsleidingen. Deze liggen ter hoogte van de grens tussen de parking en het grasgedeelte.

5.2.2.2.2 BODEMOPBOUW

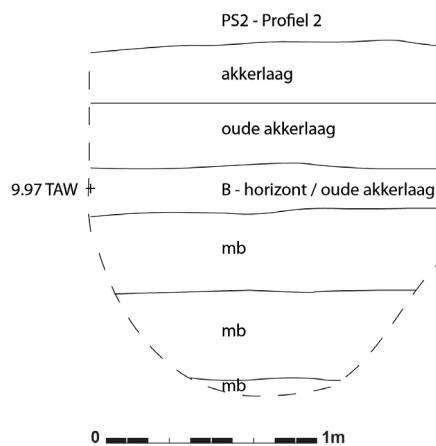
Twee profielen (profiel 2, Figuur 77 & Figuur 76) zijn geregistreerd, enerzijds een profiel net naast de kerkhofmuur (C. PS2-8) en anderzijds een profiel in het noordelijk deel van de sleuf (profiel 1). Beide geven een beeld van de bodemopbouw buiten het grafveld. Deze bestaat uit twee akkerlagen (60 cm dik, C.PS2-1&2), een B-horizont of oudere akkerlaag (20 cm dik, C.PS2-3) en de moederbodem (C. PS2-4).

Figuur 75: PS2 – grondvlak A

Figuur 77: PS2 – profiel 2

Figuur 76: PS2 – profiel 2

5.2.2.2.3 SPOREN

In het zuidelijk deel van de sleuf bevindt zich de noordelijkwestelijke begrenzing van de begraafplaats. Het gaat om een bakstenen muur (C.PS2-8, Figuur 78 & Figuur 79). De muur is 70 cm breed en ca. 50 cm diep gefundeerd. Aan de binnenzijde van muur zijn in de sleuf twee begravingen aangesneden. Het gaat o.m. om een infant (C.S02-1, Figuur 80). Beide individuen liggen zuidwest – noordoost georiënteerd, op de rug en in een gestrekte houding met de armen op de buik. De bewaring is vrij goed. Het niveau van begraving bevindt zich reeds op een diepte van ca. 80 cm onder het huidige loopniveau. De kerkhofgrond (C.PS2-9) lijkt sterk op deze van PS1. *Extra muros* zijn er in deze sleuf geen begravingen of andere antropogene sporen waargenomen.

Figuur 79: PS2- grondvlak A + kerkhofmuur PS2 – 8

5.2.2.2.4 VONDSTEN

PS2 leverde, met uitzondering van verspit menselijk botmateriaal en een paar scherven postmiddeleeuws rood lokaal gedraaid aardewerk, geen vondsten op.

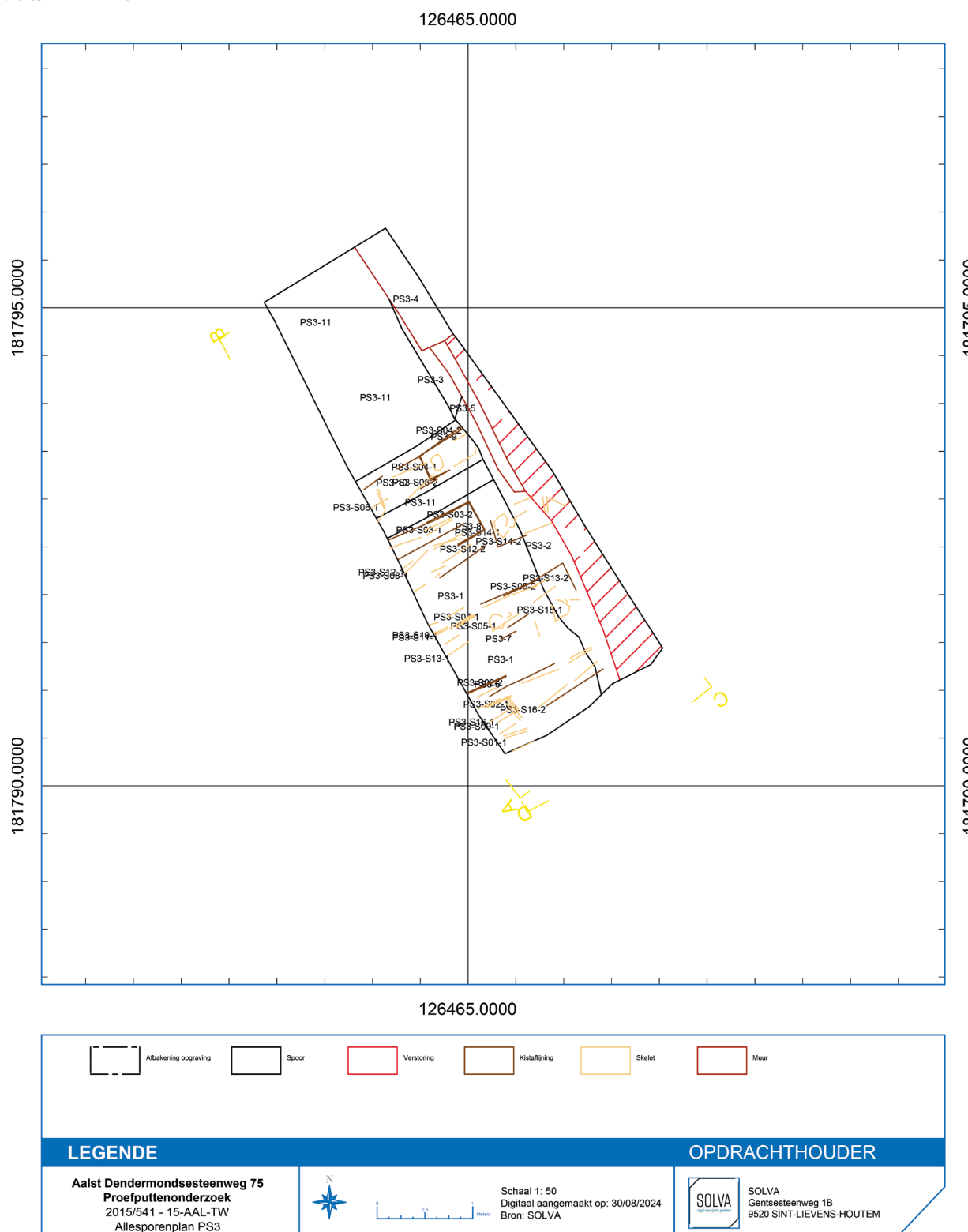
Figuur 78: kerkhofmuur PS2 - 8

Figuur 80: PS2 – infant S02

5.2.2.3 PROEFSLEUF 3

5.2.2.3.1 ALGEMEEN

Figuur 81: allesporenplan van PS3

Proefsleuf 3 (2 m x 5 m) situeert zich op de parking langs de straatkant (Figuur 81). De sleuf vertoont veel gelijkenissen met de eerste werkput. In het noordoostelijk deel van het vlak bevindt zich een

verstoring of recente kuil (C. PS3-16). Ze heeft hetzelfde uitzicht als de verstoring in proefsleuf 1 (PS1-31). Onder deze verstoring zijn de skeletten nog bewaard (vanaf 1,45 m onder het looppniveau) (Figuur 82).

5.2.2.3.2 BODEMOPBOUW

Figuur 82: grondvlak A, vanaf het fotobord zijn geen begravingen aanwezig, mogelijk betreft het een looppad.

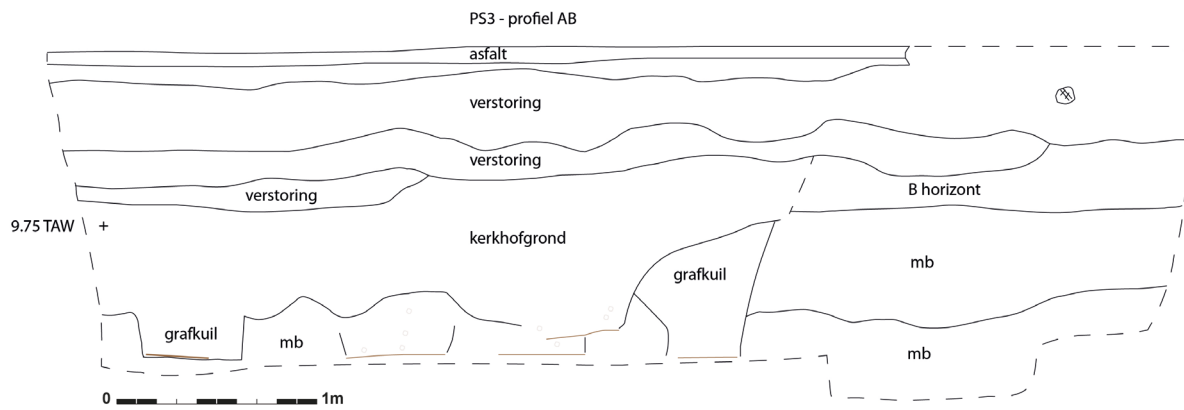
In de proefsleuf zijn twee profielen geregistreerd (Figuur 83, Figuur 84 & Figuur 85). Onder het asfalt bevinden zich verschillende recente ophogingen/verstoringen die samen een dikte hebben van ca. 75 cm. Daaronder, tot een diepte van ca. 120 cm, bevindt zich een gehomogeniseerde laag kerkhofgrond met daarin verschillende inhumaties. Opvallend is dat de kerkhofgrond afwezig is in de noordwestelijke helft van de proefsleuf. Op deze plek is de lichte, bruingele moederbodem al zichtbaar vanaf ca. 80 cm onder de bestaande verharding. Mogelijk gaat het hier om een pad tussen de graven.

Er zijn skeletten geattesteerd tot op een diepte van ca. 1,50 m onder het huidige looppniveau.

Figuur 83: PS3 – profiel AB deel 1 en 2

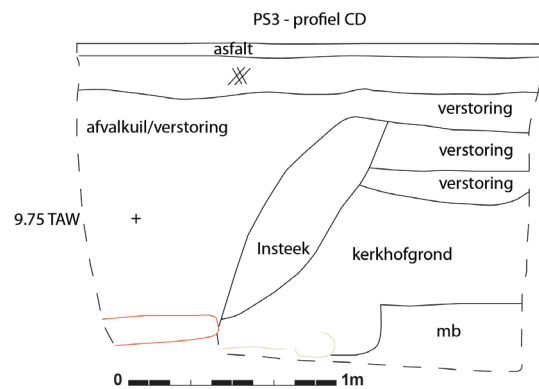

Figuur 84: PS3- profiel AB

Figuur 85: PS3 - profiel CD

Figuur 86: PS3 - profiel CD

5.2.2.3.3 SPOREN

De proefsleuf omvat naast begravingen twee bakstenen funderingen (C.PS3-4 en 5, Figuur 82) met insteek (PS3-2 en 3) die over de volledige noordelijke zijde van de proefsleuf zichtbaar zijn. Hoe deze muren te interpreteren zijn, is voorlopig niet duidelijk. Alleszins zijn ze recenter dan de begraafplaats of recenter dan de oudste begravingen, maar wel behorend tot structuren die horen bij de begraafplaats (grafkelders?). Enkele skeletten zijn immers deels vergraven door de funderingen (Figuur 87).

Figuur 87: Inhumatie vergraven door fundering PS3-5

Vanaf een diepte van ca. 1,20 m zijn er skeletten in anatomisch verband aangetroffen. In totaal zijn er 17 individuen opgegraven. Het gaat allen om volwassenen. De positie van de individuen is **zuidwest-noordoost**, liggend op de rug en met de armen op de buik. Door de haakse oriëntatie van de sleuf op de begraafplaats zijn frequent slechts de benen, de onderbenen of een deel van het bovenlichaam opgegraven (Figuur 88 & Figuur 89).

Figuur 88: PS3 – S07

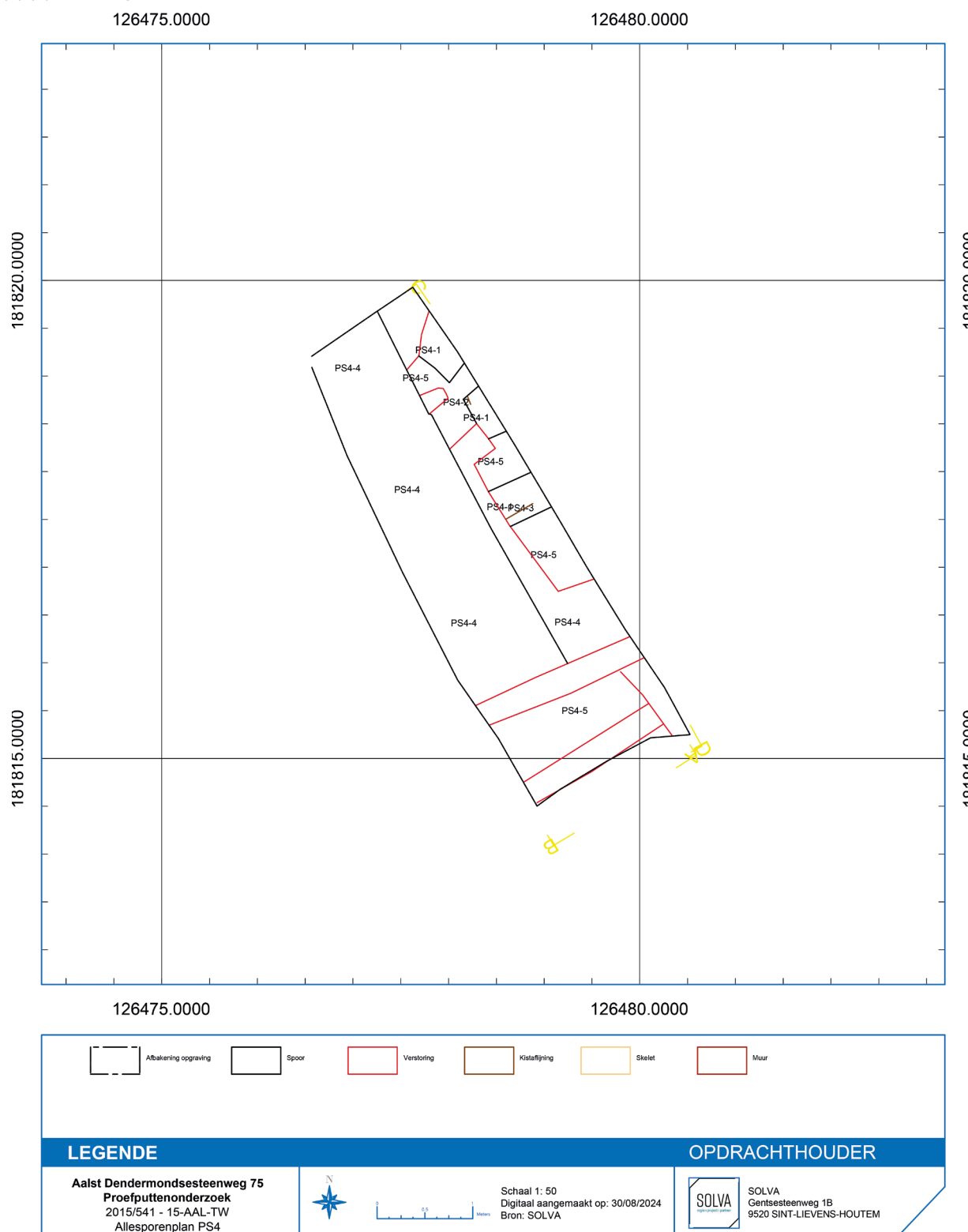
Figuur 89: PS3 – S14

5.2.2.3.4 VONDSTEN

De vondsten uit deze sleuf zijn beperkt tot sterk gecorrodeerde ijzeren nagels die te linken zijn aan de kisten en één scherf rood lokaal gedraaid postmiddeleeuws aardewerk uit de kerkhofgrond (C. PS1-1).

5.2.2.4 PROEFSLEUF 4

5.2.2.4.1 ALGEMEEN

Figuur 90: Allesporenplan PS4

Deze proefsleuf, noordoostelijk gelegen op de parking, (Figuur 90) (2 m op 5 m) is deels verstoord door o.a. nutsleidingen (Figuur 91). Slechts het noordelijk deel van de werkput is nog bewaard.

5.2.2.4.2 BODEMOPBOUW

Door de talrijke verstoringen is de bespreking van de noordoostelijke profielwand (CD, Figuur 92 & Figuur 94) het meest nuttig. Het profiel toont onder het asfalt een recente ophogingslaag van 20 tot maximaal 50 cm dikte. Vanaf ca. 40 cm diepte is opnieuw een gehomogeniseerde laag kerkhofgrond aanwezig. Deze laag is 40 cm dik en snijdt dieper in de bodem waar grafkuilen aanwezig zijn (tot ca. 80-100 cm). De licht bruingele moederbodem is aanwezig vanaf ca. 80 cm onder de parking. De skeletten zijn aanwezig tot op een diepte van ca. 1 m onder de parking. De profielen zijn geregistreerd tot op een diepte van ca. 1,50 m.

5.2.2.4.3 SPOREN

Het niveau van begraving is hetzelfde als dit in PS2 (80 cm diep). In totaal zijn er in deze zone 3 skeletten bewaard. Een kistaflijning is aanwezig. De positie van de inhumaties is gelijkaardig aan deze in PS3, met wellicht dezelfde indeling en oriëntatie. Enkel de schedels bevinden zich in de proefsleuf.

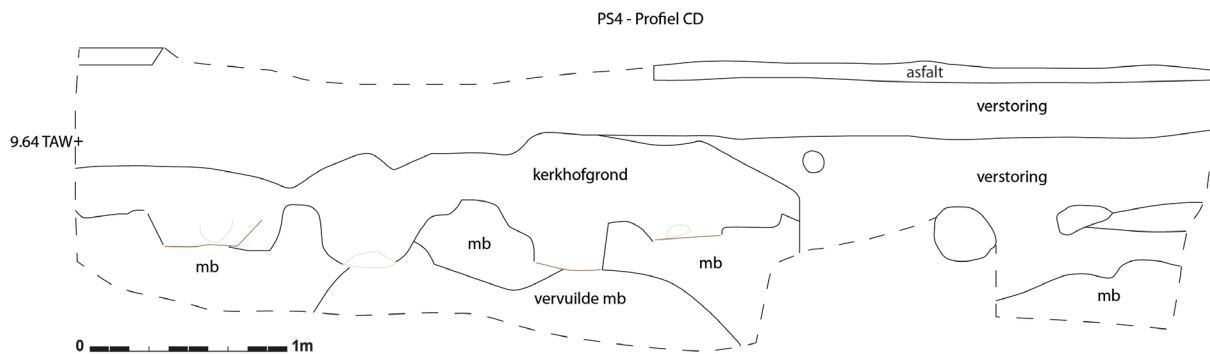
Figuur 91: PS4-grondvlak A

Figuur 92: PS4 – profiel AB met louter verstoringen

Figuur 93: PS4 – profiel CD

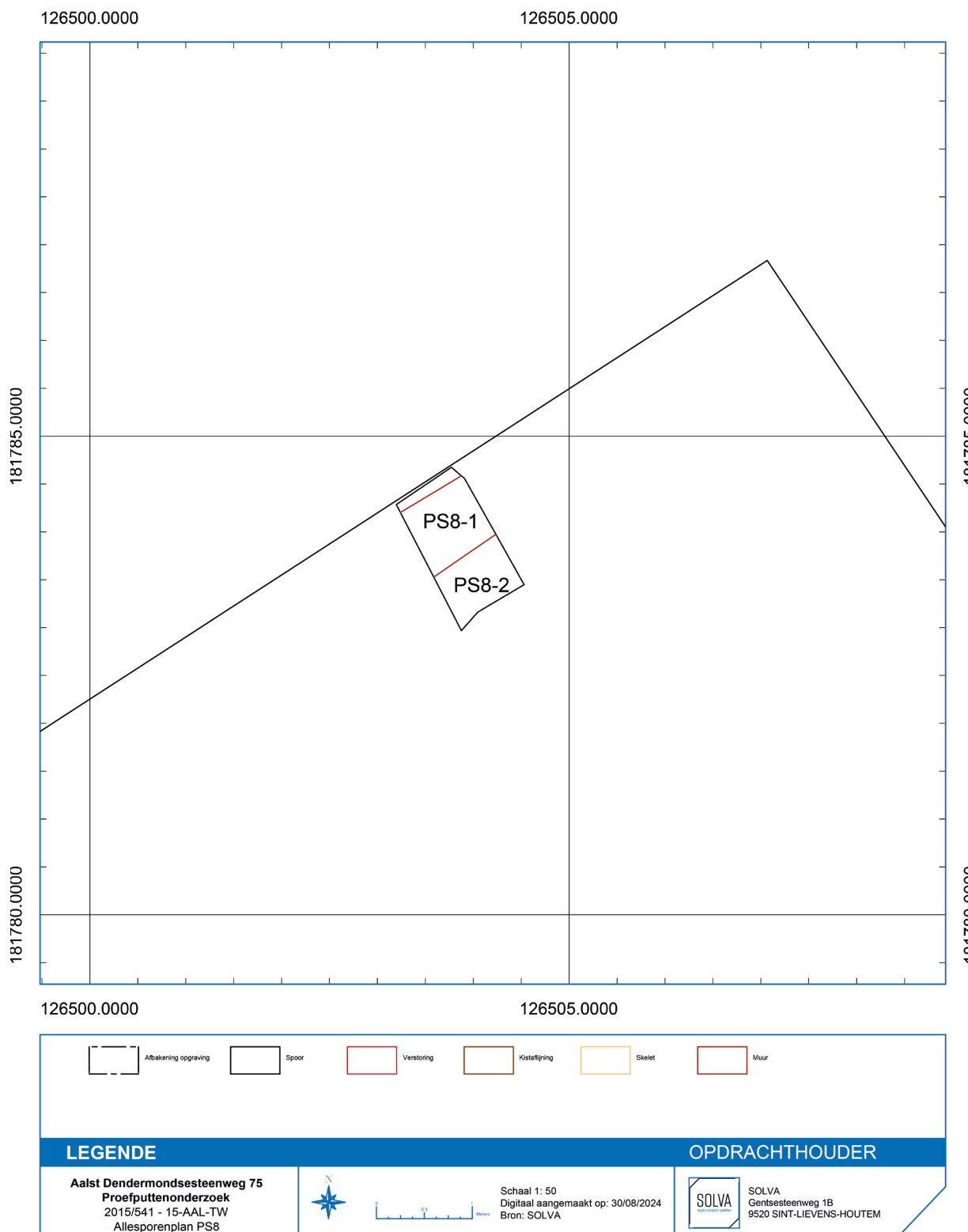
Figuur 94: PS4 – profiel CD

5.2.2.4.4 VONDSTEN

In deze proefsleuf zijn met uitzondering van ijzeren nagels van de bekistingen geen vondsten gevonden.

5.2.2.5 PROEFSLEUF 8

5.2.2.5.1 ALGEMEEN

Figuur 95: Allesporenplan van PS8

Proefsleuf 8 (Figuur 95) ligt op de parking ter hoogte van de zuidoostelijke begrenzing van de voormalige begraafplaats. Het doel van deze proefsleuf (1,40 m op 80 cm) is het achterhalen van de exacte positie van de zuidoostelijke kerkhofmuur (C.PS8-1, Figuur 96).

5.2.2.5.2 SPOREN

De bakstenen muur bevindt zich op een geringe diepte van 20-30 cm onder het asfalt. De muur heeft hetzelfde uitzicht als de noordwestelijke kerkhofmuur (C. PS2-8). *Extra muros* is de moederbodem te situeren op een diepte van ca. 50 cm.

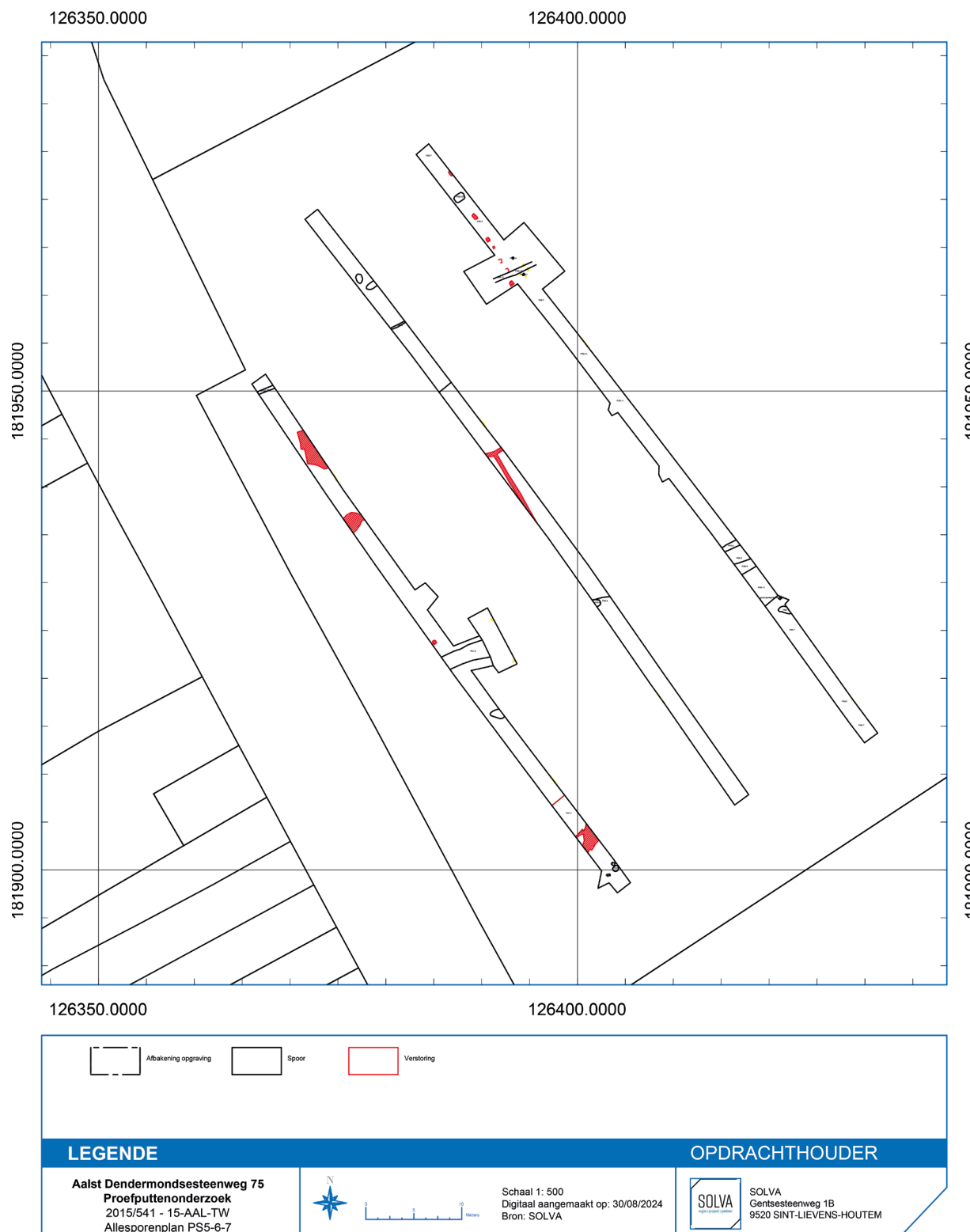
Figuur 96: kerkhof muur PS2 - 8

5.2.2.5.3 VONDSTEN

Er zijn geen vondsten aangetroffen in deze proefsleuf.

5.2.3 PROEFSLEUVEN OP HET PERCEEL TEN NOORDEN VAN HET VOORMALIGE KERKHOF

5.2.3.1 ALGEMEEN

Figuur 97: Allesporenplan van PS5 t.e.m. PS7

Ca. 90 meter ten noorden van het kerkhof zijn drie proefsleuven gegraven (Figuur 97 & Figuur 99). Op het terrein zijn er verschillende grote verstoringen (Figuur 98) waargenomen. Het gaat om recente afgravingen, steenslag, puin en nutsleidingen. Met uitzondering van een brede gracht (C. PS5-8) uit de

metaaltijden en twee paalsporen (C. PS5-14 & 17) zijn er geen sporen aangetroffen. Daarnaast doorsnijdt een recente perceelsgreppel (C. PS5-13) het terrein. Beide structuren kennen een zuidwest-noordoost oriëntatie, hellingafwaarts richting de Dender.

Figuur 99: PS 5 tem 7, NW aanzicht

Figuur 98: PS7, verstoringen

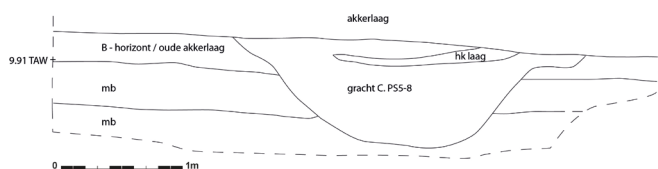
5.2.3.2 SPOREN

5.2.3.2.1 GRACHT (C. PS5-8)

De brede U-vormige gracht (Figuur 100, Figuur 101 & Figuur 102) is onduidelijk in het grondvlak. Het is vooral door de lokale aanwezigheid van houtskoolbrokjes (staalname), in de bovenste vulling, dat het spoor zichtbaar is. De gracht is ca. 2,7 m breed en is ca. 1,30 m diep t.o.v. het maaiveld. De onderste vulling is homogeen en bruingrijs. Op de Poppkaart en de Atlas der Buurtwegen zijn perceelsgrenzen zichtbaar die eenzelfde oriëntatie vertonen als de gracht, maar die niet op dezelfde plaats te situeren zijn.

Figuur 101: profiel AB, gracht PS5-8

Figuur 100: Gracht PS5-8, profiel AB

Figuur 102: Gracht PS5-8, GPL A + profiel AB

Ter hoogte van proefsleuf 7 is er een kijkvenster (ca. 22 m²) rond de gracht gegraven. De vulling van de gracht is in deze zone volledig laagsgewijs en machinaal uitgeschept. Dit leverde enkele grofwandige handgevormde scherven op, te dateren in de metaaltijden.

5.2.3.2.2 GREPPEL (C. PS5-13)

Figuur 103: PS5 - 13

Greppel PS5-13 is ondiep bewaard en heeft een duidelijke grijsbruine vulling met sporadisch baksteeninclusies (Figuur 103). De oriëntatie is gelijk aan de hierboven beschreven gracht (C. PS-8) en ligt er ca. 35 à 38 meter noordwaarts van. Teneinde vondsten te verzamelen werd ook deze greppel gedeeltelijk voorzichtig machinaal uitgehaald. Vondsten zijn hierin echter niet aangetroffen.

Figuur 104: Paalspoor PS5-17

5.2.3.2.3 PAALSPOREN (C. PS5-14 & 17)

Vlakbij de recentere greppel C. PS5-13 liggen twee paalsporen. Paalspoor PS5-17 heeft een grijzige vulling en een U-vormige uitgraving (Figuur 104). Het spoor is ca. 20 diep bewaard en bevat houtskool. Een kijkvenster (ca. 34m²) rond deze sporen leverde geen andere paalsporen op. Er zijn geen vondsten aangetroffen. Er is een houtskoolstaal ingezameld.

5.2.3.2.4 VLOER (C.PS7-4)

In proefsleuf 7 bevindt zich een bakstenen vloer, bedekt met een cementlaag die grenst aan verstoringen (Figuur 105). Het kleine formaat van de bakstenen, de harde grijzige cementmortel en de cementlaag wijzen op een recente datering. Onder de vloer bevindt zich de moederbodem. Vermoedelijk hebben we hier te maken met de vloer van een kelder uit de 20ste eeuw en staat hij in relatie met de infrastructuur van het tennisplein.

Figuur 105: Vloer PS7-4 en verstoring

5.2.4 ASSESSMENT EN BASISANALYSE VAN DE VONDSTEN EN STALEN

5.2.4.1 AARDEWERK

Het aardewerk is grotendeels besproken bij het overzicht van de aangetroffen sporen in functie van de datering ervan. Het gaat bijna uitsluitend om materiaal daterend uit de postmiddeleeuwse periode en afkomstig uit de kerkhofgrond. Over het algemeen is er een vrij sterke fragmentatiegraad en een lage aanwezigheid van diagnostische elementen. Gezien het hier om een vooronderzoek gaat, zijn er geen contexten volledig opgegraven waardoor geen zicht is op het volledige ensemble per context.

De proefsleuven buiten de begraafplaats leverden enkele kleine fragmenten grofwandig, handgevormd aardewerk uit de metaaltijden op, toebehorend aan een gracht.

5.2.4.2 METAAL

Het metaal bestaat grotendeels uit ijzeren nagels van de grafkisten. Daarnaast zijn ook kistbeslag en een medaillon aangetroffen. In het algemeen zijn de vondsten slecht bewaard en zijn ze onderhevig aan actieve corrosie.

5.2.4.3 MENSELIJK BOTMATERIAAL (DAVINA CRAPS, MEI 2016)

5.2.4.3.1 INTRODUCTIE

Tijdens een vooronderzoek door SOLVA te Aalst zijn in vier proefsleuven menselijke resten opgegraven. Uit historisch onderzoek blijkt dat het gaat om de voormalige stedelijke begraafplaats (1784-1867). Het assessment werd uitgevoerd eind mei en had als doel om een inschatting te maken van het onderzoekspotentieel van de collectie. Dit rapport zal eerst de gebruikte methodologie beschrijven, gevolgd door een assessment van de toestand van de skeletresten en een schatting van leeftijd en geslacht. Tot slot zal het potentieel van deze collectie en de aanbevelingen voor de toekomst worden besproken.

Op vraag van SOLVA is er een appendix toegevoegd met aanbevelingen voor het behandelen en wassen van botmateriaal. Er zijn eveneens twee aparte files gemaakt met de algemene database en een database die een detailweergave voorstelt van de aanwezige botten. Een bibliografie is beschikbaar aan het einde van dit rapport.

5.2.4.3.2 METHODOLOGIE

Het botmateriaal werd macroscopisch onderzocht. De richtlijnen van BABAO werden gevolgd (Brickley & McKinley 2004). Al het botmateriaal was al gewassen en hoewel de botten zelf nog niet genummerd waren, lagen ze op schotels met plastic zakjes om te identificeren waar ze vandaan kwamen. De bewaring van de skeletten werd bepaald nadat al het materiaal dat toebehoorde aan een specifiek skelet werd onderzocht en dit volgens percentages. De fragmentatie van de botten werd eerst per element bepaald om dan een algemene beoordeling toe te kennen (minimaal, middelmatig, ernstig). De bewaring van de oppervlakte van het bot werd geanalyseerd volgens de richtlijnen van McKinley (2004).

Wanneer het bekken of de schedel aanwezig was, dan werd er een schatting gemaakt van het geslacht volgens de algemeen aanvaarde richtlijnen (Brickley 2004; Buikstra en Ubelaker 1994). Voor enkele individuen werd een preliminaire schatting gemaakt van de leeftijd, op basis van osteologische elementen in het bekken (Brooks and Suchey 1990; Buckberry and Chamberlain 2002; Lovejoy et al. 1985; Meindl et al. 1985). Meestal werden de individuen ingedeeld als volwassene of niet volwassene. Een oppervlakkige vaststelling van pathologieën werd eveneens ondernomen.

5.2.4.3.3 ASSESSMENT VAN DE COLLECTIE

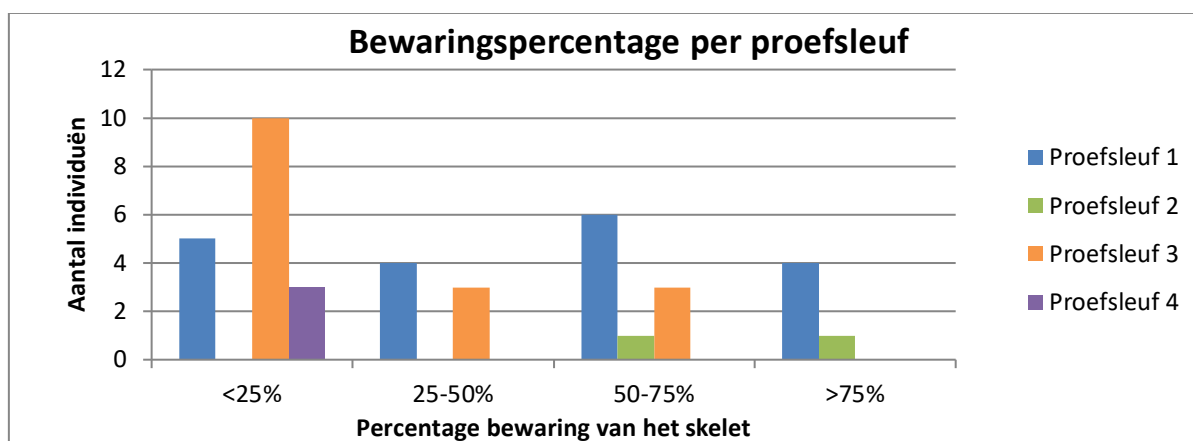
Bij het assessment zijn er 40 individuen onderzocht, wat aangeeft dat de densiteit van de begravingen op deze begraafplaats redelijk hoog was, iets wat niet ongevoel is op 18de – 19de-eeuwse begraafplaatsen (Mays et al. 2015).

De foto's van de opgraving toonden aan dat de bewaring van de skeletten variabel was en er kon verstoring worden vastgesteld. De bewaringsgraad (m.a.w. de hoeveelheid botten die beschikbaar waren per individu) voor ieder skelet werd bepaald in percentages (Tabel 1 en Figuur 106). Hieruit blijkt dat uit de kleine proefsleuf twee de best bewaarde skeletten zijn gekomen. In proefsleuf één was er een mix van bewaringstoestand, en in proefsleuven drie en vier was de bewaring voornamelijk laag. Er zijn redelijk veel onderbenen gevonden en dit komt waarschijnlijk door de oriëntatie van de

proefsleuven, de bewaring van deze onderbenen was redelijk goed wat kan duiden op een goede bewaring van de site.

Tabel 1: Weergave van de bewaringstoestand van de skeletten per proefsleuf.

	Percentage van bewaring			
	<25%	25-50%	50-75%	>75%
Proefsleuf 1	5	4	6	4
Proefsleuf 2	0	0	1	1
Proefsleuf 3	13	3	3	0
Proefsleuf 4	3	0	0	0

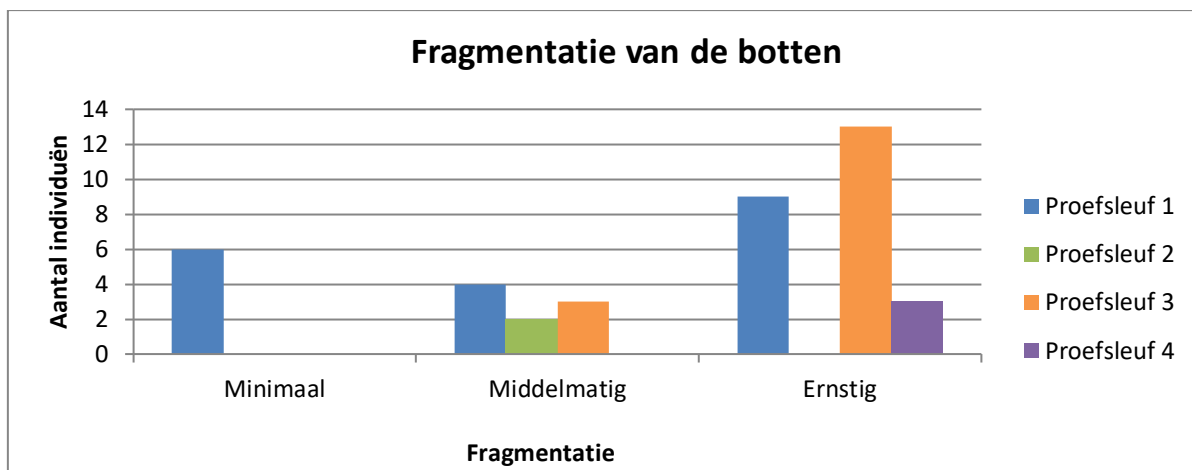

Figuur 106: Weergave van de bewaringstoestand van de skeletten per proefsleuf.

De fragmentatie van de botten is niet hetzelfde als de bewaringsgraad. De bewaringsgraad duidt op de bewaring van het individu, met andere woorden hoe compleet is het skelet. De fragmentatie duidt op de bewaring van het bot. Een minimale fragmentatie betekent dat het bot in complete staat aanwezig was. Middelmatige fragmentatie toont aan dat het bot gebroken is (post-mortem), bijvoorbeeld de gewrichtsooppervlakken zijn afgebroken maar nog aanwezig. Ernstige fragmentatie toont aan dat de botten in meerdere stukken gebroken zijn. Minimale en middelmatige fragmentatie zijn aanwezig in proefsleuf één en twee (Tabel 2 en Figuur 107). In de derde en vierde proefsleuven werd voornamelijk ernstige fragmentatie vastgesteld.

Tabel 2: Fragmentatie van de botten

	Fragmentatie		
	Minimaal	Middelmatig	Ernstig
Proefsleuf 1	6	4	9
Proefsleuf 2	0	2	0
Proefsleuf 3	0	3	13
Proefsleuf 4	0	0	3

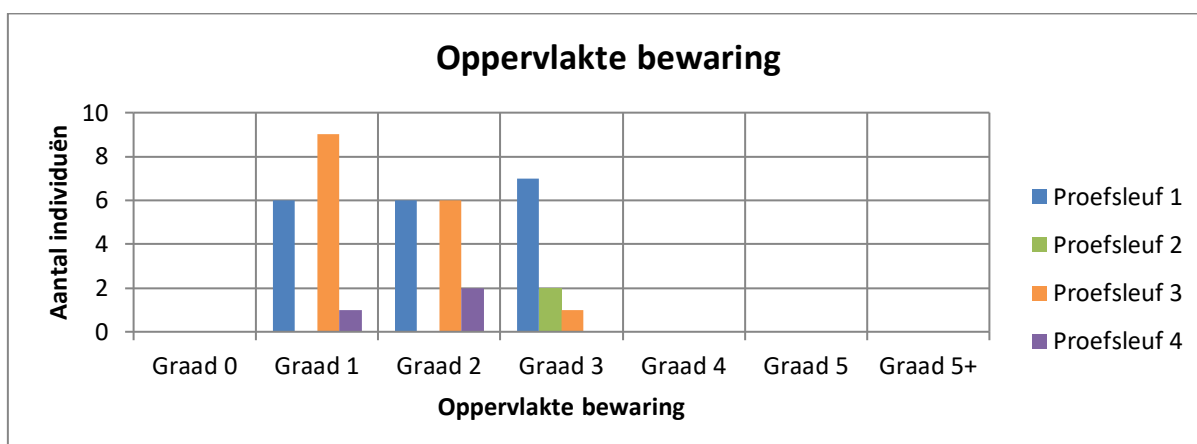

Figuur 107: Fragmentatie van de botten

De bewaring van de oppervlakte van het bot is belangrijk om te registreren, aangezien een goede bewaring (Graad 0-3) belangrijk is om een diagnose te stellen van ziektes op het bot. Het assessment gebeurde volgens de richtlijnen van McKinley (2004). In deze collectie zijn voornamelijk graad 1 tot 3 gevonden, wat betekent dat de oppervlakte van de botten een redelijk goede bewaringsgraad had (Tabel 3 & Figuur 108). Het is interessant dat desondanks de ernstige fragmentatie en het lage bewaringspercentage in proefsleuf drie, de oppervlaktebewaringsgraad goed is in deze sleuf. Door het volgen van enkele richtlijnen (5.2.4.3.5) kan de oppervlakte bewaring van de botten beter worden bij opgravingen in de toekomst.

Tabel 3: Bewaringsgraad van de oppervlakte van het bot

	Oppervlakte bewaringsgraad						
	Graad 0	Graad 1	Graad 2	Graad 3	Graad 4	Graad 5	Graad 5+
Proefsleuf 1	0	6	6	7	0	0	0
Proefsleuf 2	0	0	0	2	0	0	0
Proefsleuf 3	0	9	6	1	0	0	0
Proefsleuf 4	0	1	2	0	0	0	0

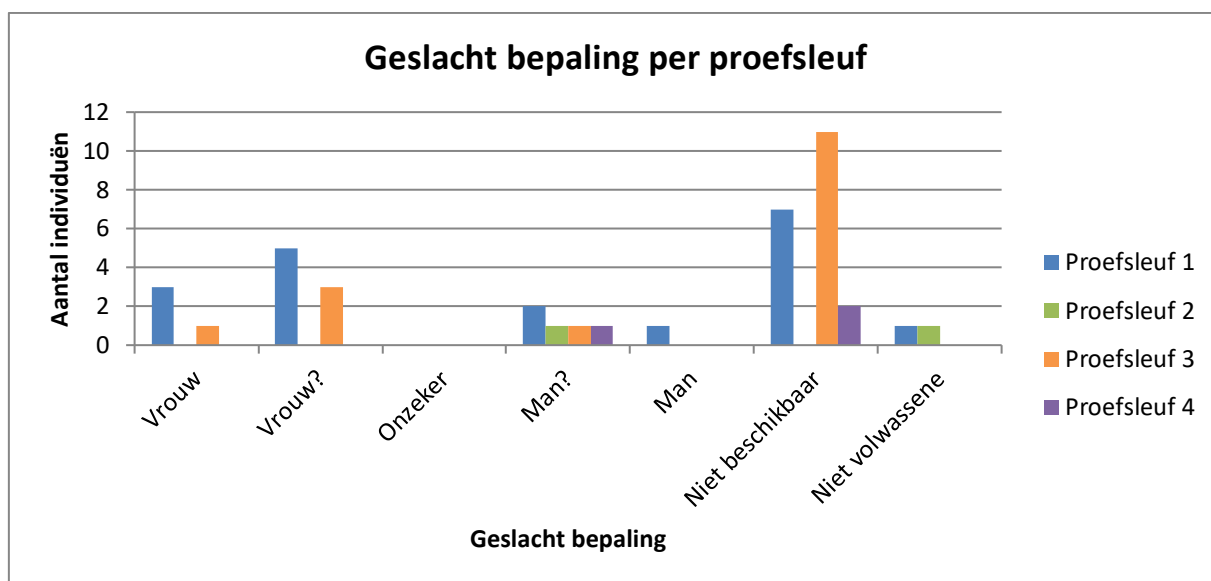
Figuur 108: Bewaringsgraad van de oppervlakte van het bot

Waar mogelijk werd het geslacht bepaald van de skeletten, en dit aan de hand van kenmerken op de schedel en op het bekken (Brickley 2004). Bij een goede bewaring kan dit redelijk accuraat gebeuren, hoewel er nooit absolute zekerheid is. Om die reden worden de categorieën “vrouw?” En “man?” gebruikt. De categorie onzeker duidt op skeletten waar evenveel mannelijke als vrouwelijke kenmerken werden gezien. “Niet beschikbaar” wordt gebruikt wanneer de schedel of het bekken afwezig is en er dus geen betrouwbare beslissing genomen kan worden. Geslachtsbepaling is niet mogelijk voor de “niet volwassenen”. Deze term wordt gebruikt voor de skeletten die onder de ongeveer 18 jaar zijn, met andere woorden pasgeborenen, peuters, kleuters, kinderen, en tieners.

In deze collectie werd een voorlopige ratio van 2:1 vrouwen ten opzichte van mannen vastgesteld (Tabel 4 en Figuur 109). Er zijn meer vrouwen dan mannen teruggevonden tijdens deze eerste opgraving, maar of dit een patroon is dat wordt voortgezet, moet bepaald worden bij een latere opgraving. Dit patroon kan duiden op het feit dat vrouwen misschien meer risico liepen in Aalst in de 18de – 19de eeuw.

Tabel 4: Geslacht bepaling per proefsleuf

	Vrouw	Vrouw?	Onzeker	Man?	Man	Niet beschikbaar	Niet volwassen
Proefsleuf 1	3	5	0	2	1	7	1
Proefsleuf 2	0	0	0	1	0	0	1
Proefsleuf 3	1	3	0	1	0	11	0
Proefsleuf 4	0	0	0	1	0	2	0

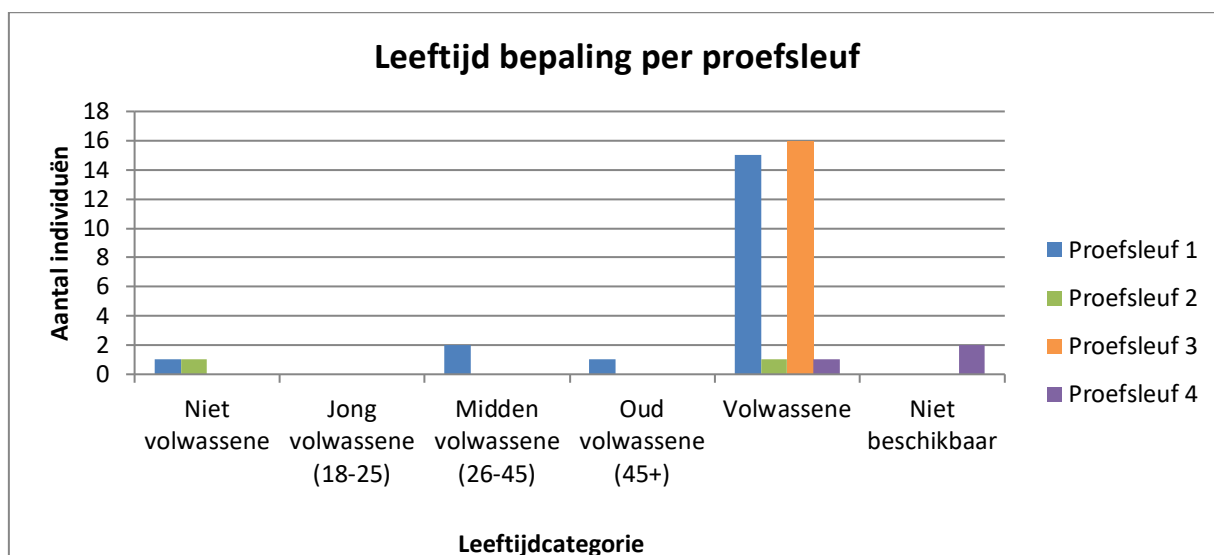
Figuur 109: Geslacht bepaling per proefsleuf

Het merendeel van de individuen die werden opgegraven zijn volwassenen en slechts twee “niet volwassen” individuen werden gevonden (Tabel 5 en Figuur 110). Individu PS2-S02-1 werd onderworpen aan een snelle leeftijdsanalyse en op basis van de ruggenwervels en de tanden kon vastgesteld worden dat het hier vermoedelijk gaat om een kind van 5-6jaar. Individu PS1-S21-1 werd eveneens onderworpen aan een leeftijdsanalyse en op basis van het gebit zou het vermoedelijk gaan om een kind van 10-12 jaar. De leeftijd van de kinderen kan met meer zekerheid bepaald worden tijdens een uitgebreide analyse. Deze collectie bevatte 95% (38/40) volwassenen en slechts 5% (2/40) “niet volwassenen”. Uit een gesprek met de archeologen bleek dat de “niet volwassenen” vermoedelijk gescheiden werden van de volwassenen, en mogelijk begraven werden langs de muur van de begraafplaats. Dit moet verder onderzocht worden door middel van historisch, archeologisch en osteologisch onderzoek.

Slechts drie individuen kregen een leeftijdscategorie toegewezen, twee “midden volwassenen” en één “oud volwassene” (Tabel 5 en Figuur 110). Dit werd gedaan op basis van het auriculair oppervlak en de “pubic symphysis” op het bekken. Verdere leeftijdsbepaling is mogelijk aan de hand van de tanden en de ribben, maar de meest betrouwbare methodes zijn die op het bekken. Dit is echter voorbehouden voor een meer gedetailleerde analyse later in het onderzoek (indien deze wordt aangevraagd).

Tabel 5: Bepaling van de leeftijd per proefsleuf (volw. = volwassene)

	Niet volw.	Jong volw. (18-25)	Midden volw. (26-45)	Oud volw. (45+)	Volw.	Niet beschikbaar
Proefsleuf 1	1	0	2	1	15	0
Proefsleuf 2	1	0	0	0	1	0
Proefsleuf 3	0	0	0	0	16	0
Proefsleuf 4	0	0	0	0	1	2

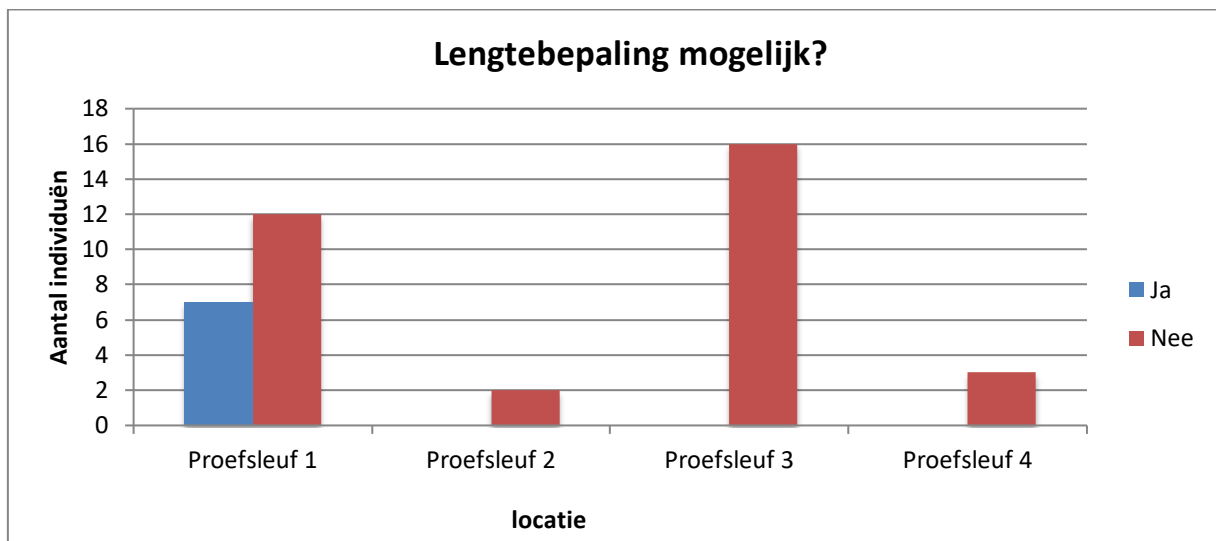
Figuur 110: Bepaling van de leeftijd per proefsleuf

De mogelijkheid om de lengte van een persoon te schatten via de skeletresten hangt af van de bewaring van de pijpbeenderen, zoals de humerus, ulna, radius, femur, tibia en fibula. Enkel in proefsleuf één waren zeven individuen met intacte pijpbeenderen (Tabel 6 en grafiek 6), waarvoor het mogelijk is om tijdens een gedetailleerde analyse de lengte te bepalen.

Tabel 6: Weergave van de mogelijkheid tot lengte bepaling

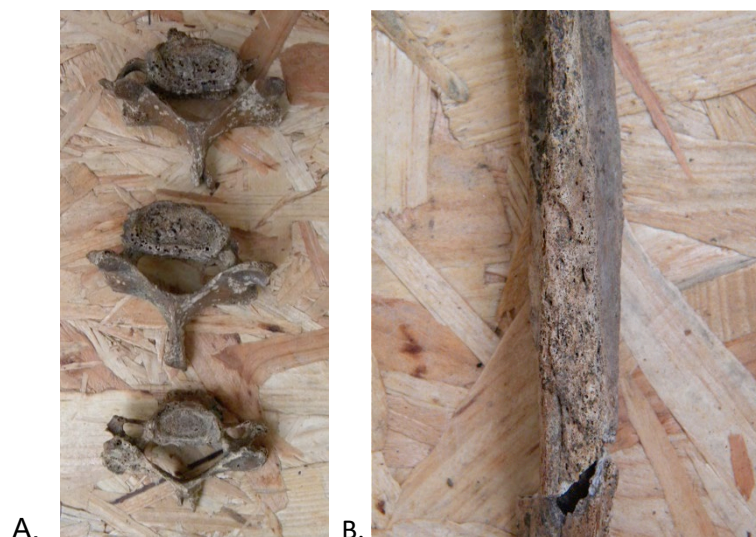
	Lengte bepaling mogelijk?	
	Ja	Nee
Proefsleuf 1	7	12
Proefsleuf 2	0	2

Proefsleuf 3	0	16
Proefsleuf 4	0	3

Figuur 111: Weergave van de mogelijkheid tot lengte bepaling

Tot slot werden de duidelijke pathologieën genoteerd, maar een meer gedetailleerde studie is nodig om eventueel nog meer pathologieën te observeren. In totaal werd bij 10% (4/40) van de individuen een duidelijke pathologie gevonden, onder meer artrose en infectie van de onderbenen (Figuur 112). Een interessante pathologie werd gevonden in individu PS1-S07-1, een vrouw (26-45jaar) met zeer goede bewaring van de botten (Figuur 113). Hier was sprake van zogenaamde lumbalisatie van de eerste wervel (S1) van het sacrum. Dit is een aangeboren afwijking waarbij de eerste wervel van het sacrum zich losmaakt van het sacrum en de kenmerken van een lendenwervel aanneemt. Het zou interessant zijn om te onderzoeken of er meerdere aangeboren afwijkingen zijn in deze begraafplaats.

Figuur 112: A. artrose van de cervicale wervels (PS1-S09-1). B. Nieuwe formatie van bot op de tibia indicatief voor infectie (PS3-S09-1)

Figuur 113: Vermoedelijke lumbalisatie van de S1 wervel van het sacrum bij individu PS1-S07-1 (15-AAL-TW-6)

5.2.4.3.4 POTENTIEEL EN AANBEVELINGEN

In totaal werden er 40 skeletten onderzocht uit de vier proefsleuven die in variabele staat van bewaring zijn. Volgens de officiële richtlijnen voor osteologen is een representatieve steekproef van de skeletten minimum 100 individuen, maar dit is afhankelijk van de geschatte hoeveelheid individuen die begraven werden (Mays et al. 2015). Het is natuurlijk logisch dat hoe groter het aantal skeletten dat wordt opgegraven, hoe beter en duidelijker de statistische gegevens zullen zijn tijdens de analyse. Een grotere collectie betekent ook meer informatie voor het osteologisch onderzoek en de mogelijkheid om een gedetailleerder beeld te vormen van de gezondheidstoestand van de inwoners van Aalst in de 18de – 19de eeuw.

De potentiële hoeveelheid begravingen die hier aangetroffen zullen worden kan nooit met zekerheid worden vastgesteld, tenzij het gebied wordt opgegraven. Door middel van archiefonderzoek kan een ruwe schatting gegeven worden en het feit dat 40 individuen uit vier proefsleuven zijn gekomen kan alsook duiden op een dichte bezetting van de begraafplaats.

Indien de begraafplaats wordt opgegraven, dan zou het belangrijk zijn om een osteoloog bij de opgraving te hebben. Deze kan snel en gedetailleerd de formulieren voor skeletten invullen, wat het assessment proces zal verkorten.

Deze collectie kan belangrijk zijn om een beeld te krijgen van de gezondheidstoestand van de inwoners van Aalst uit deze periode. Er is nog niet veel osteologische informatie beschikbaar voor de 18de -19de eeuw in België. Deze stedelijke begraafplaats kan dus helpen om dit beeld verder te ontwikkelen. Er is meer informatie over deze periode beschikbaar vanuit Engeland en Nederland. Er kan dus vergelijkend onderzoek gebeuren met betrekking tot de gezondheid van de stedelijke populaties uit de 18de – 19de eeuw.

Een gedetailleerde analyse van de pathologieën kan meer duidelijkheid geven over de levensstijl en gezondheidstoestand van de inwoners van Aalst tijdens de 18de – 19de eeuw. Hoewel er tijdens deze assessment geen tijd was om de tanden te analyseren kunnen problemen zoals gaatjes, ante-mortem tandverlies en abscessen veel informatie verschaffen over de eetgewoonten en de orale gezondheid.

5.2.4.3.5 APPENDIX: ADVIES VOOR HET OPGRAVEN EN WASSEN VAN BOTMATERIAAL

Na het ontdekken van een skelet tijdens een opgraving, zorg ervoor dat (indien mogelijk) het volledige skelet wordt blootgelegd, zodat eventueel de omtrek van de kist kan worden opgetekend. Het nemen van foto's van elke begraving is enorm belangrijk, niet alleen voor de archeoloog maar ook voor de specialist die de botten zal onderzoeken. Indien een osteoloog aanwezig is bij de opgraving kan deze

een preliminaire assessment uitvoeren tijdens de opgraving en het materiaal optekenen. Dit kan de assessment na de opgraving versnellen.

De volwassen mens heeft normaal gezien 206 botten, maar bij een pasgeboren kind zijn er ongeveer 450 ossificatie centra die tijdens de groei zich geleidelijk omvormen tot de 206 botten van de volwassene (Baker et al. 2005). De botten van kinderen zien er ook anders uit dan het volwassen bot, dus indien kinderen worden opgegraven is het belangrijk om een osteoloog *on-site* te hebben zodat het botmateriaal zo compleet mogelijk kan opgegraven worden. De aanwezigheid van veel kinderen in een begraafplaats kan ook informatie geven over de gezondheid van de populatie en de risicofactoren van het opgroeien in het verleden.

Botten mogen enkel uit de grond verwijderd worden wanneer ze zoveel mogelijk vrijgemaakt zijn van de grond, dit zal ervoor zorgen dat de kans op het breken van het materiaal kleiner is. In Engeland worden ook stalen genomen van de aarde in de buikholte en rond het skelet. Dit kan, indien een analyse wordt uitgevoerd, onderzocht worden op parasieten en kan informatie geven over de gezondheidstoestand van de populatie.

Indien mogelijk moeten er stalen van de aarde uit de buikholte en rond het skelet genomen worden. Deze kunnen onderzocht worden op parasieten en plantmateriaal alsook via chemische analyse. Dit alles leert ons meer over de gezondheidstoestand en de leefwereld van de individuen.

De bewaring van botmateriaal is variabel, aangezien het niet enkel afhankelijk is van de grond waarin het skelet werd geplaatst, maar dit kan zelfs variëren binnen één bepaalde site. Een goede kennis van de bodemstructuur kan op voorhand al een indicatie geven van de beste methode voor het schoonmaken en bewaren van het botmateriaal (Brothwell 1981, 7):

Bewaring van bot in een krijtbodem: erosie van het botmateriaal kan aanzienlijk zijn en het botmateriaal kan ook fragiel zijn. Het is moeilijk om deze botten te wassen en zelfs na langdurig wassen, wat nefast is voor deze fragiele botten, kan er een witte laag achter blijven (Brothwell 1981, 7).

Bewaring van bot in een kleibodem: afhankelijk van de aciditeit in de bodem kan de bewaring heel variabel zijn, van zeer goed tot corrosie van de botten (Brothwell 1981, 8).

Bewaring van bot in een zandbodem: Opnieuw afhankelijk van de aciditeit of pH waarde van de bodem. Indien het zand kalkhoudend is en een hoge pH waarde heeft dan kan de botbewaring goed zijn (Brothwell 1981, 8).

Voor het schoonmaken van de botten kunnen de volgende materialen gebruikt worden: tandenstoker of houten barbecue spies (geen metaal, aangezien dit het bot sneller zal schaden), om eventuele grote stukken aarde los te maken van het bot, en een tandenborstel (zacht of medium) en water (niet heet of te warm aangezien dit het bot kan schaden). Het is beter om de botten te wassen boven een zeef en niet in lopend water. Het is misschien logisch, maar gebruik geen detergent of zeep bij het schoonmaken van botten.

Wanneer en hoe moeten de botten schoongemaakt worden?

Als botten broos zijn terwijl ze nog in de grond zitten, is het beter (indien mogelijk volgens de deadline) om ze even te laten drogen, waarna ze iets makkelijker uit de aarde kunnen gehaald worden. Dan moeten ze drogen (nooit in direct zonlicht). Dit kan gebeuren op schotels in een droge opslag. Indien ze in zakken worden gedaan, dan moet de zak doorprikt of opengelaten worden zodat de botten kunnen drogen. Eens de botten droog zijn, dan kunnen ze afgeborsteld worden (zachtjes) met een tandenborstel. Let op, botten uit een krijt- of kleibodem mogen niet volledig drogen in deze fase.

Als het botmateriaal uit een natte context komt is het zeer breekbaar, dus moet het zeker eerst wat drogen vooraleer het gewassen zal worden om de aarde te verwijderen. Het drogen zorgt ervoor dat de matrix van het bot opnieuw wat sterker zal worden (Anderson 1993, 2; Brothwell 1981, 8-9)

Men moet vooral oppassen tijdens het schoonmaken van de schedel. Er moet zo veel mogelijk grond verwijderd worden (en bijhouden in een apart zakje voor eventueel verder onderzoek) uit de intacte schedel. Dit kan gebeuren door voorzichtig de grond los te maken met de houten spies via het foramen

magnum (in de basis van de schedel). Wees eveneens voorzichtig bij het schoonmaken van de slaapbeenderen in de schedel, waar het oor zit. De kleine gehoor botjes zitten vaak in de aarde die in het oorkanaal zit, dus deze moeten in een latere fase verwijderd worden (Brothwell 1981, 9). Het is extreem belangrijk dat tijdens het wassen de tanden **niet** worden gewassen met de tandenborstel. De tandplak is fragiel en kan hierdoor verwijderd worden. Deze tandplak kan via chemisch onderzoek meer informatie geven over het dieet en de gezondheid van het overleden individu.

5.2.4.4 STALEN

Er zijn **drie houtskoolstalen** genomen: enerzijds twee stalen afkomstig uit gracht C. PS5-8 in proefsleuf 7 en anderzijds is van een paalspoor C. PS5-17 in proefsleuf 5 één houtskoolstaal verzameld.

5.3 SYNTHESE

5.3.1 KERKHOFZONE (PS1 TEM PS4, PS8)

Het proefputtenonderzoek op de voormalige begraafplaats toonde aan dat deze redelijk goed bewaard is. Ondanks enkele lokale verstoringen is het duidelijk dat er verschillende fases in de begraving te herkennen zijn. Uit het onderzoek blijkt bovendien dat de begraafplaats duidelijk georganiseerd is met paden tussen de graven. Daarnaast is ook de begrenzing van de begraafplaats duidelijk vastgesteld. In combinatie met de georeferentie van het historisch kaartmateriaal is de locatie ervan exact af te bakenen. Buiten de muren zijn er geen begravingen waargenomen.

Uit het onderzoek blijkt dat de bewaring van de individuele skeletten matig is. Qua diepte bevinden de eerste begravingen zich op het zuidoostelijk deel van de begraafplaats op een diepte van ca. 120 cm. Op het noordwestelijk deel van de parking situeren ze zich reeds op een diepte van ca. 70-80 cm. De geplande werken zullen raken aan het aanwezige erfgoed. We adviseren daarom in deze zone een opgraving binnen het gabarit van de geplande werken.

5.3.2 BUITEN DE KERKHOFZONE (PS2, PS5 TEM PS7)

Ten noorden van het voormalige kerkhof brachten de proefsleuven weinig archeologische sporen aan het licht. Slechts een gracht uit de metaaltijden (PS5-8) is te vermelden. Verder onderzoek in deze zone is in het kader van de geplande werken dan ook niet noodzakelijk.

6 ANTWOORD OP DE VOOROPGESTELDE ONDERZOEKSVRAGEN ZOALS GEFORMULEERD IN DE BIJZONDERE VOORWAARDEN

6.1 VOOR DE BEGRAAFPLAATS:

- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen individuen?

De individuen zijn over het algemeen matig tot slecht bewaard. Dit komt vooral door de sterke fragmentatie van het bot. De bewaring van de oppervlakte van het bot is over het algemeen goed. Door de hoge intensiteit van begraving is het aantal volledige skeletten in verhouding tot het aantal opgegraven individuen laag.

- Op welke diepte komen de begravingen aan het licht?

In proefsleuf 2 & 4 zijn er begravingen aanwezig vanaf 0.70-0.80 m onder de asfalt. In proefsleuf 1 & 3 is dit vanaf 1,20 m onder het asfalt.

- Kan er op basis van de evaluatie een uitspraak worden gedaan over de oppervlakte, de afbakening van het kerkhof en over het geschatte aantal individuen?

De bakstenen afbakeningen van het kerkhof zijn vastgesteld in de proefsleuven 2 & 8. De westelijke en oostelijke begrenzing zijn dus teruggevonden. De noordelijke en zuidelijke begrenzingen zijn niet vastgesteld, maar kunnen op basis van deze info en van het historisch kaartmateriaal correct gesitueerd worden. De oppervlakte van de begraafplaats is 5819 m². In totaal zouden er op de volledige begraafplaats nog ca. 6300 begravingen bewaard kunnen zijn.

- Is er sprake van verschillende niveaus van begravingen? Komen oversnijdingen voor?

Ja, uit het onderzoek blijkt dat er verschillende niveaus van begraving zijn, alsook dat de begraafplaats enkele keren is heringericht waarbij er kleine verschuivingen in de begravingen waar te nemen zijn.

- Is er op de verschillende locaties van evaluatie een andere bewaringstoestand vast te stellen? Zo ja, wat is de achterliggende reden hiervoor?

Nee, de bewaringstoestand is over het algemeen matig tot slecht bewaard. Dit komt vooral door de sterke fragmentatie van het bot. De bewaring van de oppervlakte van het bot is over het algemeen goed.

- Zijn er aanbevelingen te doen naar opgravingsmethodiek en natuurwetenschappelijke analyses?

De aanwezigheid van een fysisch antropoloog tijdens het terreinwerk is noodzakelijk. Een assessment van het botmateriaal gebeurt het beste in situ.

- Welke inschatting kan gemaakt worden naar timing van de eventuele opgraving?

De timing van een opgraving is afhankelijk van de resultaten van nog in te plannen onderzoek ter hoogte van de te slopen gebouwen.

6.2 VOOR DE ZONE TEN NOORDEN VAN DE BEGRAAFPLAATS:

- In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Over het algemeen bevatten de proefsleuven veel verstoringen die te linken zijn aan het recente gebruik van de terreinen. Op enkele plaatsen is het oorspronkelijk bodemprofiel met ploeglaag, oude ploeglaag, en B-horizont bewaard.

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Over het algemeen bevatten de proefsleuven veel verstoringen die te linken zijn aan het recente gebruik van de terreinen. Op enkele plaatsen is het oorspronkelijk bodemprofiel met ploeglaag, oude ploeglaag, en B-horizont bewaard.

- Zijn er tekenen van erosie?

Neen, niet van natuurlijke erosie.

- Zijn er sporen aanwezig? Zijn deze natuurlijk of antropogeen? Geef een beknopte omschrijving.

De proefsleuven herbergen geen archeologisch relevante sporen of vondsten, met uitzondering van een brede gracht (C. PS5-8) uit de metaaltijden en twee paalsporen (C. PS5-14 & 17). Om te controleren of het een structuur betrof, werden er twee kijkvensters aangelegd. Deze brachten geen andere relevante sporen aan het licht.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? Zo ja, tot welke periode(s) behoren deze?

Neen

- Wat is de aard en de omvang van de aanwezige occupatie?

Een mogelijke occupatie lijkt zich te situeren in de metaaltijden. Het betreft enkel sporen die in verband te brengen zijn met landindeling.

- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

Er zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op een nederzetting.

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?

Neen

- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen, zoals de locaties van oppervlaktevondsten ten noordwesten van het projectgebied?

Neen

- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Nvt

- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

De bodem bevindt zich op de steilrand van de Dendervallei.

- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Neen, er is geen nederzetting aanwezig.

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

Nvt

- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de archeologische vindplaats(en)?

Nvt

- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Nvt

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Nvt

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

Nvt

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

Nvt

- Nvt
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Nvt
 - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Nvt
 - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig?
 - Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

7 BIBLIOGRAFIE

- Anderson S. 1993. *Digging up People – Guidelines for Excavation and Processing of Human Skeletal Remains*. (e-document: <http://www.spoilheap.co.uk/pdfs/digbone.pdf>)
- Baker B.J., Dupras T.L., and Tocheri M.W. 2005. *The Osteology of Infants and Children*. Texas A&M University Press, College Station.
- Brickley M. 2004. "Determination of sex from archaeological skeletal material and assessment of parturition." In: M. Brickley and J.I. McKinley (eds.) *Guidelines to the Standards for Recording Human Remains*. IFA Paper No. 7. Southampton. p.23-25.
- Brickley M., and McKinley J.I. (eds.) *Guidelines to the Standards for Recording Human Remains*. IFA Paper No. 7. Southampton.
- Brooks S. and Suchey J.M. 1990. "Skeletal age determination based on the os pubis: a comparison of the Acsadi-Nemeskéri and Suchey-Brooks methods." *Human Evolution* 3:3, 227-238.
- Brothwell D. 1981. *Diggin up Bones. The excavation, treatment and study of human skeletal remains*. Cornell University Press, Ithaca, NY.
- Buckberry J.L. and Chamberlain A.T. 2002. "Age estimation from the auricular surface of the ilium: A revised method." *American Journal of Physical Anthropology* 119, 231-239.
- De Groote, K. 2010. "The contribution of archaeological sources to the research in the formation of towns. The example of Aalst, a border town in the county of Flanders", in: De Groote, K., Tys, D & Pieters, M. (eds.), *Exchanging Medieval Material Culture. Studies on Archaeology and History presented to Frans Verhaeghe, Relicta Monografieën 4*, pp. 249-266.
- In't Ven, I. & De Clercq, W.. 2005. *Een lijn door het landschap. Archeologie en het vTn-project 1997-1998*, Brussel.
- Klinkenborg, S., De Maeyer, W. & Cherretté, B.. 2010. *Aalst Statieplein. Archeologisch onderzoek, onuitgegeven rapport*.
- Lovejoy C.O., Meindl R.S., Mensforth R. and Barton T.J. 1985. "Chronological metamorphosis of the auricular surface of the ilium: A new method for the determination of adult skeletal age at death." *American Journal of Physical Anthropology* 68, 15-28.
- Mays S., Sidell J., Sloane B., White W., and Elders J. 2015. *Large Burial Grounds. Guidance on sampling in archaeological fieldwork projects*. Historic England Publishing.
- McKinley J.I., 2004. "Compiling a skeletal inventory: disarticulated and co-mingled remains." In: M. Brickley and J.I. McKinley (eds.) *Guidelines to the Standards for Recording Human Remains*. IFA Paper No. 7. Southampton. p.14-17.
- Meindl R.S., Lovejoy C.O., Mensforth R.P., and Walker R.A. 1985. "A revised method of age determination using the os pubis with a review and tests of accuracy of other current methods of pubic symphyseal aging." *American Journal of Physical Anthropology* 68, 29-45.
- Reynaert, J. 1941. *De Sint-Martenskerk van Aalst*, Gent.
- Robijns, L. 1983. *De Sint-Martinuskerk te Aalst. II. Kunstwerken (Band 2)*, Inventaris van het Kunstepatrimonium van oost-Vlaanderen XV.
- Vanmoerkerke, J.. 1983. "Epipaleolithicum onder het Onze-Lieve-Vrouw-Hospitaal te Aalst", in: *Archaeologia Belgica* 253, pp. 14-16.

8 BIJLAGEN

8.1 HANDLEIDING BIJ HET RAADPLEGEN VAN DE BIJLAGEN

De bijlagen bij het rapport zijn ingedeeld in een algemene gegevensfiche over het project inclusief trefwoorden, een lijst met overzichtsfoto's, een structuurlijst, een contextlijst, een sporenlijst, een vondstenlijst en een fotolijst op spoorniveau. Tevens wordt een overzicht geboden van uitgevoerd *post-excavation* onderzoek en mogelijkheden voor verder onderzoek.

Deze lijsten worden aangevuld met de afgeleverde vergunningen voor metaaldetectie en prospectie met ingreep in de bodem enerzijds, en de bijzondere voorwaarden waaraan het onderzoek dient te beantwoorden, opgesteld door de bevoegde overheid - het agentschap Onroerend Erfgoed - anderzijds.

We geven hierbij enige duiding met betrekking tot de diverse lijsten in deze bijlage.

De lijsten worden automatisch gegenereerd uit de SOLVA-databank¹⁹. In deze databank worden tijdens de opgraving en de rapportage alle data die tijdens een archeologisch project worden gegenereerd, samengebracht. Het gaat hierbij dus zowel om velddata (foto's, plannen, beschrijvingen, relaties tussen sporen, vondsten, ...) als documenten die tijdens de rapportage worden gegenereerd (aardewerktekeningen, informatie over behandeling van materiaal, het archeologisch rapport, diverse laboanalyses, administratief archief zoals vergunningen, bijzondere voorwaarden, ...). In het kader van de rapportage genereert de databank een reeks lijsten zoals gevraagd in de "Minimumnormen voor archeologische registratie en rapportage" en de "bijzondere voorwaarden" bij het concrete project.

Conform de structuur van de databank (zie hoofdstuk methodologie, verwerking) worden de bijlagen hiërarchisch opgebouwd. Alle velddata worden in de databankstructuur op drie niveaus ingedeeld: spoorniveau, contextniveau en structuurniveau. We verduidelijken met een voorbeeld.

Onder de noemer '**sporen**' verstaan we het kleinste niveau van notulering, de kleinste eenheid als het ware: bijvoorbeeld een aflijning in een grondplan of een laag in een kuil bij een coupe-tekening. Dit is het niveau waarop vondsten afzonderlijk worden ingezameld.

Verschillende sporen kunnen toebehoren aan een '**context**': zo vormen verschillende lagen in een kuil samen de context 'kuil'.

Op gelijkaardige wijze kunnen verschillende contexten gegroepeerd worden tot een overkoepelende '**structuur**': diverse paalkuilen behoren bijvoorbeeld toe aan de structuur 'gebouw'.

In de databank, en dus ook in deze bijlagen, worden de velddata volgens vastgestelde thesauruslijsten toegewezen aan de noemers 'sporen', 'contexten' en 'structuren'. Door archeologische begrippen (gebouw, crematiegraf, grafkuil, laag, ...) via een vastgestelde thesauruslijst aan een specifiek niveau toe te wijzen (spoor, context, structuur), bestaat de garantie dat bij bevraging van de databank naar een bepaald archeologisch begrip, effectief ook alle ingevoerde data in de resultatenlijst voorkomt (anders gezegd, we vermijden daardoor dat 'grafkuil' de ene maal bij 'context', en de andere maal bij 'structuur' wordt ondergebracht).

De lijsten in deze bijlage zijn volgens dezelfde hiërarchie opgebouwd. In de bijlage wordt achtereenvolgens een overzicht gebracht van structuren, contexten en sporen. Op deze wijze kan van 'groot' naar 'klein' afgedaald worden in de informatie. Er wordt bovendien met kruisverwijzingen gewerkt: bij structuren staat vermeld uit welke contexten ze zijn opgebouwd, bij contexten staat vermeld uit welke sporen ze zijn opgebouwd. In omgekeerde richting staat bij de sporenlijsten vermeld tot welke context en structuur een spoor behoort, en bij de contextlijst staat vermeld tot welke structuur een context behoort. De structuurlijst bevat dus een overzicht van gerelateerde contexten. De contextlijst bevat een overzicht van gerelateerde structuren (hoger niveau) en sporen (lager niveau), alsook een overzicht van alle foto's, plannen, vondsten en stalen. De sporenlijst bevat een overzicht

19 Zie ook hoofdstuk « Methodologie, Verwerking » aangaande informatie over de SOLVA-databank archeologie.

van gerelateerde contexten en structuren, alsook een overzicht van alle foto's, plannen, vondsten en stalen. De gedetailleerde spoorbeschrijvingen zijn uitsluitend in de sporenlijsten zelf terug te vinden. Op elk niveau tot slot staat een interpretatie en zo mogelijk ook een datering vermeld.

Voor de duidelijkheid geven we mee dat niet elk spoor noodzakelijk deel uitmaakt van een context (en dus structuur), evenmin als elke context aan een structuur kan toegewezen worden.

Wat de wijze van nummering betreft, geldt als algemene regel dat contexten en structuren de naam dragen van het spoornummer dat als eerste aan die 'context' (en eventueel bij uitbreiding 'structuur') wordt toegewezen. In een rapport zijn het doorgaans de contextnummers en, indien gegroepeerd onder een structuur, de structuurnummers die in de tekst de leidraad vormen.

Tot slot enkele bijzonderheden:

Verstoringen en 'negatieve sporen', sporen die na couperen geen of een natuurlijk spoor blijken te zijn, worden niet tot het niveau van een context gebracht, maar bestaan enkel tot op het spoorniveau.

In het geval dat het een rapportage van een vooronderzoek betreft, worden sporen in principe *niet* aan een context (en bij uitbreiding een structuur) toegewezen. Contexten en structuren worden pas aangemaakt op het moment van een archeologische opgraving, aangezien op dat ogenblik alle beschikbare informatie aanwezig is, en dit dus dan wel een zinvolle oefening is. Tijdens een vooronderzoek zijn heel wat relaties bijvoorbeeld nog niet duidelijk.

De enige uitzondering op deze regel wordt gemaakt wanneer bij de verwerking van een vooronderzoek reeds duidelijk is dat de sporen gelegen zijn in een zone die *niet voor verder onderzoek in aanmerking* komt. Dan worden sporen waar mogelijk wel tot contexten gegroepeerd (en worden dus in de databank contexten (en eventueel structuren) aangemaakt). Op deze wijze wordt gegarandeerd dat informatie rond potentiële contexten of structuren niet verloren gaat bij een bevraging van de databank. Een voorbeeld verduidelijkt dit: een geïsoleerde grafkuil, die geen aanleiding geeft tot verder onderzoek, wordt wel als context gedefinieerd in de databank, omdat deze zo ook in de resultatenlijst van een bevraging zal voorkomen. Zoniet zou deze grafkuil voor de databank 'onzichtbaar' worden.

8.2 LIJSTEN

- Gegevensfiche project
- Dagrapporten
- Spoor-combinaties, met vermelding van de foto's, plannen, vondsten en stalen
- Sporen, met vermelding van de foto's, plannen, vondsten en stalen
- Skeletfiches
- Vondstenlijst
- Plannenlijst
- Fotolijst
- Tekeningenlijst
- Vergunning metaaldetectie en prospectie met ingreep in de bodem
- Bijzondere voorwaarden

AALSTTRAGELWEG

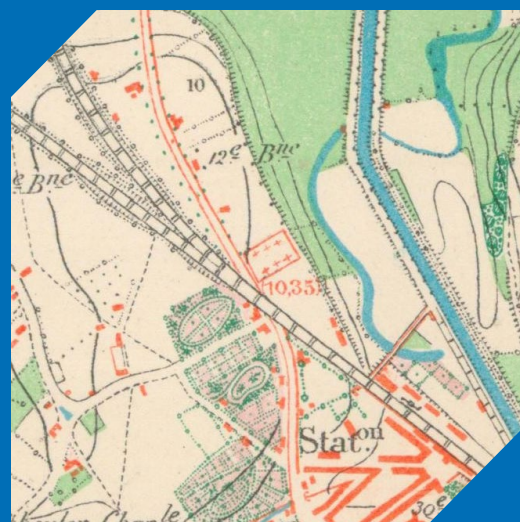
BUREAUONDERZOEK EN PROEFSLEUVEN 2016

BIJLAGEN

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING VOOR STREEKONTWIKKELING IN ZUID-
OOST-VLAANDEREN

GENTSESTEENWEG 1 B
9520 SINT-LIEVENS- HOUTEM
TEL 053 64 65 20

INFO@SO-LVA.BE
WWW.SO-LVA.BE

Straat

Tragelweg

Jaar

2015

Nr

Postcode

9300

Gemeente

01 - Aalst

Deelgemeente

AAL - Aalst

Periode	datering ID	Periode	datering ID	Periode	datering ID
18de eeuw	18				
vierde kwart 18de	1060				
19de eeuw	19				
derde kwart 19de	1065				
eerste helft 19de	1061				
eerste kwart 19de	1062				
tweede kwart 19de	1063				
metaaltijden	1196				

Opmerking

Fase		0	
Type onderzoek	bureauonderzoek	Periode	-
Afdeling	2	Sectie	C
Dossiernr vergunning			
Perceelsnr(s)	Gemeente Aalst, Afd. 2, sectie C, percelen 959v (partim), 957g (partim), 975k3 (partim), 975b3 (partim), 975z2 (partim), 975f3 (partim), 975e3 (partim), 975d3 (partim), 975c3 (partim), 975s2 (partim), 948l2 en 978a5 (partim)		
Opslag data	SOLVA, Industrielaan 25B, 9320 Erembodegem, België		
Opslag vondsten en stalen	SOLVA, Industrielaan 25B, 9320 Erembodegem, België		
Xc	Yc	Opdrachtgever Uitvoerder Vergunninghouder Mededeling provincie	Stad Aalst
X1	Y1		Solva
X2	Y2		Klinkenborg Sigrid
X3	Y3		
X4	Y4		

Fase 0 Keywords

bureauonderzoek

gebeurtenistypes/8

Fase		1			
Type onderzoek	proefsleuven en proefputten i.f.v.	Periode	-		
Afdeling	2	Sectie	C Blad		
Dossiernr vergunning	2015/541				
Perceelsnr(s)	Gemeente Aalst, Afd. 2, sectie C, percelen 959v (partim), 957g (partim), 975k3 (partim), 975b3 (partim), 975z2 (partim), 975f3 (partim), 975e3 (partim), 975d3 (partim), 975c3 (partim), 975s2 (partim), 948l2 en 978a5 (partim)				
Opslag data	SOLVA, Industrielaan 25B, 9320 Erembodegem, België				
Opslag vondsten en stalen	SOLVA, Industrielaan 25B, 9320 Erembodegem, België				
Xc	Yc	Opdrachtgever	Stad Aalst		
X1 126480.044	Y1 181765.657		Uitvoerder	Solva	
X2 126577.361	Y2 181861.056			Vergunninghouder	Ruben Pede
X3	Y3				Mededeling provincie
X4	Y4				

Fase 1 Keywords	
greppels	erfgoedtypes/1082
funderingsgreppels	erfgoedtypes/1084
kuilen	erfgoedtypes/1096
afvalkuilen	erfgoedtypes/1097
paalkuilen	erfgoedtypes/1099
paalsporen	erfgoedtypes/1101
vloeren	erfgoedtypes/1108
graven	erfgoedtypes/1227
inhumatiegraven	erfgoedtypes/1245
grafkuilen	erfgoedtypes/1256
akkerlagen	erfgoedtypes/2259
muurresten	erfgoedtypes/2261
proefsleuven en proefputten i.f.v. sporensites	gebeurtenistypes/189
aardewerk	materiaaltypes/1
pijpaarde	materiaaltypes/2
porselein	materiaaltypes/5
metaal	materiaaltypes/8
ijzer	materiaaltypes/11
houtskool	materiaaltypes/36
vuursteen	materiaaltypes/46

Fase 0 Dossiernr vergunning

Personeel - functies

Bart Cherretté	assistent-archeoloog
Sigrid Klinkenborg	assistent-archeoloog
Ruben Pede	assistent-archeoloog
Wim Vanrolleghem	werkman
Arne Verbrugge	assistent-archeoloog
Wouter De Maeyer	assistent-archeoloog
Sam Depetter	werkman
Evelien Taelman	assistent-archeoloog
Veronique Guillaume	assistent-archeoloog
Antonio Diaz-Arroyo	werkman
Harry Bonnarens	werkman
Sami Belbachir	werkman
Ewoud Deschepper	assistent-archeoloog
Maxime Poulain	assistent-archeoloog

Dagrapport

25/01/2016 (zon)

Aanwezig: Antonio Diaz-Arroyo, Sam Depetter, Sigrid Klinkenborg, Veronique Guillaume
Opmerking: Start opgraving: openleggen ps 1 tot ca. 1.30 m, plaatsen tent
Bezoek: Inge Zeebroek, Nancy Lemay, Jan Moens, Marnix Pieters
Kraan: 8:00

26/01/2016 (wisselvallig,bewolkt,winderig,zon)

Aanwezig: Veronique Guillaume, Sigrid Klinkenborg, Sam Depetter, Antonio Diaz-Arroyo
Opmerking: Plaatsen kopse zeilen van tent, zandzakken, opkuis eerste grondvlak, foto's

27/01/2016 (lichte regen,regen,buien,winderig)

Aanwezig: Veronique Guillaume, Antonio Diaz-Arroyo, Sigrid Klinkenborg
Opmerking: inmeten gpl A en S01-2-3 beschrijven en uithalen S02 en S03, start lokaal verdiepen (6m2)

28/01/2016 (zon)

Aanwezig: Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
Opmerking: opkuisen skelet S04 tem S06 en registreren, vervolgens bedekt met plastic, vrijleggen skeletten in te verdiepen gedeelte (6m2), namiddag Erpe-Mere en buro

29/01/2016 (bewolkt,wisselvallig)

Aanwezig: Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
Opmerking: vrijleggen en registreren skeletten

1/02/2016	(regen,bewolkt)
<i>Aanwezig:</i>	Veronique Guillaume, Antonio Diaz-Arroyo
<i>Opmerking:</i>	tot 9.50 hozen water, ingekalvde grond wegscheppen, herstellen riemen tent, daarna vrijleggen skeletten en registreren
2/02/2016	(buien,lichte regen,regen)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	vrijleggen en registreren skeletten, last van water door regen
3/02/2016	(zon,bewolkt,buien)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	vrijleggen en registreren skeletten, ochtend water hozen en opnieuw modder wegscheppen, niveau watertafel bereikt op ca. 1.60m onder bestrating
<i>Bezoek:</i>	bart sigrid
4/02/2016	(lichte regen,regen,buien)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	waterinsijpeling door regen en niveau grondwatertafel veroorzaken sterke hinder. Vrijleggen en registreren skeletten 18 tem 20
<i>Bezoek:</i>	wim en sami zandzakken halve dag
5/02/2016	(bewolkt,wisselvallig,lichte regen)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	opkuisen gpl C en registreren, opkuisen profielen en lokaal verdiepen, registreren, einde proefsleuf 1
<i>Bezoek:</i>	sigrid
16/02/2016	(zon,vorst)
<i>Aanwezig:</i>	Sigrid Klinkenborg, Veronique Guillaume, Antonio Diaz-Arroyo, Sam Depetter
<i>Opmerking:</i>	afbreken tent thv proefput 1, openleggen proefsleuf 2, opschonen profielen en kerkhofmuur, registreren, afbakenen proefsleuf en plaatsen verbodsborden voor proefput 3
<i>Kraan:</i>	8:00
17/02/2016	(vorst,zon)
<i>Aanwezig:</i>	Veronique Guillaume, Antonio Diaz-Arroyo
<i>Opmerking:</i>	vrijleggen en registreren skeletten S01 en S02, uithalen, verdiepen kerkhofmuur om onderkant te registreren
18/02/2016	(bewolkt,lichte regen,zon)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume, Sigrid Klinkenborg, Wim Van Rollegheem, Harry Bonnarens, Sami Belbachir, Bart Cherrette
<i>Opmerking:</i>	openleggen proefput 3, plaatsen tent en afwerken proefsleuf 2 thv kerkhofmuur, start blootleggen skeletten
<i>Bezoek:</i>	Bart Cherrette
<i>Kraan:</i>	8:00
19/02/2016	(zon)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	blootleggen skeletten op gpl A, opkuisen grondvlak A en muren, registreren gpl en skeletten (S01 tem S04), uithalen en blootleggen nieuwe skeletten die verschijnen

22/02/2016	(lichte regen, regen, buien, wateroverlast)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	hazen water (2 uur), vrijleggen en opschonen skeletten, registreren en uithalen
23/02/2016	(wisselvallig, lichte regen, bewolkt)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	voormiddag regelmatig water hazen door insijpeling (1,5 uur), vrijleggen, opschonen en registreren skeletten
24/02/2016	(zon, bewolkt)
<i>Aanwezig:</i>	Antonio Diaz-Arroyo, Veronique Guillaume, Ruben Pedde
<i>Opmerking:</i>	uithalen skelet S14 en 15, vrijleggen, opschonen en uithalen S16, rechtzetten profielen en registreren profiel AB en CD, einde PS 3
3/03/2016	(wisselvallig, bewolkt, buien, zon)
<i>Aanwezig:</i>	Sigrid Klinkenberg, Sam Depetter, Veronique Guillaume, Wim Van Rollegheem
<i>Opmerking:</i>	openleggen PS4, opschonen eerste grondvlak, registreren, plaatsen tent en toebehoren, ps3 wordt gedicht
<i>Kraan:</i>	8:00
4/03/2016	(regen, buien, wateroverlast, winderig)
<i>Aanwezig:</i>	Wim Van Rollegheem, Sam Depetter, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	wateroverlast, herassen plaatsen, hazen en damage control 3 uur, nadien verdiepen gedeelte langs noordzijde werkput, opschonen profiel AB, registreren
7/03/2016	(wisselvallig, regen, buien, vorst, dooi)
<i>Aanwezig:</i>	Veronique Guillaume, Sam Depetter
<i>Opmerking:</i>	opschonen profiel CD, registreren, drie skeletten in profiel (enkel schedel, rest ligt onder noordelijke sleufwand) einde PS4 om 12.00
10/03/2016	(zon, bewolkt)
<i>Aanwezig:</i>	Arne Verbrugge, Wim Van Rollegheem, Veronique Guillaume
<i>Opmerking:</i>	start proefsleuven 5, 6 en 7, registreren sporen en profielputten
<i>Kraan:</i>	8:00
11/03/2016	(zon)
<i>Aanwezig:</i>	Arne Verbrugge, Veronique Guillaume, Wim Van Rollegheem
<i>Opmerking:</i>	verder openleggen laatste sleuf 7, registreren sporen + profielputten, aanleggen kijkvensters 1 en 2, uithalen gracht PS5-8 en greppel PS5-13, opvullen sleuven door kraan
<i>Kraan:</i>	8:00
15/03/2016	(zon)
<i>Opmerking:</i>	openleggen proefsleuf 8 thv parking, opschonen en registreren kerkhofmuur, afbreken tent (halve dag in totaal), kraan vult sleuven opnieuw op, einde terreinwerk 15-AAL-TW
<i>Kraan:</i>	8:00

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
Datering: -		PS1-3	Graf-inhumatie
<u>Spoor:</u> PS4--2--		Datering: -	
Foto Nr: 0055		<u>Spoor:</u> PS1--3--	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		Foto Nr: 0021	
<u>Spoor:</u> PS4--3--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Foto Nr: 0055, 0057		PS1-4	Graf-inhumatie
Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB		Datering: -	
PS1-1	Laag-ongedefinieerd	<u>Spoor:</u> PS1--4--	
Datering: 1784 AD - 1940 AD		Foto Nr: 0021	
<u>Spoor:</u> PS1--1--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Foto Nr: 0002, 0019, 0020, 0021		<u>Spoor:</u> PS1-S05-1--	
Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel AB, CD		Foto Nr: 0025	
Vondst/Staal Nr: 1		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S05	
<u>Spoor:</u> PS1--24--		<u>Spoor:</u> PS1-S05-2--	
Foto Nr: 0018		Foto Nr: 0025	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak C		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S05	
<u>Spoor:</u> PS2--9--		PS1-5	Graf-inhumatie
Foto Nr: 0033		Datering: -	
Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel AB, CD		<u>Spoor:</u> PS1--5--	
Vondst/Staal Nr: 31		Foto Nr: 0021	
<u>Spoor:</u> PS3--1--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Foto Nr: 0035, 0052, 0054		PS1-6	Graf-inhumatie
Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD		Datering: -	
Vondst/Staal Nr: 30		<u>Spoor:</u> PS1--6--	
<u>Spoor:</u> PS4--1--		Foto Nr: 0021	
Foto Nr: 0055, 0057		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD		<u>Spoor:</u> PS1-S01-1--	
PS1-2	Graf-inhumatie	Foto Nr: 0022	
Datering: -		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S01	
<u>Spoor:</u> PS1--2--		Vondst/Staal Nr: 3	
Foto Nr: 0021		<u>Spoor:</u> PS1-S01-2--	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		Foto Nr: 0022	
<u>Spoor:</u> PS1--11--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s01	
Foto Nr: 0021		Vondst/Staal Nr: 4	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		PS1-7	Graf-inhumatie
<u>Spoor:</u> PS1-S02-1--		Datering: 1751 AD - 1940 AD	
Foto Nr: 0023		<u>Spoor:</u> PS1--7--	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S02		Foto Nr: 0021	
<u>Spoor:</u> PS1-S02-2--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Foto Nr: 0023		Vondst/Staal Nr: 2	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S02			

Spoor-combinatie Interpretatie

Spoor: PS1-S09-1--

Foto Nr: 0003

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S09

Vondst/Staal Nr: 9

Spoor: PS1-S09-2--

Foto Nr: 0003

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S09

PS1-8 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS1--8--

Foto Nr: 0020, 0021

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A

PS1-9 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS1--9--

Foto Nr: 0019, 0021

Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel CD

PS1-10 Muur

Datering: -

Spoor: PS1--10--

Foto Nr: 0002, 0021

Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel A

PS1-12 Laag-ongedefinieerd

Datering: -

Spoor: PS1--12--

Foto Nr: 0002, 0019, 0020

Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB

PS1-13 Laag-ongedefinieerd

Datering: -

Spoor: PS1--13--

Foto Nr: 0002

Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB

PS1-14 Moederbodem

Datering: -

Spoor: PS1--14--

Foto Nr: 0010, 0011, 0018, 0019, 0020

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B,C

Vondst/Staal Nr: 23

Spoor-combinatie Interpretatie

Spoor: PS1--25--

Foto Nr: 0019, 0020

Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD

Spoor: PS3--11--

Foto Nr: 0035, 0052, 0053, 0054

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD

Spoor: PS3--12--

Foto Nr: 0053

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB

Spoor: PS4--5--

Foto Nr: 0055, 0056, 0057, 0058

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD, AB

Spoor: PS4--12--

Foto Nr: 0057

Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD

PS1-15 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS1--15--

Foto Nr: 0010, 0019

Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak B;Profiel CD

PS1-16 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS1--16--

Foto Nr: 0010, 0019

Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak B;Profiel CD

Vondst/Staal Nr: 27

PS1-17 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS1--17--

Foto Nr: 0011

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B

Spoor: PS1-S15-1--

Foto Nr: 0009

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S15

Vondst/Staal Nr: 15

Spoor: PS1-S15-2--

Foto Nr: 0009

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S15

Vondst/Staal Nr: 25

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS1-18	Graf-inhumatie	PS1-21	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1--18--		<u>Spoor:</u> PS1--21--	
Foto Nr: 0011		Foto Nr: 0010	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B		Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak B;Profiel CD	
<u>Spoor:</u> PS1-S16-1--		<u>Spoor:</u> PS1-S19-1--	
Foto Nr: 0012		Foto Nr: 0015, 0019	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S16		Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak S19;Profiel CD	
Vondst/Staal Nr: 16		Vondst/Staal Nr: 19	
<u>Spoor:</u> PS1-S16-2--		<u>Spoor:</u> PS1-S19-2--	
Foto Nr: 0012		Foto Nr: 0015, 0019	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S16		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD	
Vondst/Staal Nr: 22			
PS1-19	Graf-inhumatie	PS1-22	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1--19--		<u>Spoor:</u> PS1--22--	
Foto Nr: 0010		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak C	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B			
<u>Spoor:</u> PS1-S17-1--		PS1-23	Graf-inhumatie
Foto Nr: 0013, 0019		Datering: -	
Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak S17;Profiel CD		<u>Spoor:</u> PS1--23--	
Vondst/Staal Nr: 17		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak C	
<u>Spoor:</u> PS1-S17-2--			
Foto Nr: 0013, 0019		PS1-26	Laag-ongedefinieerd
Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak S17;Profiel CD		Datering: -	
		<u>Spoor:</u> PS1--26--	
PS1-20	Graf-inhumatie	Foto Nr: 0019, 0020	
Datering: -		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB, CD	
<u>Spoor:</u> PS1--20--			
Foto Nr: 0010		PS1-27	Graf-inhumatie
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1-S14-1--		<u>Spoor:</u> PS1--27--	
Foto Nr: 0008		Foto Nr: 0019	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S14		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD	
Vondst/Staal Nr: 14			
<u>Spoor:</u> PS1-S14-2--		PS1-28	Graf-inhumatie
Foto Nr: 0008		Datering: -	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S14		<u>Spoor:</u> PS1--28--	
Vondst/Staal Nr: 21		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD	

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS1-29	Graf-inhumatie	<u>Spoor:</u> PS1-S06-2--	
Datering: -		Foto Nr: 0025	
<u>Spoor:</u> PS1--29--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S06	
Foto Nr: 0019, 0020			
Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB			
PS1-30	Graf-inhumatie	PS1-S07-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1--30--		<u>Spoor:</u> PS1-S07-1--	
Foto Nr: 0018, 0020		Foto Nr: 0026	
Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak C;Profiel AB		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S07	
		Vondst/Staal Nr: 6	
PS1-31	Kuil-afval	PS1-S08-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1--31--		<u>Spoor:</u> PS1-S08-1--	
Foto Nr: 0019		Foto Nr: 0001	
Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S08	
		Vondst/Staal Nr: 8	
PS1-S03-1	Graf-inhumatie	PS1-S10-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1-S03-1--		<u>Spoor:</u> PS1-S10-1--	
Foto Nr: 0024		Foto Nr: 0004	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S03		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S10	
Vondst/Staal Nr: 7		Vondst/Staal Nr: 10	
<u>Spoor:</u> PS1-S03-2--			
Foto Nr: 0024		PS1-S11-1	Graf-inhumatie
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S03		Datering: -	
Vondst/Staal Nr: 5		<u>Spoor:</u> PS1-S11-1--	
		Foto Nr: 0005	
PS1-S04-1	Graf-inhumatie	Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S11	
Datering: -		Vondst/Staal Nr: 11	
<u>Spoor:</u> PS1-S04-1--			
Foto Nr: 0025		PS1-S12-1	Graf-inhumatie
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S04		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1-S04-2--		<u>Spoor:</u> PS1-S12-1--	
Foto Nr: 0025		Foto Nr: 0006	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S04		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S12	
		Vondst/Staal Nr: 12	
PS1-S06-1	Graf-inhumatie	<u>Spoor:</u> PS1-S12-2--	
Datering: -		Foto Nr: 0006	
<u>Spoor:</u> PS1-S06-1--		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S12	
Foto Nr: 0025			
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S06			

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS1-S13-1	Graf-inhumatie	PS2-1	Laag-akker
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1-S13-1--		<u>Spoor:</u> PS2--1--	
Foto Nr: 0007		Foto Nr: 0028, 0029	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S13		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2	
Vondst/Staal Nr: 13			
PS1-S18-1	Graf-inhumatie	PS2-2	Laag-akker
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1-S18-1--		<u>Spoor:</u> PS2--2--	
Foto Nr: 0014, 0019		Foto Nr: 0028, 0029	
Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak S18;Profiel CD		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2	
Vondst/Staal Nr: 18			
<u>Spoor:</u> PS1-S18-2--		PS2-3	B-horizont
Foto Nr: 0014, 0019		Datering: -	
Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD		<u>Spoor:</u> PS2--3--	
Vondst/Staal Nr: 26		Foto Nr: 0028, 0029	
		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2	
PS1-S20-1	Graf-inhumatie	PS2-4	Moederbodem
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS1-S20-1--		<u>Spoor:</u> PS2--4--	
Foto Nr: 0016		Foto Nr: 0027, 0028, 0029, 0033	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S20		Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel 1,2	
Vondst/Staal Nr: 20		<u>Spoor:</u> PS2--5--	
PS1-S21-1	Graf-inhumatie	Foto Nr: 0029	
Datering: -		Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2	
<u>Spoor:</u> PS1-S21-1--		<u>Spoor:</u> PS2--6--	
Foto Nr: 0017		Foto Nr: 0029	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S21		Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel 1,2	
Vondst/Staal Nr: 24			
<u>Spoor:</u> PS1-S21-2--		PS2-8	Muur
Foto Nr: 0017		Datering: -	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S21		<u>Spoor:</u> PS2--8--	
		Foto Nr: 0030, 0033, 0034	
PS1-S22-1	Graf-inhumatie	Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Datering: -		PS2-S01-1	Graf-inhumatie
<u>Spoor:</u> PS1-S22-1--		Datering: 1501 AD - 1940 AD	
Foto Nr: 0020		<u>Spoor:</u> PS2-S01-1--	
Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB		Foto Nr: 0031	
		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S01	
		Vondst/Staal Nr: 28	

Spoor-combinatie Interpretatie

Spoor: PS2-S01-2--

Foto Nr: 0031

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s01

Vondst/Staal Nr: 48

PS2-S02-1 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS2-S02-1--

Foto Nr: 0032

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S02

Vondst/Staal Nr: 29

Spoor: PS2-S02-2--

Foto Nr: 0032

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s01

Vondst/Staal Nr: 49

PS3-2 Insteek

Datering: -

Spoor: PS3--2--

Foto Nr: 0035, 0036, 0054

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD

Vondst/Staal Nr: 50

PS3-4 Muur

Datering: -

Spoor: PS3--3--

Foto Nr: 0035, 0036

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A

Spoor: PS3--4--

Foto Nr: 0035, 0036

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A

PS3-5 Muur

Datering: -

Spoor: PS3--5--

Foto Nr: 0035, 0036

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A

PS3-6 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS3--6--

Foto Nr: 0035, 0052

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB

Spoor-combinatie Interpretatie

Spoor: PS3-S02-1--

Foto Nr: 0037

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S02

Vondst/Staal Nr: 33

Spoor: PS3-S02-2--

Foto Nr: 0037

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s02

PS3-7 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS3--7--

Foto Nr: 0035

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A

PS3-8 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS3--8--

Foto Nr: 0035, 0052

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB

Spoor: PS3-S03-1--

Foto Nr: 0038, 0052

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S03

Vondst/Staal Nr: 34

Spoor: PS3-S03-2--

Foto Nr: 0038, 0052

Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s03;Profiel AB

Vondst/Staal Nr: 56

PS3-9 Graf-inhumatie

Datering: -

Spoor: PS3--9--

Foto Nr: 0035

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A

Spoor: PS3-S04-1--

Foto Nr: 0039

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S04

Vondst/Staal Nr: 35

Spoor: PS3-S04-2--

Foto Nr: 0039

Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s04

Vondst/Staal Nr: 57

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS3-10	Graf-inhumatie	PS3-S07-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3--10--		<u>Spoor:</u> PS3-S07-1--	
<i>Foto Nr: 0035, 0052</i>		<i>Foto Nr: 0042, 0052</i>	
<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB</i>		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S07;Profiel AB</i>	
<u>Spoor:</u> PS3-S06-1--		<i>Vondst/Staal Nr: 38</i>	
<i>Foto Nr: 0041</i>			
<i>Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S06</i>			
<i>Vondst/Staal Nr: 37</i>			
<u>Spoor:</u> PS3-S06-2--			
<i>Foto Nr: 0041, 0052</i>			
<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s06;Profiel AB</i>			
<i>Vondst/Staal Nr: 58</i>			
		PS3-S08-1	Graf-inhumatie
		Datering: -	
		<u>Spoor:</u> PS3-S08-1--	
		<i>Foto Nr: 0043, 0052</i>	
		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S08;Profiel AB</i>	
		<i>Vondst/Staal Nr: 39</i>	
PS3-13	Laag-ongedefinieerd	PS3-S09-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3--13--		<u>Spoor:</u> PS3-S09-1--	
<i>Foto Nr: 0052, 0054</i>		<i>Foto Nr: 0044, 0052</i>	
<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD</i>		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S09;Profiel AB</i>	
		<i>Vondst/Staal Nr: 40</i>	
PS3-14	Laag-ongedefinieerd	PS3-S10-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3--14--		<u>Spoor:</u> PS3-S10-1--	
<i>Foto Nr: 0052, 0054</i>		<i>Foto Nr: 0045, 0052</i>	
<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD</i>		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S10;Profiel AB</i>	
		<i>Vondst/Staal Nr: 41</i>	
PS3-S01-1	Graf-inhumatie	PS3-S11-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3-S01-1--		<u>Spoor:</u> PS3-S11-1--	
<i>Foto Nr: 0037</i>		<i>Foto Nr: 0046, 0052</i>	
<i>Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S01</i>		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S11;Profiel AB</i>	
<i>Vondst/Staal Nr: 32</i>		<i>Vondst/Staal Nr: 42</i>	
PS3-S05-1	Graf-inhumatie	PS3-S12-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3-S05-1--		<u>Spoor:</u> PS3-S12-1--	
<i>Foto Nr: 0040</i>		<i>Foto Nr: 0047, 0052</i>	
<i>Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S05</i>		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S12;Profiel AB</i>	
<i>Vondst/Staal Nr: 36</i>		<i>Vondst/Staal Nr: 43</i>	
<u>Spoor:</u> PS3-S05-2--		<u>Spoor:</u> PS3-S12-2--	
<i>Foto Nr: 0040</i>		<i>Foto Nr: 0047, 0052</i>	
<i>Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s05</i>		<i>Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s12;Profiel AB</i>	
		<i>Vondst/Staal Nr: 51</i>	

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS3-S13-1	Graf-inhumatie	PS4-S01-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3-S13-1--		<u>Spoor:</u> PS4-S01-1--	
Foto Nr: 0048, 0052		Foto Nr: 0057	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S13		Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD	
Vondst/Staal Nr: 44		Vondst/Staal Nr: 60	
<u>Spoor:</u> PS3-S13-2--		<u>Spoor:</u> PS4-S01-2--	
Foto Nr: 0048, 0052		Foto Nr: 0057	
Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s13;Profiel AB		Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD	
PS3-S14-1	Graf-inhumatie	PS4-S02-1	Graf-inhumatie
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3-S14-1--		<u>Spoor:</u> PS4-S02-1--	
Foto Nr: 0049		Foto Nr: 0057	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S14		Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD	
Vondst/Staal Nr: 45		Vondst/Staal Nr: 61	
<u>Spoor:</u> PS3-S14-2--			
Foto Nr: 0049		PS4-S03-1	Graf-inhumatie
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s14		Datering: -	
Vondst/Staal Nr: 59		<u>Spoor:</u> PS4-S03-1--	
PS3-S15-1	Graf-inhumatie	Foto Nr: 0057	
Datering: -		Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD	
<u>Spoor:</u> PS3-S15-1--		Vondst/Staal Nr: 62	
Foto Nr: 0050		<u>Spoor:</u> PS4-S03-2--	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S15		Foto Nr: 0057	
Vondst/Staal Nr: 46		Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD	
PS3-S16-1	Graf-inhumatie	PS5-3	Laag-akker
Datering: -		Datering: -	
<u>Spoor:</u> PS3-S16-1--		<u>Spoor:</u> PS5--3--	
Foto Nr: 0051, 0052		Foto Nr: 0059, 0062, 0079	
Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak S16;Profiel AB		Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1	
Vondst/Staal Nr: 47		<u>Spoor:</u> PS6--1--	
<u>Spoor:</u> PS3-S16-2--		Foto Nr: 0065, 0066	
Foto Nr: 0051, 0052		Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2	
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s16		<u>Spoor:</u> PS7--6--	
Vondst/Staal Nr: 52		Foto Nr: 0071, 0072, 0074	
PS3-S17-1	Graf-inhumatie	Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2, AB	
Datering: -		PS5-4	Laag-akker
<u>Spoor:</u> PS3-S17-1--		Datering: -	
Foto Nr: 0054		<u>Spoor:</u> PS5--4--	
Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD		Foto Nr: 0059	
		Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1	

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS5-5	Laag-akker	PS5-8	Gracht
Datering: -		Datering: 1176 AD - 1600 AD	
<u>Spoor:</u> PS5--5--		<u>Spoor:</u> PS5--8--	
Foto Nr: 0059		Foto Nr: 0061	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
<u>Spoor:</u> PS5--16--		<u>Spoor:</u> PS5--9--	
Foto Nr: 0079		Foto Nr: 0061	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel AB		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
<u>Spoor:</u> PS6--2--		<u>Spoor:</u> PS6--8--	
Foto Nr: 0065, 0066		Foto Nr: 0077	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
<u>Spoor:</u> PS7--7--		<u>Spoor:</u> PS6--9--	
Foto Nr: 0071, 0072, 0074		Foto Nr: 0077	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2, AB		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
PS5-6	Moederbodem	<u>Spoor:</u> PS7--5--	
Datering: -		Foto Nr: 0074, 0075, 0076	
<u>Spoor:</u> PS5--6--		Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Profiel AB	
Foto Nr: 0059		Vondst/Staal Nr: 53	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1		<u>Spoor:</u> PS7--11--	
<u>Spoor:</u> PS5--7--		Foto Nr: 0074, 0075	
Foto Nr: 0059, 0062		Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel AB	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2		Vondst/Staal Nr: 54	
<u>Spoor:</u> PS5--11--		PS5-13	Greppel
Foto Nr: 0062		Datering: -	
Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Profiel 2		<u>Spoor:</u> PS5--13--	
<u>Spoor:</u> PS5--12--		Foto Nr: 0063, 0079	
Foto Nr: 0062		Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Profiel AB	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 2		<u>Spoor:</u> PS6--10--	
<u>Spoor:</u> PS6--3--		Foto Nr: 0067	
Foto Nr: 0065, 0066		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2		<u>Spoor:</u> PS7--12--	
<u>Spoor:</u> PS6--4--		Foto Nr: 0073	
Foto Nr: 0065, 0066		Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A	
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			
<u>Spoor:</u> PS6--5--			
Foto Nr: 0065, 0066			
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			
<u>Spoor:</u> PS6--6--			
Foto Nr: 0066			
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 2			
<u>Spoor:</u> PS7--8--			
Foto Nr: 0071, 0072			
Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			

Spoor-combinatie	Interpretatie	Spoor-combinatie	Interpretatie
PS5-14	Paalspoor		
Datering: -			
<u>Spoor:</u> PS5--14--			
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			
PS5-15	Kuil-ongedefinieerd		
Datering: -			
<u>Spoor:</u> PS5--15--			
Foto Nr: 0064			
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			
PS5-17	Paalspoor		
Datering: 0 AD -			
<u>Spoor:</u> PS5--17--			
Foto Nr: 0078			
Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A; Coupe AB			
Vondst/Staal Nr: 55			
PS7-4	Vloer		
Datering: -			
<u>Spoor:</u> PS7--4--			
Foto Nr: 0069, 0070			
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1--1--	PS1-1		PS1--3--	PS1-3	
Datering: 1784 AD - 1867 AD			Datering:		
Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd	27/01/2016		Laag is gelijk aan Graf-kuil	27/01/2016	
Foto Nr: 0002, 0019, 0020, 0021 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel AB, CD Vondst/Staal Nr: 1			Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes, brokken Baksteen: vrij weinig spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: kerkhofgrond			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geel Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes Baksteen: spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: skelet nog niet zichtbaar, hier enkel GPL geregistreerd		
Hetzelfde: PS1--24--			PS1--4--	PS1-4	
PS1--2--	PS1-2		Datering:		
Datering:			Hout	27/01/2016	
Laag is gelijk aan Graf-kuil	27/01/2016		Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Positie: Originele positie: ja Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen oranje geel Bijmenging (grond): vlekjes: grijsbruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes Baksteen: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: reductie plaatselijk			Hetzelfde: PS1-S05-2--		
PS1--5--	PS1-5		PS1--5--	PS1-5	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Graf-kuil	27/01/2016		Laag is gelijk aan Graf-kuil	27/01/2016	
Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geel Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes Baksteen: spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Leisteen: brokken Aflijning: duidelijk Commentaar: skelet nog niet zichtbaar, buiten verdiepingszone			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geel Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes Baksteen: spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Leisteen: brokken Aflijning: duidelijk Commentaar: skelet nog niet zichtbaar, buiten verdiepingszone		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1--6--	PS1-6		PS1--9--	PS1-9	
Datering:			Datering:		
Hout		27/01/2016	Laag is gelijk aan Graf-kuil		27/01/2016
Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0019, 0021 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel CD		
Positie: Originele positie: ja Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geel Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes Baksteen: spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Leisteen: brokken Aflijning: duidelijk		
Hetzelfde: PS1-S01-2--					
PS1--7--	PS1-7		PS1--10--	PS1-10	
Datering: 1751 AD - 1940 AD			Datering:		
Laag is gelijk aan Graf-kuil		27/01/2016	Muur		27/01/2016
Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A Vondst/Staal Nr: 2			Foto Nr: 0002, 0021 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel A		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geel Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes Baksteen: spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Leisteen: brokken Aflijning: duidelijk			Fundering/opgaande muur: fundering Materiaal: baksteen, leisteen Brokken: ja Formaat (LxBxH)(cm): Metselverband: onregelmatig Mortelsoort: vrij harde, weinig zandige kalkmortel Inclusies mortel: kalkstippen Herbruik elementen: ja Pleister tegen muur: neen Mortel op muur: ja Commentaar: mogelijk recenter dan kerkhof		
PS1--8--	PS1-8		PS1--11--	PS1-2	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Graf-kuil		27/01/2016	Hout		27/01/2016
Foto Nr: 0020, 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0021 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geel Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes Baksteen: spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Leisteen: brokken Aflijning: duidelijk			Positie: Originele positie: ja Oriëntatie (lengte): onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist		
			Hetzelfde: PS1-S02-2--		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1--12--	PS1-12		PS1--15--	PS1-15	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		29/01/2016	Laag is gelijk aan Graf-kuil		03/02/2016
Foto Nr: 0002, 0019, 0020 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB			Foto Nr: 0010, 0019 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak B;Profiel CD		
Compactheid: los Kleur: heterogeen donker bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Baksteen: brokjes, brokken Kalkmortel: weinig spikkels, brokjes, brokken Keien: brokjes, brokken Natuursteen: vrij weinig brokjes, spikkels, brokken Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Baksteen: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt sterk op kerkhofgrond		
PS1--13--	PS1-13		PS1--16--	PS1-16	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		29/01/2016	Laag is gelijk aan Graf-kuil		03/02/2016
Foto Nr: 0002 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB			Foto Nr: 0010, 0019 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak B;Profiel CD Vondst/Staal Nr: 27		
Compactheid: vrij los Kleur: heterogeen donker grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Baksteen: brokjes, brokken Kalkmortel: vrij veel spikkels, brokjes, brokken Natuursteen: zeer weinig brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt uitbraak van PS1-10?			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Baksteen: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt sterk op kerkhofgrond		
PS1--14--	PS1-14		PS1--17--	PS1-17	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Moederbodem		03/02/2016	Hout		03/02/2016
Foto Nr: 0010, 0011, 0018, 0019, 0020 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B,C Vondst/Staal Nr: 23			Foto Nr: 0011 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen gelig oranje Bijmenging (grond): vlekken: lichtbruin leem vlekken: reductie Samenstelling: zand met leem vlekken Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes, brokken Aflijning: duidelijk			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1--18--	PS1-18		PS1--22--	PS1-22	
Datering:			Datering:		
Hout		03/02/2016	Hout		05/02/2016
Foto Nr: 0011 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B			Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak C		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: schedel reeds zichtbaar, ligt in de watertafel, niet meer vrijgelegd, wel zeil om te beschermen, gereduceerd		
Hetzelfde: PS1-S16-2--					
PS1--19--	PS1-19		PS1--23--	PS1-23	
Datering:			Datering:		
Hout		03/02/2016	Hout		05/02/2016
Foto Nr: 0010 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B			Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak C		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: nog geen bot zichtbaar, in watertafel, gereduceerd		
Hetzelfde: PS1-S17-2--					
PS1--20--	PS1-20		PS1--24--	PS1-1	
Datering:			Datering:		
Hout		03/02/2016	Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd 08/02/2016		
Foto Nr: 0010 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak B			Foto Nr: 0018 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak C		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist, restant onderkant, skelet is uitgehaald (S14-1)			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Baksteen: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: kerkhofgrond, mogelijk vulling van een grafkuil		
Hetzelfde: PS1-S14-2--			Hetzelfde: PS1--1--		
PS1--21--	PS1-21				
Datering:					
Hout		03/02/2016			
Foto Nr: 0010 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak B;Profiel CD					
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Doorsnede: vierkant Bewaring: matig, Commentaar: grafkist					
Hetzelfde: PS1-S19-2--					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1--25--	PS1-14		PS1--29--	PS1-29	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Moederbodem		05/02/2016	Hout		08/02/2016
Foto Nr: 0019, 0020 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD			Foto Nr: 0019, 0020 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: grijs Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: weinig spikkels, brokjes IJzerconcreties: weinig spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
PS1--26--	PS1-26		PS1--30--	PS1-30	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		08/02/2016	Laag is gelijk aan Graf-kuil		08/02/2016
Foto Nr: 0019, 0020 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel AB, CD			Foto Nr: 0018, 0020 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak C;Profiel AB		
Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker grijsig bruin Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Baksteen: weinig spikkels, brokjes Kalkmortel: zeer weinig spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: pas duidelijker in profiel CD			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Baksteen: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: lijktqua vulling sterk op de kerkhofgrond		
PS1--27--	PS1-27		PS1--31--	PS1-31	
Datering:			Datering:		
Hout		08/02/2016	Laag is gelijk aan Kuil-ongedefinieerd		05/02/2016
Foto Nr: 0019 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD			Foto Nr: 0019 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Compactheid: los Kleur: heterogeen donker grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, donkergrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokken, brokjes, spikkels Baksteen: zeer veel brokjes, brokken, spikkels Kalkmortel: veel spikkels, brokjes, brokken Keien: brokjes, brokken Natuursteen: vrij weinig brokjes, spikkels, brokken Aflijning: duidelijk Commentaar: deze laag/kuil heeft mogelijk te maken met afbraak ijzeroven FFR, het liep vroeger tevens feller af richting de straat, mogelijk ook te maken met nivelerings voor parking: mondelinge info passant die er vroeger werkte.		
PS1--28--	PS1-28				
Datering:					
Hout		08/02/2016			
Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD					
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1-S01-2--	PS1-6		PS1-S06-2--	PS1-S06-1	
Datering:			Datering:		
Hout		26/01/2016	Hout		29/01/2016
Foto Nr: 0022 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s01 Vondst/Staal Nr: 4			Foto Nr: 0025 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S06		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
Hetzelfde: PS1--6--					
PS1-S02-2--	PS1-2		PS1-S09-2--	PS1-7	
Datering:			Datering:		
Hout		26/01/2016	Hout		29/01/2016
Foto Nr: 0023 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S02			Foto Nr: 0003 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S09		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
Hetzelfde: PS1--11--					
PS1-S03-2--	PS1-S03-1		PS1-S12-2--	PS1-S12-1	
Datering:			Datering:		
Hout		27/01/2016	Hout		01/02/2016
Foto Nr: 0024 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S03 Vondst/Staal Nr: 5			Foto Nr: 0006 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S12		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
PS1-S04-2--	PS1-S04-1		PS1-S14-2--	PS1-20	
Datering:			Datering:		
Hout		28/01/2016	Hout		02/02/2016
Foto Nr: 0025 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S04			Foto Nr: 0008 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S14 Vondst/Staal Nr: 21		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
Hetzelfde: PS1--20--					
PS1-S05-2--	PS1-4		PS1-S15-2--	PS1-17	
Datering:			Datering:		
Hout		28/01/2016	Hout		02/02/2016
Foto Nr: 0025 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S05			Foto Nr: 0009 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S15 Vondst/Staal Nr: 25		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
Hetzelfde: PS1--4--					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS1-S16-2--	PS1-18		PS1-S21-2--	PS1-S21-1	
Datering:			Datering:		
Hout		03/02/2016	Hout		04/02/2016
Foto Nr: 0012 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S16 Vondst/Staal Nr: 22			Foto Nr: 0017 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak S21		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Type: plank Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: goed, Commentaar: grafkist		
Hetzelfde: PS1--18--					
PS1-S17-2--	PS1-19		PS2--1--	PS2-1	
Datering:			Datering:		
Hout		03/02/2016	Laag is onderdeel van Laag-akker		16/02/2016
Foto Nr: 0013, 0019 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak S17;Profiel CD			Foto Nr: 0028, 0029 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokjes, spikkels Baksteen: weinig spikkels Aflijning: duidelijk		
Hetzelfde: PS1--19--					
PS1-S18-2--	PS1-S18-1		PS2--2--	PS2-2	
Datering:			Datering:		
Hout		08/02/2016	Laag is onderdeel van Laag-akker		16/02/2016
Foto Nr: 0014, 0019 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD Vondst/Staal Nr: 26			Foto Nr: 0028, 0029 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist, enkel zichtbaar in profiel			Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker bruinig grijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: vrij weinig brokjes, spikkels, brokken Mangaan: spikkels Baksteen: weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: oude ploeglaag		
PS1-S19-2--	PS1-21				
Datering:					
Hout		08/02/2016			
Foto Nr: 0015, 0019 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel CD					
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist, enkel nog zichtbaar in profiel					
Hetzelfde: PS1--21--					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS2--3--	PS2-3		PS2--6--	PS2-4	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan B-horizont		16/02/2016	Laag is onderdeel van moederbodem		16/02/2016
Foto Nr: 0028, 0029 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2			Foto Nr: 0029 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel 1,2		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: beetlichtbruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig spikkels Mangaan: spikkels Baksteen: weinig spikkels, brokjes Aflijning: onduidelijk Commentaar: of oude ploeglaag			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: lichtbruin leem beetje Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: vrij weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: wellicht gelijk aan PS1-25		
PS2--4--	PS2-4		PS2--7--		(15-AAL-TW)
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van moederbodem		16/02/2016	Laag is gelijk aan Verstoring		16/02/2016
Foto Nr: 0027, 0028, 0029, 0033 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel 1,2			Foto Nr: 0028 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, lichtbruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij los Kleur: heterogeen donker grijs Bijmenging (grond): vlekken: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: spikkels Baksteen: weinig brokjes, brokken Andere: kalkbrokken Aflijning: duidelijk Commentaar: recente verstoring		
PS2--5--	PS2-4		PS2--8--	PS2-8	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van moederbodem		16/02/2016	Muur		16/02/2016
Foto Nr: 0029 Plan/Tekening Nr: 2 - Profiel 1,2			Foto Nr: 0030, 0033, 0034 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen gelig bruin Bijmenging (grond): vlekken: lichtbruin leem Samenstelling: lemig zand Inclusies: Mangaan: spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: wellicht gelijk aan PS1-14			Fundering/opgaande muur: fundering Materiaal: baksteen Brokken: ja Formaat (LxBxH)(cm): 24,5 x 6; 12,5; 12; 12,8 Metselverband: correct niet zichtbaar Mortelsoort: vrij zachte, vrij zandige kalkmortel Inclusies mortel: kalkstippen Kleur mortel: licht Commentaar: kerkhofmuur, westelijke zijde		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS2--9--	PS1-1		PS3--1--	PS1-1	
Datering: 1501 AD - 1940 AD			Datering: 1501 AD - 1940 AD		
Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		17/02/2016	Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		19/02/2016
Foto Nr: 0033 Plan/Tekening Nr: 1,2 - Vlak A;Profiel AB, CD Vondst/Staal Nr: 31			Foto Nr: 0035, 0052, 0054 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD Vondst/Staal Nr: 30		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes, brokken Baksteen: vrij weinig spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: kerkhofgrond			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes, brokken Baksteen: vrij weinig spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: kerkhofgrond, skeletten verschijnen, net zoals in PS1 vanaf ca. 1.20m onder straatniveau		
PS2-S01-2--	PS2-S01-1		PS3--2--	PS3-2	
Datering:			Datering:		
Hout		17/02/2016	Laag is gelijk aan Insteek		19/02/2016
Foto Nr: 0031 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s01 Vondst/Staal Nr: 48			Foto Nr: 0035, 0036, 0054 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD Vondst/Staal Nr: 50		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels, brokjes Baksteen: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Kalkmortel: weinig spikkels, brokjes, brokken Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt insteek van muur PS3-5, deels verstoord		
PS2-S02-2--	PS2-S02-1				
Datering:					
Hout		17/02/2016			
Foto Nr: 0032 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s01 Vondst/Staal Nr: 49					
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS3--3--	PS3-4		PS3--5--	PS3-5	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Insteek	19/02/2016		Muur	19/02/2016	
Foto Nr: 0035, 0036 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0035, 0036 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij los Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen donker bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels, brokjes Baksteen: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Kalkmortel: weinig spikkels, brokjes, brokken Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: is onderdeel van insteek PS3-2			Fundering/opgaande muur: fundering Materiaal: baksteen Brokken: ja Formaat (LxBxH)(cm): 26 x 12,5 x 9,8; 25,8 x 12,3 Metselverband: correct niet zichtbaar Mortelsoort: harde, vrij zandige kalkmortel Inclusies mortel: kalkstippen, houtskool Kleur mortel: licht grijs Herbruik elementen: neen Pleister tegen muur: neen Mortel op muur: ja Commentaar: veel mortel op muur, staat schuin, lijkt ouder dan PS3-4, verstoord		
PS3--4--	PS3-4		PS3--6--	PS3-6	
Datering:			Datering:		
Muur	19/02/2016		Hout	19/02/2016	
Foto Nr: 0035, 0036 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0035, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A; Profiel AB		
Fundering/opgaande muur: fundering Materiaal: baksteen Brokken: ja Formaat (LxBxH)(cm): 17,5 x 8 x 5; 17,4 x 7,9 x 4,8; 17,3 x 7,8 x 4,9; 8,2; 8,4 Metselverband: correct kruis Mortelsoort: vrij harde, vrij zandige kalkmortel Inclusies mortel: kalkstippen Kleur mortel: licht grijs Herbruik elementen: neen Pleister tegen muur: neen Mortel op muur: ja Commentaar: weinig mortel op muur, deels kruisverband onderaan beetje anders, nog wel kop en strek maar niet helemaal in kruis, PS3-5 lijkt ouder			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
			Hetzelfde: PS3-S02-2--		
			PS3--7--	PS3-7	
			Datering:		
			Hout	19/02/2016	
			Foto Nr: 0035 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
			PS3--8--	PS3-8	
			Datering:		
			Hout	19/02/2016	
			Foto Nr: 0035, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A; Profiel AB		
			Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
			Hetzelfde: PS3-S03-2--		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS3--9--	PS3-9		PS3--12--	PS1-14	
Datering:			Datering:		
Hout		19/02/2016	Laag is onderdeel van moederbodem		25/02/2016
Foto Nr: 0035 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0053 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: w onderkant: o Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht bruinig geel Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, lichtgrijs Samenstelling: zandig leem zandvlekken Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: leem met zandige vlekken, doch veel minder inclusies dan in PS3-11 en wat zandiger aanvoelend		
Hetzelfde: PS3-S04-2--					
PS3--10--	PS3-10		PS3--13--	PS3-13	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Graf-kuil		19/02/2016	Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		25/02/2016
Foto Nr: 0035, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB			Foto Nr: 0052, 0054 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes, brokken Baksteen: vrij weinig spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: van wellicht S06-1			Compactheid: hard Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen bruinig blauw Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, geliggrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: spikkels Mangaan: weinig spikkels Baksteen: vrij weinig spikkels, brokjes Kalkmortel: weinig spikkels, brokjes Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: gereduceerd, harde laag		
PS3--11--	PS1-14				
Datering:					
Laag is onderdeel van moederbodem		19/02/2016			
Foto Nr: 0035, 0052, 0053, 0054 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD					
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, lichtbruin Samenstelling: zandig leem af en toe een zandvlek Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS3--14-- PS3-14 Datering: Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd 25/02/2016 Foto Nr: 0052, 0054 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB, CD Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, geliggrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer spikkels Mangaan: vrij weinig spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Baksteen: vrij veel spikkels, brokjes, brokken Kalkmortel: vrij weinig spikkels, brokjes, brokken Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: wat puinig			PS3--16-- Datering: (15-AAL-TW) Laag is gelijk aan Verstoring 29/02/2016 Foto Nr: 0054 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD Compactheid: los Kleur: heterogeen donker grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: bruin, donkergrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokken, brokjes, spikkels Baksteen: zeer veel brokjes, brokken, spikkels Kalkmortel: veel spikkels, brokjes, brokken Keien: brokjes, brokken Natuursteen: vrij weinig brokjes, spikkels, brokken Aflijning: duidelijk		
PS3--15-- Datering: (15-AAL-TW) Laag is gelijk aan Verstoring 29/02/2016 Foto Nr: 0052, 0054 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel AB, CD Compactheid: los Kleur: heterogeen donker bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Baksteen: brokjes, brokken Kalkmortel: weinig spikkels, brokjes, brokken Keien: brokjes, brokken Natuursteen: vrij weinig brokjes, spikkels, brokken Aflijning: duidelijk			PS3-S02-2-- PS3-6 Datering: Hout 19/02/2016 Foto Nr: 0037 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s02 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist Hetzelfde: PS3--6--		
			PS3-S03-2-- PS3-8 Datering: Hout 19/02/2016 Foto Nr: 0038, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s03;Profiel AB Vondst/Staal Nr: 56 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist Hetzelfde: PS3--8--		
			PS3-S04-2-- PS3-9 Datering: Hout 19/02/2016 Foto Nr: 0039 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s04 Vondst/Staal Nr: 57 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist Hetzelfde: PS3--9--		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS3-S05-2--	PS3-S05-1		PS3-S16-2--	PS3-S16-1	
Datering:			Datering:		
Hout		22/02/2016	Hout		24/02/2016
Foto Nr: 0040 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s05 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Foto Nr: 0051, 0052 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s16 Vondst/Staal Nr: 52 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		
PS3-S06-2--	PS3-10		PS4--1--	PS1-1	
Datering:			Datering:		
Hout		22/02/2016	Laag is gelijk aan Laag-ongedefinieerd		03/03/2016
Foto Nr: 0041, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s06;Profiel AB Vondst/Staal Nr: 58 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Foto Nr: 0055, 0057 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, geliggrijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes, brokken Baksteen: vrij weinig spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: kerkhofgrond		
PS3-S12-2--	PS3-S12-1		PS4--2--		(15-AAL-TW)
Datering:			Datering:		
Hout		23/02/2016	Hout		03/03/2016
Foto Nr: 0047, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s12;Profiel AB Vondst/Staal Nr: 51 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Foto Nr: 0055 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A Positie: Originele positie: ja Oriëntatie (lengte): onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist		
PS3-S13-2--	PS3-S13-1		PS4--3--		(15-AAL-TW)
Datering:			Datering:		
Hout		23/02/2016	Hout		03/03/2016
Foto Nr: 0048, 0052 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak s13;Profiel AB Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Foto Nr: 0055, 0057 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel AB Positie: Originele positie: ja Oriëntatie (lengte): onderkant: o Bewaring: matig, Commentaar: grafkist		
PS3-S14-2--	PS3-S14-1				
Datering:					
Hout		23/02/2016			
Foto Nr: 0049 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak s14 Vondst/Staal Nr: 59 Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS4--4--			PS4--6--		
Datering:		(15-AAL-TW)	Datering:		(15-AAL-TW)
Laag is onderdeel van Verstoring		03/03/2016	Laag is onderdeel van verstoring		04/03/2016
Foto Nr: 0055, 0056, 0057 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD, AB Vondst/Staal Nr: 63 Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen groenig grijs Bijmenging (grond): vlekken: zwart (lijkt wat humeuzeig, organisch), grijs Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: gereduceerd, vervuilde moederbodem (olievlekken)			Foto Nr: 0056, 0057 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD, AB Kleur: heterogeen donker grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekken: zwart, grijs Samenstelling: leem Inclusies: Houtskool: weinig spikkels, brokjes Mangaan: spikkels Baksteen: vrij veel brokjes, spikkels, brokken Kalkmortel: zeer weinig spikkels, brokjes Natuursteen: vrij weinig brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt sterk op PS3-15		
PS4--5--			PS4--7--		
	PS1-14		Datering:		(15-AAL-TW)
Datering:			Laag is onderdeel van verstoring		04/03/2016
Laag is onderdeel van Moederbodem		03/03/2016	Foto Nr: 0056, 0058 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD, AB Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: grijs, bruin Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: vrij weinig spikkels, brokjes Mangaan: spikkels Baksteen: zeer weinig spikkels, brokjes Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: sterk gevlekt, met verspit bot		
Foto Nr: 0055, 0056, 0057, 0058 Plan/Tekening Nr: 1,3 - Vlak A;Profiel CD, AB Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen bruinig geel Bijmenging (grond): vlekken: lichtbruin leem vlekken: reductie Samenstelling: fijn leem met zandvlekken Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel spikkels, brokjes, brokken Aflijning: duidelijk Commentaar: twijfel, kan ook nog versmeten mb zijn ofwel lijkt dit zo door de buizen eronder en langs, moeilijk vast te stellen, bij nader inzien gewoon mb			PS4--8--		
			Datering:		(15-AAL-TW)
			Laag is onderdeel van verstoring		04/03/2016
			Foto Nr: 0056, 0058 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD, AB Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: grijs, mb beetje Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels, brokjes Mangaan: spikkels Baksteen: weinig spikkels Kalkmortel: weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS4--9--			PS4--11--		
Datering:	(15-AAL-TW)		Datering:	(15-AAL-TW)	
Laag is onderdeel van verstoring	04/03/2016		Laag is onderdeel van Verstoring	07/03/2016	
Foto Nr: 0056 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel AB			Foto Nr: 0058 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD, AB		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: grijs, bruin Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: vrij weinig spikkels, brokjes Mangaan: spikkels Baksteen: zeer weinig spikkels, brokjes Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt sterk op PS4-7			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranjegeel, grijs Samenstelling: fijn zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels Baksteen: zeer weinig spikkels Kalkmortel: zeer weinig spikkels Andere: menselijk bot Aflijning: duidelijk Commentaar: verspitte mb		
PS4--10--			PS4--12-- PS1-14		
Datering:	(15-AAL-TW)		Datering:		
Laag is onderdeel van Verstoring	04/03/2016		Laag is onderdeel van Moederbodem	07/03/2016	
Foto Nr: 0056 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel AB			Foto Nr: 0057 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: lichtgrijs Samenstelling: zandig leem beetje zandvlekken Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij veel brokjes, spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: niet zeker, lijkt sterk op mb, kan dus verspitte mb zijn			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: grijs, groengrijs Samenstelling: lemig zand met leemvlekken Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: gelijk aan PS4-5, gelijk uitermate sterk op mb, wat ook zo blijkt te zijn		
PS4-S01-2--			PS4-S01-1		
Datering:			Datering:		
Hout			Hout	07/03/2016	
Foto Nr: 0057 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD			Orientatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS4-S03-2--	PS4-S03-1		PS5--3--	PS5-3	
Datering:			Datering:		
Hout		07/03/2016	Laag is onderdeel van Laag-akker		10/03/2016
Foto Nr: 0057 Plan/Tekening Nr: 3 - Profiel CD			Foto Nr: 0059, 0062, 0079 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1		
Oriëntatie (lengte): bovenkant: zw onderkant: no Bewaring: slecht, Commentaar: grafkist			Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokjes, spikkels Baksteen: weinig spikkels Aflijning: duidelijk		
PS5--1--		(15-AAL-TW)	PS5--4--	PS5-4	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Boomval		10/03/2016	Laag is onderdeel van Laag-akker		10/03/2016
Foto Nr: 0060 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0059 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: vrij weinig spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokjes, spikkels Baksteen: weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: oudere ploeglaag?		
PS5--2--		(15-AAL-TW)	PS5--5--	PS5-5	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Paalspoor		10/03/2016	Laag is gelijk aan B-horizont		10/03/2016
Foto Nr: 0060 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0059 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: beetlichtbruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig spikkels Mangaan: spikkels Baksteen: weinig spikkels, brokjes Aflijning: onduidelijk		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS5--6--	PS5-6		PS5--9--	PS5-8	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Moederbodem		10/03/2016	Laag is onderdeel van Gracht		10/03/2016
Foto Nr: 0059 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1			Foto Nr: 0061 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranje Gebioturbeerd: sterk Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: fel gebiotubeerde mb			Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen gelig bruin Samenstelling: zandleem Inclusies: Mangaan: weinig spikkels Baksteen: zeer weinig brokjes Aflijning: onduidelijk		
PS5--7--	PS5-6		PS5--10--		(15-AAL-TW)
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Moederbodem		10/03/2016	Laag is gelijk aan negatief spoor		10/03/2016
Foto Nr: 0059, 0062 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht bruinig oranje Bijmenging (grond): vlekjes: lichtgrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: vrij weinig spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk			Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: homogeen licht gelig bruin Samenstelling: zand Inclusies: Houtskool: weinig spikkels Baksteen: weinig brokjes Leisteen: weinig brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: lijkt recent		
PS5--8--	PS5-8		PS5--11--	PS5-6	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Gracht		10/03/2016	Laag is onderdeel van Moederbodem		10/03/2016
Foto Nr: 0061 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0062 Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Profiel 2		
Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: homogeen donker blauwig grijs Samenstelling: zandleem Inclusies: Houtskool: vrij veel spikkels, brokjes, brokken Baksteen: weinig brokjes Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranje Gebioturbeerd: sterk Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: door gravier verstoring en vermoedelijk sterk bereden opp is dit deel van de mb sterk gecompacteerd en beschadigd		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS5--12--	PS5-6		PS5--15--	PS5-15	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Moederbodem		10/03/2016	Laag is gelijk aan Kuil-ongedefinieerd		10/03/2016
Foto Nr: 0062 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 2			Foto Nr: 0064 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Kleur: homogeen licht bruinig geel Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: zeer weinig spikkels Leisteen: weinig brokjes Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen donker grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekken: donkergrijs, donkerrood Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: spikkels Baksteen: vrij weinig spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: recent, bevat wat sintels		
PS5--13--	PS5-13		PS5--16--	PS5-5	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Greppel		10/03/2016	Laag is gelijk aan Laag-akker		14/03/2016
Foto Nr: 0063, 0079 Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Profiel AB			Foto Nr: 0079 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel AB		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: beetjichtbruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: wellicht oude ploeglaag, of horizont B		
Hetzelfde: PS6--10--			PS5--17--	PS5-17	
PS5--14--	PS5-14		Datering: 0 AD -		
Datering:			Laag is gelijk aan Paalspoor		14/03/2016
Laag is gelijk aan Paalspoor		10/03/2016	Foto Nr: 0078 Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Coupe AB Vondst/Staal Nr: 55		
Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: grijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels, brokjes Mangaan: spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk					

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS6--1--	PS5-3		PS6--4--	PS5-6	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Laag-akker		14/03/2016	Laag is gelijk aan Moederbodem		14/03/2016
Foto Nr: 0065, 0066 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			Foto Nr: 0065, 0066 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2		
Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokjes, spikkels Baksteen: weinig spikkels Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht bruinig oranje Bijmenging (grond): vlekjes: lichtgrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: vrij weinig spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk		
PS6--2--	PS5-5		PS6--5--	PS5-6	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Laag-akker		14/03/2016	Laag is onderdeel van Moederbodem		14/03/2016
Foto Nr: 0065, 0066 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			Foto Nr: 0065, 0066 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2		
Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: grijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: wellicht oude ploeglaag, of b-horizont?			Kleur: homogeen licht bruinig geel Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: zeer weinig spikkels Leisteen: weinig brokjes Aflijning: duidelijk		
PS6--3--	PS5-6		PS6--6--	PS5-6	
Datering:			Datering:		
Laag is gelijk aan Moederbodem		14/03/2016	Laag is onderdeel van Moederbodem		14/03/2016
Foto Nr: 0065, 0066 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2			Foto Nr: 0066 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 2		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht grijsig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranje Gebioturbeerd: sterk Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: fel gebiotubeerde mb			Kleur: homogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): gelaagd: zand en beetje leem Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: zeer weinig spikkels Leisteen: weinig brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: eerder gelaagd		

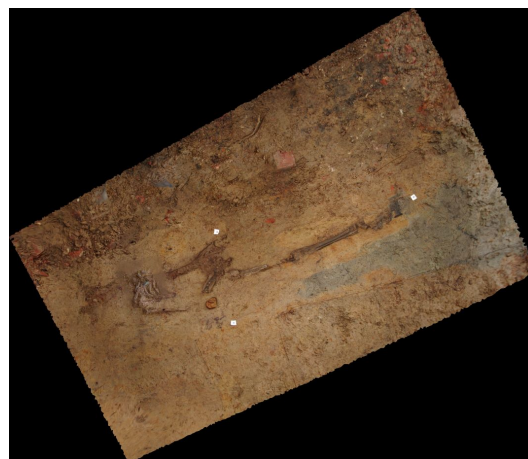
Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS6--8--	PS5-8		PS6--10--	PS5-13	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Gracht		14/03/2016	Laag is gelijk aan Greppel		14/03/2016
Foto Nr: 0077 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0067 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: lichtergrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: onderdeel gracht PS6-9, initeel aanzien als ander spoor, zeer onduidelijk			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: recent		
Hetzelfde: PS6--9--			Hetzelfde: PS5--13--		
PS6--9--	PS5-8		PS7--1--		(15-AAL-TW)
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Gracht		14/03/2016	Laag is gelijk aan Boomval		14/03/2016
Foto Nr: 0077 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0068 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: lichtergrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: zeer onduidelijk, na verdiepen nog steeds geen aflijning andere zijde gracht te herkennen			Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan		
Hetzelfde: PS6--8--					
			PS7--2--		(15-AAL-TW)
			Datering:		
			Laag is gelijk aan Boomval		14/03/2016
			Foto Nr: 0068 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
			Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Commentaar: in coupe natuurlijk spoor		
			PS7--3--		(15-AAL-TW)
			Datering:		
			Laag is gelijk aan Boomval		14/03/2016
			Foto Nr: 0068 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
			Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS7--4--	PS7-4		PS7--7--	PS5-5	
Datering:			Datering:		
Vloer		14/03/2016	Laag is onderdeel van Laag-akker		14/03/2016
Foto Nr: 0069, 0070 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A			Foto Nr: 0071, 0072, 0074 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2, AB		
Bewaringstoestand: zeer goed Patroon: niet zichtbaar Materiaal: baksteen, cement Mortelsoort: harde, weinig zandige kalkmortel Commentaar: recente vloer van wellicht kelder, klein baksteenformaat en harde grijzige mortel, vloer is bedekt met cementlaag, eronder is mb, geen oudere sporen			Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: grijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: zeer weinig spikkels Mangaan: spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: wellicht oude ploeglaag, of b-horizont?		
PS7--5--	PS5-8		PS7--8--	PS5-6	
Datering: 1176 AD - 1600 AD			Datering:		
Laag is onderdeel van Gracht		14/03/2016	Laag is gelijk aan Moederbodem		14/03/2016
Foto Nr: 0074, 0075, 0076 Plan/Tekening Nr: 1,4 - Vlak A;Profiel AB Vondst/Staal Nr: 53			Foto Nr: 0071, 0072 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2		
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: lichtergrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: intieel slechts zichtbaar door aanwezigheid hklaag, verder onduidelijk in grondvlak, wel duidelijk in profiel			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht grijs bruin Bijmenging (grond): vlekjes: oranje Gebioturbeerd: sterk Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: weinig spikkels Aflijning: onduidelijk Commentaar: fel gebiotubeerde mb		
PS7--6--	PS5-3		PS7--9--	PS5-6	
Datering:			Datering:		
Laag is onderdeel van Laag-akker		14/03/2016	Laag is gelijk aan Moederbodem		14/03/2016
Foto Nr: 0071, 0072, 0074 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2, AB			Foto Nr: 0071, 0072, 0074 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2, AB		
Compactheid: vrij vast Kleur: homogeen donker bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: weinig brokjes, spikkels Baksteen: weinig spikkels Aflijning: duidelijk			Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: lichtgrijs Samenstelling: zandig leem vlekjes zand Inclusies: Mangaan: vrij weinig spikkels IJzerconcreties: spikkels, brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: zandleem met zandige vlekjes		

Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur
PS7--10--	PS5-6		PS8--1--		
Datering:			Datering:	(15-AAL-TW)	
Laag is onderdeel van Moederbodem		14/03/2016	Muur		14/03/2016
Foto Nr: 0071, 0072, 0074 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel 1,2, AB			Foto Nr: 0080 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Kleur: homogeen licht gelig bruin Bijmenging (grond): gelaagd: zand en vrij rozige leembandjes Samenstelling: zand Inclusies: Mangaan: zeer weinig spikkels Leisteen: weinig brokjes Aflijning: duidelijk Commentaar: gelaagd			Fundering/opgaande muur: fundering Materiaal: baksteen Brokken: ja Formaat (LxBxH)(cm): 22,5 x 6; 11,5; 12 Metselverband: correct niet zichtbaar Mortelsoort: vrij zachte, vrij zandige kalkmortel Inclusies mortel: kalkstippen Kleur mortel: licht gelig grijs Herbruik elementen: neen Pleister tegen muur: neen Mortel op muur: neen Commentaar: kerkhofmuur, oostelijke zijde		
PS7--11--	PS5-8		PS8--2--		
Datering:			Datering:	(15-AAL-TW)	
Laag is onderdeel van Gracht		14/03/2016	Laag is gelijk aan Moederbodem		14/03/2016
Foto Nr: 0074, 0075 Plan/Tekening Nr: 4 - Profiel AB Vondst/Staal Nr: 54			Foto Nr: 0080 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A		
Compactheid: vrij vast Kleur: heterogeen donker bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: lichtgrijs Samenstelling: zandig leem Inclusies: Houtskool: veel spikkels, brokjes Mangaan: spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: hklaag in gracht, kijkvenster 1			Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen gelig bruin Bijmenging (grond): vlekjes: lichtgrijs Gebioturbeerd: sterk Samenstelling: zandig leem Aflijning: duidelijk Commentaar: gebioturbeerde mb		
PS7--12--	PS5-13				
Datering:					
Laag is gelijk aan Greppel		14/03/2016			
Foto Nr: 0073 Plan/Tekening Nr: 1 - Vlak A					
Compactheid: vrij vast Vorm: zie grondplan Afmeting: zie grondplan Kleur: heterogeen licht bruinig grijs Bijmenging (grond): vlekjes: bruin Samenstelling: zandig leem Inclusies: Mangaan: spikkels IJzerconcreties: zeer weinig spikkels Aflijning: duidelijk Commentaar: recente greppel					

Datum	26/01/2016 15:09:37				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S01				
Spoor	PS1-S01-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm	Op de buik				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S01-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	Metaal medaillon
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:22
Vondst	3
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1035.jpg

Datum	26/01/2016 15:14:07				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S02				
Spoor	PS1-S02-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S02-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:23
Vondst	
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1036.jpg

Datum	27/01/2016 14:57				
Waarnemer	Sklinkenborg				
Werkput	PS1				
Vlak	S03				
Spoor	PS1-S03-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Nee				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm	Langs het lichaam				
Positie rechterarm					
Positie handen	Uitgestrekt				
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	42 5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

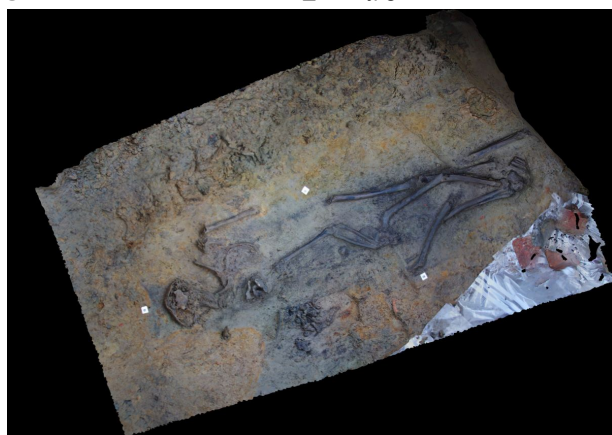
Individue	PS1-S03-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Crematie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:24
Vondst	7
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1037.jpg

kistbeslag

Datum	28/01/2016 10:47:25				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S04				
Spoor	PS1-S04-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S04-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:25
Vondst	
Relaties	
Algemene opmerking	hout kist onzeker of het bij dit skelet hoort
Ingekleurde beenderen	skelet_1038.jpg

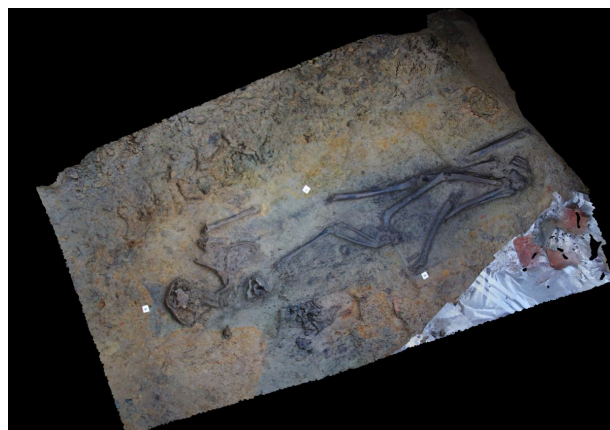
Datum	28/01/2016 10:51:05				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S05				
Spoor	PS1-S05-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5) 32
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S05-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:25
Vondst	
Relaties	

Algemene opmerking

aflijning kist onzeker of het bij dit skelet hoort, vooral de rechterzijde. Deel onderbeen onzeker of het bij dit skelet hoort, denk het niet

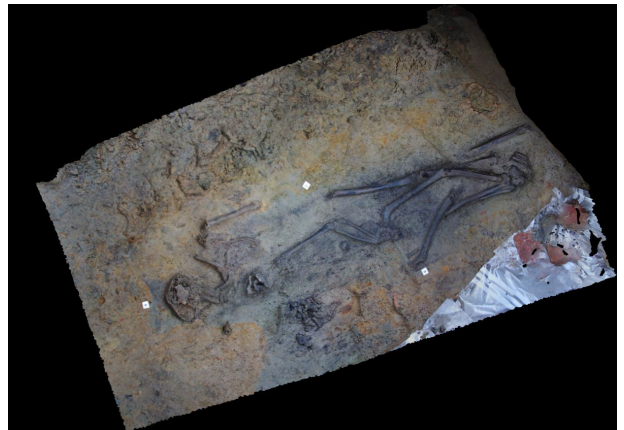
Ingekleurde beenderen skelet_1039.jpg

kistbeslag

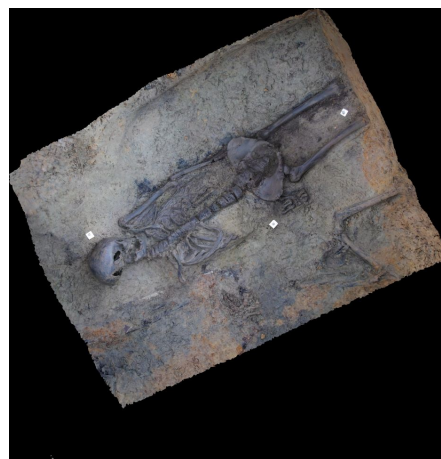
Datum	28/01/2016 10:55:54				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S06				
Spoor	PS1-S06-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	NW	(voeten)			
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S06-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:25
Vondst	
Relaties	
Algemene opmerking	
wellicht deel van voet	
Ingekleurde beenderen	skelet_1040.jpg

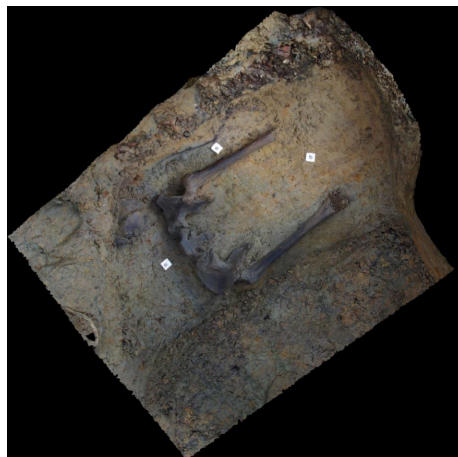
Datum	29/01/2016 10:05:43				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S07				
Spoor	PS1-S07-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op linkerzijde				
Positie linkerarm	Langs het lichaam				
Positie rechterarm	Langs het lichaam				
Positie handen	Uitgestrekt				
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3) 28	4) 38	5)
Opmerkingen	zijn rechterkant is deels verstoord door een begraving, kistaflijning niet meer zichtbaar				
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S07-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:26
Vondst	6
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1041.jpg

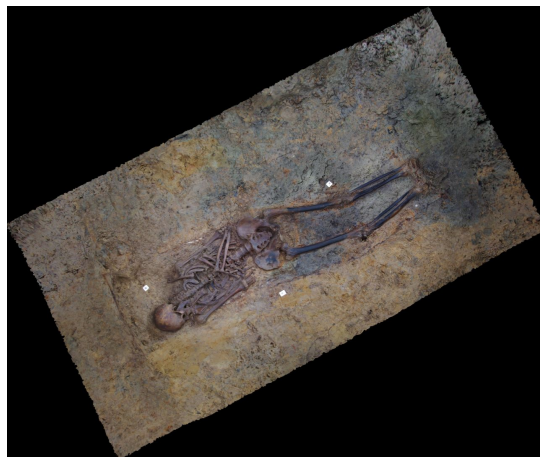
Datum	29/01/2016 12:55:44				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S08				
Spoor	PS1-S08-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen	verstoord, enkel nog bekken en deel dijbenen				
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individue	PS1-S08-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:1
Vondst	8
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1042.jpg

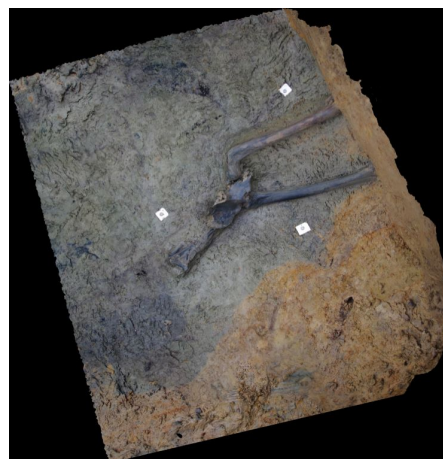
Datum	29/01/2016 15:11:41				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S09				
Spoor	PS1-S09-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Ja				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Goed				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op rechterzijde				
Positie linkerarm	Op borst				
Positie rechterarm					
Positie handen	Links op rechts				
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1) 163	2) 36	3) 32	4) 45	5) 40
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S09-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:3
Vondst	9
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1043.jpg

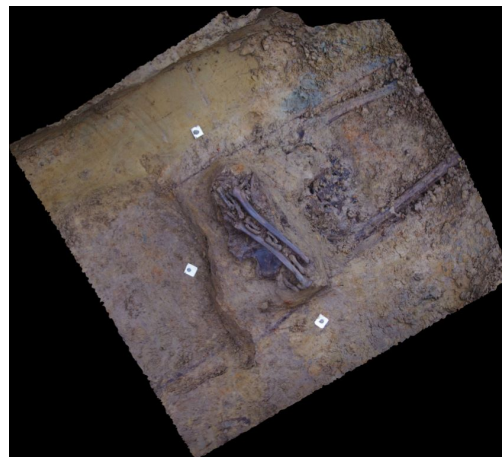
Datum	1/02/2016 11:42:38				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S10				
Spoor	PS1-S10-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Goed				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	39 5)
Opmerkingen	enkel nog deel dijbenen, bekken en hand, rechterhand ligt wellicht langs lichaam				
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S10-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:4
Vondst	10
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1044.jpg

Datum	1/02/2016 14:39:27				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S11				
Spoor	PS1-S11-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Goed				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm	Op de buik				
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	39 5)
Opmerkingen	rechterarm op bekken, onder voorbehoud				
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S11-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:5
Vondst	11
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1045.jpg

Datum	1/02/2016 15:36:32				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S12				
Spoor	PS1-S12-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S12-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:6
Vondst	12
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1046.jpg

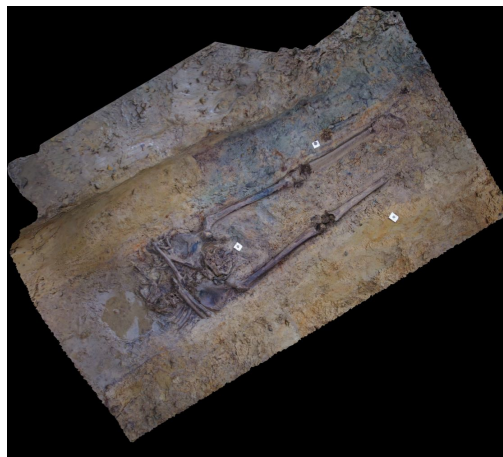
Datum	2/02/2016 9:59:40				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S13				
Spoor	PS1-S13-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S13-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:7
Vondst	13
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1047.jpg

Datum	2/02/2016 10:43:57				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S14				
Spoor	PS1-S14-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm	Op de buik				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S14-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:8
Vondst	14
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1048.jpg

Datum	2/02/2016 14:57:52				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S15				
Spoor	PS1-S15-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op achterhoofd				
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm	Op de buik				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1) 158	2)	3)	4) 40	5) 35
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S15-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:9
Vondst	15
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1049.jpg

Datum	3/02/2016 13:05:29				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S16				
Spoor	PS1-S16-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm	Anders op binnenkant				
Positie rechterarm	Langs het lichaam				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	38,5 5) 36
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S16-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:12
Vondst	16
Relaties	
Algemene opmerking	
reductie	
Ingekleurde beenderen	skelet_1050.jpg

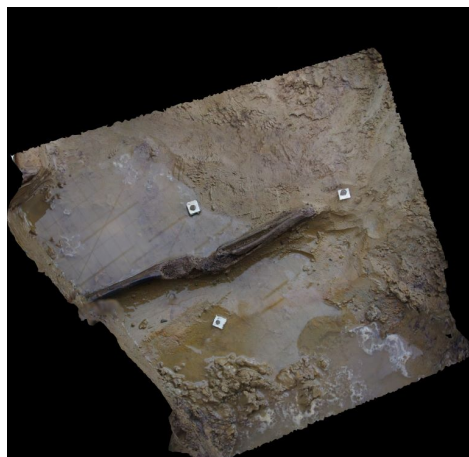
Datum	3/02/2016 13:44:30				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S17				
Spoor	PS1-S17-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm	Langs het lichaam				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5) 36
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S17-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:2, F:13, 19
Vondst	17
Relaties	
Algemene opmerking	hoort bij grafkuil PS1-16
Ingekleurde beenderen	skelet_1051.jpg

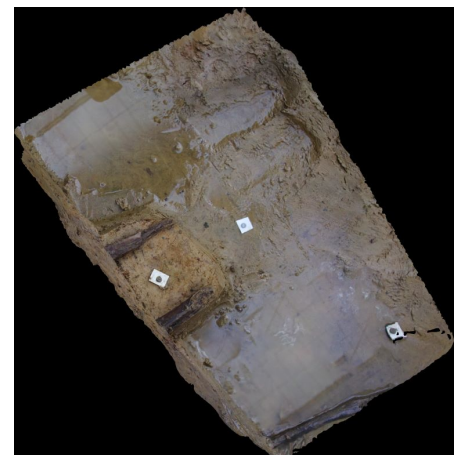
Datum	4/02/2016 10:45:21				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S18				
Spoor	PS1-S18-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S18-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:2, F:14, 19
Vondst	18
Relaties	
Algemene opmerking	hoort bij grafkuil PS1-15
Ingekleurde beenderen	skelet_1052.jpg

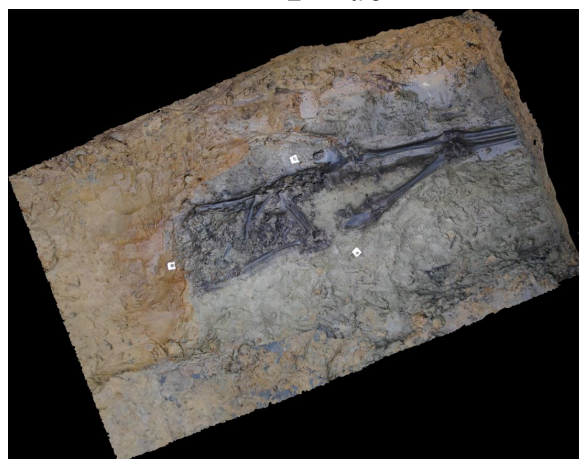
Datum	4/02/2016 10:46:27				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S19				
Spoor	PS1-S19-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S19-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:2, F:15, 19
Vondst	19
Relaties	
Algemene opmerking	hoort bij kistaflijning PS1-21
Ingekleurde beenderen	skelet_1053.jpg

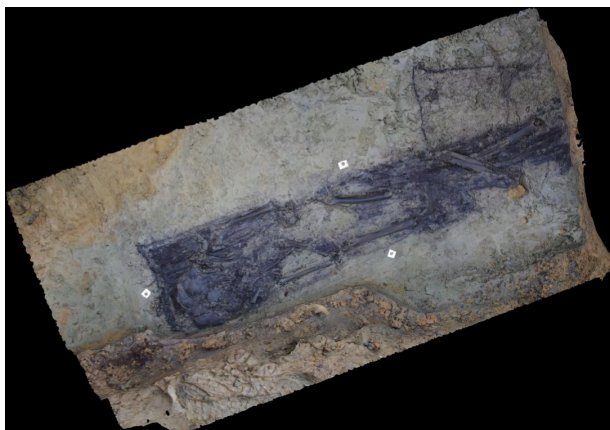
Datum	4/02/2016 11:36:24				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S20				
Spoor	PS1-S20-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm	Op borst				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	24,5	4) 37 5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS1-S20-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:16
Vondst	20
Relaties	
Algemene opmerking	
reductie	
Ingekleurde beenderen	skelet_1054.jpg

Datum	4/02/2016 15:01:38				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S21				
Spoor	PS1-S21-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen	mogelijk arm op borst, schedel sterk ingedrukt,				
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S21-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:17
Vondst	24
Relaties	
Algemene opmerking	
reductie	
Ingekleurde beenderen	skelet_1055.jpg

Datum	8/02/2016 11:34:52				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS1				
Vlak	S22				
Spoor	PS1-S22-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen	mogelijk arm op borst, schedel sterk ingedrukt,				
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS1-S22-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	T:2, F:20
Vondst	
Relaties	
Algemene opmerking	wellicht deel van arm, zichtbaar in profiel, bijhorende grafkuil PS1 -8 goed zichtbaar
Ingekleurde beenderen	

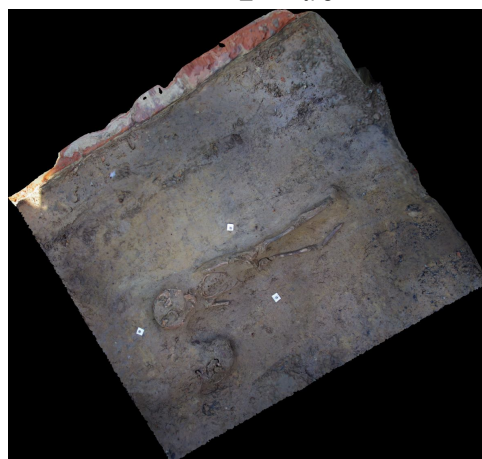
Datum	17/02/2016 11:09:01				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS2				
Vlak	S01				
Spoor	PS2-S01-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op linkerzijde				
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm	Op de buik				
Positie handen	Rechts op links				
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2) 37	3) 35	4) 44	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS2-S01-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:31
Vondst	28
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1056.jpg

Datum	17/02/2016 13:23				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS2				
Vlak	S02				
Spoor	PS2-S02-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	W	(voeten)	O		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op rechterzijde				
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS2-S02-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Neen
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:32
Vondst	29
Relaties	
Algemene opmerking	
kind, ligt op rechterzijde	
Ingekleurde beenderen	skelet_1057.jpg

Datum	19/02/2016 13:51:21				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S01				
Spoor	PS3-S01-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S01-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:37
Vondst	32
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1058.jpg

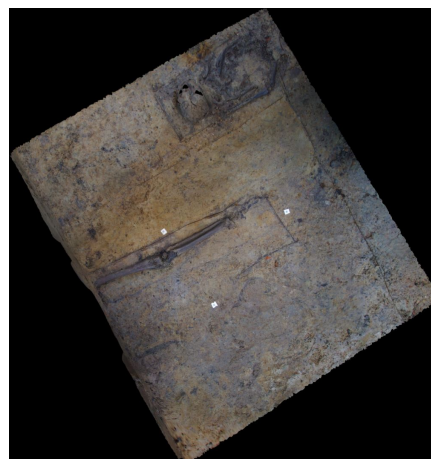
Datum	19/02/2016 13:56:23				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S02				
Spoor	PS3-S02-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S02-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:37
Vondst	33
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1059.jpg

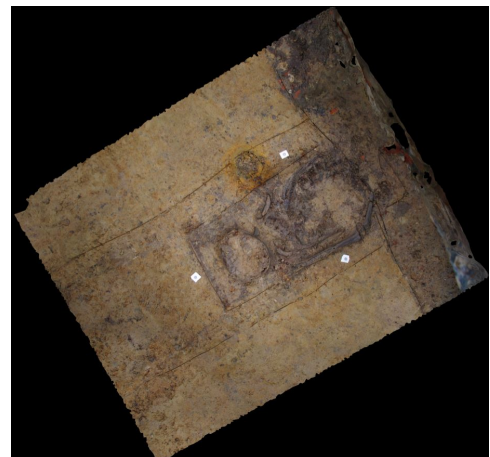
Datum	19/02/2016 13:56:47				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S03				
Spoor	PS3-S03-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S03-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:38, 52
Vondst	34
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1060.jpg

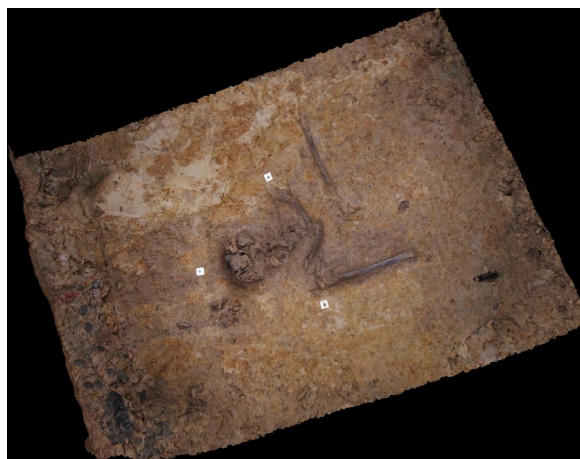
Datum	19/02/2016 13:57:14				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S04				
Spoor	PS3-S04-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rechterzijde				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm	Op de buik				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S04-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:39
Vondst	35
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1061.jpg

Datum	22/02/2016 9:41:59				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S05				
Spoor	PS3-S05-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rechterzijde				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op linkerzijde				
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S05-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:40
Vondst	36
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1062.jpg

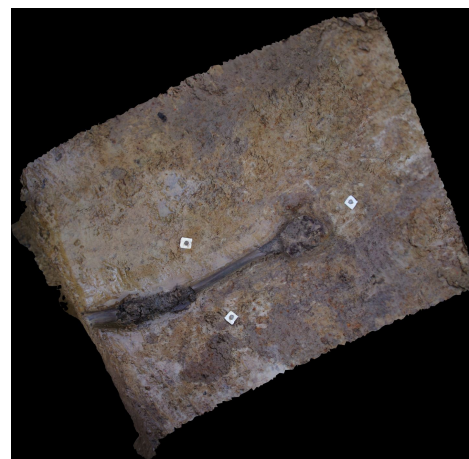
Datum	22/02/2016 10:32:15				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S06				
Spoor	PS3-S06-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Ja				
Bewaring	Goed				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm	Op de buik naar elleboog van				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	39 5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS3-S06-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:41
Vondst	37
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1063.jpg

Datum	22/02/2016 11:30:50				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S07				
Spoor	PS3-S07-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S07-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:42, 52
Vondst	38
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1064.jpg

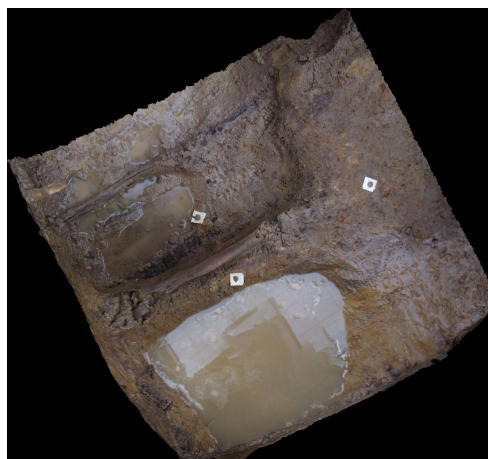
Datum	22/02/2016 14:49:54				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S08				
Spoor	PS3-S08-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rechterzijde				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S08-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:43, 52
Vondst	39
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1065.jpg

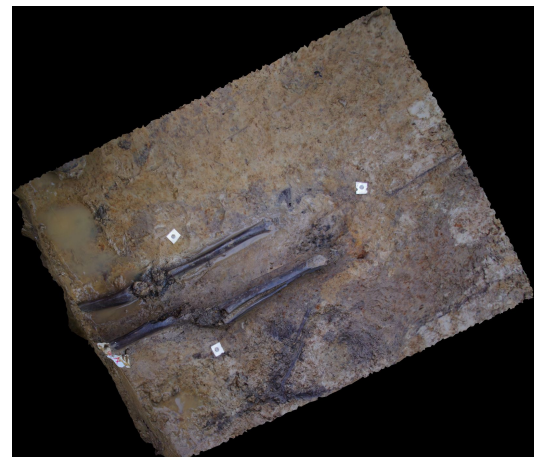
Datum	22/02/2016 14:47:36				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S09				
Spoor	PS3-S09-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rechterzijde				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S09-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:44, 52
Vondst	40
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1066.jpg

Datum	22/02/2016 14:48:37				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S10				
Spoor	PS3-S10-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rechterzijde				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)	17/12/2019 Vervangen silicakorrels/29/04/2021 silicakorrels vervangen/06/01/2022 vervangen silicakorrels/27/03/2023 silicakorrels vervangen				
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S10-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:45, 52
Vondst	41
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1067.jpg

Datum	23/02/2016 10:32:40				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S11				
Spoor	PS3-S11-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen	mogelijk linker been				
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S11-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:46, 52
Vondst	42
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1068.jpg

Datum	23/02/2016 10:34:19				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S12				
Spoor	PS3-S12-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm	Langs het lichaam wellicht				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS3-S12-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:47, 52
Vondst	43
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1069.jpg

Datum	23/02/2016 14:36:32				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S13				
Spoor	PS3-S13-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS3-S13-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:48, 52
Vondst	44
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1070.jpg

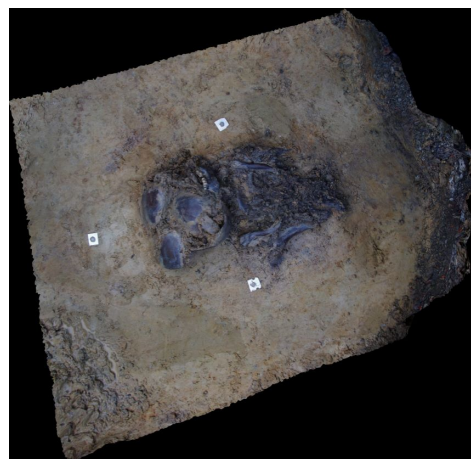
Datum	23/02/2016 15:53:15				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S14				
Spoor	PS3-S14-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op linkerzijde				
Positie linkerarm	Op de buik				
Positie rechterarm	Op de buik op elleboog lonks				
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS3-S14-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:49
Vondst	45
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1071.jpg

Datum	23/02/2016 15:55:03				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S15				
Spoor	PS3-S15-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Slecht				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	Op linkerzijde mogelijk				
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S15-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, F:50
Vondst	46
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1072.jpg

Datum	24/02/2016 10:29:08				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S16				
Spoor	PS3-S16-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2	Uitgestrekt				
Positie schedel	mogelijk				
Positie linkerarm	Anders naar elleboog rechts,				
Positie rechterarm	Anders naar elleboog links,				
Positie handen					
Positie benen	Gestrekt				
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels	Nagels				
Leeftijd					

Individu	PS3-S16-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	Kist
Grafvorm	
Grafverstoringen	Ja
Grafgiftten	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	P:1, T:3, F:51, 52
Vondst	47
Relaties	
Algemene opmerking	
Ingekleurde beenderen	skelet_1073.jpg

Datum	25/02/2016 11:16:05				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS3				
Vlak	S17				
Spoor	PS3-S17-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet	Neen				
Individuele beenderen compleet	Neen				
Bewaring	Gemiddeld				
Positie lichaam 1	Op rug				
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS3-S17-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	T:3, F:54
Vondst	
Relaties	
Algemene opmerking	enkel in profiel, schedel met vermoedelijk deel linker bovenarm
Ingekleurde beenderen	

Datum	7/03/2016 15:47:16				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS4				
Vlak	S01				
Spoor	PS4-S01-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet					
Individuele beenderen compleet					
Bewaring					
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS4-S01-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	T:3, F:57
Vondst	60
Relaties	
Algemene opmerking	
schedel in profiel, niet digitaal ingemeten	
Ingekleurde beenderen	

Datum	7/03/2016 15:48:31				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS4				
Vlak	S02				
Spoor	PS4-S02-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet					
Individuele beenderen compleet					
Bewaring					
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS4-S02-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	T:3, F:57
Vondst	61
Relaties	
Algemene opmerking	
schedel in profiel, niet digitaal ingemeten	
Ingekleurde beenderen	

Datum	7/03/2016 15:48:48				
Waarnemer	Vguillaume				
Werkput	PS4				
Vlak	S03				
Spoor	PS4-S03-1				
x-coördinaat					
y-coördinaat					
Hoogtemeting					
Oriëntatie (hoofd)	ZW	(voeten)	NO		
Skelet in anatomisch verband	Ja				
Skelet compleet					
Individuele beenderen compleet					
Bewaring					
Positie lichaam 1					
Positie lichaam 2					
Positie schedel					
Positie linkerarm					
Positie rechterarm					
Positie handen					
Positie benen					
Aanwezigheid van					
Afmetingen (cm)	1)	2)	3)	4)	5)
Opmerkingen					
Graf					
Conservering (producten)					
Niet-intentionele artefacten en kistnagels					
Leeftijd					

Individu	PS4-S03-1
Stalen	
Opgravingsmethoden	
Status	Primair graf
Begraving	Enkelvoudige
Type	Inhumatie
Grafdimensies	Zie plan
Graftype	
Grafvorm	
Grafverstoringen	
Grafgiften	
Kledij (elementen)	
Tekeningen en foto's	T:3, F:57
Vondst	62
Relaties	
Algemene opmerking	
schedel in profiel, niet digitaal ingemeten	
Ingekleurde beenderen	

15-AAL-TW

Vondstenlijst

Fase nr 1
Dossier nr vergunning 2015/541

Vondstnummer	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Verzamelwijze	
Datum	Vlak	Coupe	Kwadraat kwadrant	Arbitrair niveau	
Tekening / Foto					
1	PS1--1--	PS1-1		Handverzameld	
1/02/2016					
Aardewerk Postmiddeleeuws Ander aardewerk Ander witbakkend aardewerk komfoor				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Ander aardewerk Ander witbakkend aardewerk niet gedetermineerd				Aantal: 3 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Ander aardewerk Faience niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Pijpaarde Pijpjes				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Rood Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 4 stuks	Doos B1310
Metaal Ferro Niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos A695
2	PS1--7--	PS1-7		Handverzameld	
1/02/2016					
Aardewerk Postmiddeleeuws Ander aardewerk Faience niet gedetermineerd				Aantal: 2 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Ander aardewerk Faience fine niet gedetermineerd				Aantal: 4 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Ander aardewerk Porselein niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Rood Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 4 stuks	Doos B1310
3	PS1-S01-1--	PS1-6		Handverzameld	
1/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 4 zakken	Doos B3159
Metaal Non-ferro Religieus Medaillon				Aantal: 1 stuks	Doos A695
4	PS1-S01-2--	PS1-6		Handverzameld	
1/02/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
Metaal Ferro Niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos A695
5	PS1-S03-2--	PS1-S03-1		Handverzameld	
1/02/2016					
Metaal Non-ferro Constructie Niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos A695
6	PS1-S07-1--	PS1-S07-1		Handverzameld	
1/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 8 zakken	Doos B3159
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 7 stuks	Doos A695
Metaal Non-ferro Niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos A695
7	PS1-S03-1--	PS1-S03-1		Handverzameld	
1/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 6 zakken	Doos B3159
Metaal Non-ferro Juwelen Ring				Aantal: 1 stuks	Doos A695
8	PS1-S08-1--	PS1-S08-1		Handverzameld	
1/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 3 zakken	Doos B3160
9	PS1-S09-1--	PS1-7		Handverzameld	
1/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 9 zakken	Doos B3160
10	PS1-S10-1--	PS1-S10-1		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 4 zakken	Doos B3161
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
11	PS1-S11-1--	PS1-S11-1		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 3 zakken	Doos B3161
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695

15-AAL-TW

Vondstenlijst

Fase nr 1
Dossier nr vergunning 2015/541

Vondstnummer	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Verzamelwijze	
Datum	Vlak	Coupe	Kwadraat kwadrant	Arbitrair niveau	
Tekening / Foto					
12	PS1-S12-1--	PS1-S12-1		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 2 zakken	Doos B3161
13	PS1-S13-1--	PS1-S13-1		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 3 zakken	Doos B3161
14	PS1-S14-1--	PS1-20		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 6 zakken	Doos B3161
15	PS1-S15-1--	PS1-17		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 9 zakken	Doos B3162
16	PS1-S16-1--	PS1-18		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 9 zakken	Doos B3163
17	PS1-S17-1--	PS1-19		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 6 zakken	Doos B3166
18	PS1-S18-1--	PS1-S18-1		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 1 zakken	Doos B3162
19	PS1-S19-1--	PS1-21		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 2 zakken	Doos B3162
20	PS1-S20-1--	PS1-S20-1		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 5 zakken	Doos B3163
21	PS1-S14-2--	PS1-20		Handverzameld	
11/02/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					
				Aantal: 1 stuks	Doos A695
22	PS1-S16-2--	PS1-18		Handverzameld	
11/02/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					
				Aantal: 4 stuks	Doos A695
23	PS1--14--	PS1-14		Handverzameld	
11/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 1 zakken	Doos B3161
24	PS1-S21-1--	PS1-S21-1		Handverzameld	
16/02/2016					
Bot Menselijk bot					
				Aantal: 8 zakken	Doos B3166
25	PS1-S15-2--	PS1-17		Handverzameld	
16/02/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					
				Aantal: 3 stuks	Doos A695

15-AAL-TW

Vondstenlijst

Fase nr 1
Dossier nr vergunning 2015/541

Vondstnummer	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Verzamelwijze	
Datum	Vlak	Coupe	Kwadraat kwadrant	Arbitrair niveau	
Tekening / Foto					
26	PS1-S18-2--	PS1-S18-1		Handverzameld	
16/02/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
27	PS1--16--	PS1-16		Handverzameld	
16/02/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
28	PS2-S01-1--	PS2-S01-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Aardewerk Postmiddeleeuws Rood Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 3 stuks	Doos B1310
Bot Menselijk bot				Aantal: 10 zakken	Doos B3167
29	PS2-S02-1--	PS2-S02-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 6 zakken	Doos B3162
30	PS3--1--	PS1-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Aardewerk Postmiddeleeuws Rood Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
31	PS2--9--	PS1-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Aardewerk Postmiddeleeuws Grijs Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
Aardewerk Postmiddeleeuws Rood Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
Silex Afslag Niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
32	PS3-S01-1--	PS3-S01-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 2 zakken	Doos B3162
33	PS3-S02-1--	PS3-6		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 2 zakken	Doos B3163
34	PS3-S03-1--	PS3-8		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 2 zakken	Doos B3166
35	PS3-S04-1--	PS3-9		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 3 zakken	Doos B3163
36	PS3-S05-1--	PS3-S05-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 4 zakken	Doos B3166
37	PS3-S06-1--	PS3-10		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 6 zakken	Doos B3169
38	PS3-S07-1--	PS3-S07-1		Handverzameld	
26/02/2016					
Bot Menselijk bot				Aantal: 2 zakken	Doos B3166
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
39	PS3-S08-1--	PS3-S08-1		Handverzameld	
26/02/2016					

15-AAL-TW

Vondstenlijst

Fase nr 1
Dossier nr vergunning 2015/541

Vondstnummer	Spoor		Spoor-combinatie	Structuur	Verzamelwijze	
Datum	Vlak	Coupe	Kwadraat kwadrant	Arbitrair niveau		
Tekening / Foto						
Bot Menselijk bot						
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 2 zakken	Doos B3166
					Aantal: 1 stuks	Doos A695
40	PS3-S09-1--		PS3-S09-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 2 zakken	Doos B3167
41	PS3-S10-1--		PS3-S10-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 4 zakken	Doos B3169
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 2 stuks	Doos A695
42	PS3-S11-1--		PS3-S11-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 1 zakken	Doos B3169
43	PS3-S12-1--		PS3-S12-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 4 zakken	Doos B3169
44	PS3-S13-1--		PS3-S13-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 5 zakken	Doos B3169
45	PS3-S14-1--		PS3-S14-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 4 zakken	Doos B3169
46	PS3-S15-1--		PS3-S15-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 2 zakken	Doos B3170
47	PS3-S16-1--		PS3-S16-1		Handverzameld	
26/02/2016						
Bot Menselijk bot					Aantal: 8 zakken	Doos B3170
48	PS2-S01-2--		PS2-S01-1		Handverzameld	
1/03/2016						
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 6 stuks	Doos A695
49	PS2-S02-2--		PS2-S02-1		Handverzameld	
1/03/2016						
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 4 stuks	Doos A695
50	PS3--2--		PS3-2		Handverzameld	
1/03/2016						
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 1 stuks	Doos A695
51	PS3-S12-2--		PS3-S12-1		Handverzameld	
1/03/2016						
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 1 stuks	Doos A695
Metaal Ferro Niet gedetermineerd					Aantal: 1 stuks	Doos A695
52	PS3-S16-2--		PS3-S16-1		Handverzameld	
1/03/2016						
Metaal Ferro Constructie Spijker/nagel					Aantal: 2 stuks	Doos A695

15-AAL-TW

Vondstenlijst

Fase nr 1
Dossier nr vergunning 2015/541

Vondstnummer	Spoor	Spoor-combinatie	Structuur	Verzamelwijze	
Datum	Vlak	Coupe	Kwadraat kwadrant	Arbitrair niveau	
Tekening / Foto					
53	PS7--5--	PS5-8		Handverzameld	
15/03/2016					
Aardewerk Metaaltijd Grofwandig Niet gedetermineerd onversierd Kwarts/chamotte/organisch niet gedetermineerd				Aantal: 6 stuks	Doos B1310
Aardewerk Middeleeuws Rood Lokaal gedraaid niet gedetermineerd				Aantal: 1 stuks	Doos B1310
56	PS3-S03-2--	PS3-8		Handverzameld	
15/03/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/hagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
57	PS3-S04-2--	PS3-9		Handverzameld	
15/03/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/hagel				Aantal: 1 stuks	Doos A695
58	PS3-S06-2--	PS3-10		Handverzameld	
15/03/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/hagel				Aantal: 3 stuks	Doos A695
59	PS3-S14-2--	PS3-S14-1		Handverzameld	
15/03/2016					
Metaal Ferro Constructie Spijker/hagel				Aantal: 4 stuks	Doos A695
60	PS4-S01-1--	PS4-S01-1		Handverzameld	
25/09/2024					
Bot Menselijk bot				Aantal: 1 zakken	Doos B3170
61	PS4-S02-1--	PS4-S02-1		Handverzameld	
25/09/2024					
Bot Menselijk bot				Aantal: 1 zakken	Doos B3170
62	PS4-S03-1--	PS4-S03-1		Handverzameld	
25/09/2024					
Bot Menselijk bot				Aantal: 1 zakken	Doos B3170

15-AAL-TW

Stalenlijst

Fase nr 1
Dossier nr vergunning 2015/541

Staalnummer	Spoor		Spoor-combinatie	Structuur	Verzamelwijze	
Datum	Vlak	Coupe	Kwadraat kwadrant	Arbitrair niveau		
Tekening / Foto						
53	PS7--5--		PS5-8		Handverzameld	
15/03/2016						
Staalname Houtskool				Aantal: 2 zakken	Doos B1710	
54	PS7--11--		PS5-8		Handverzameld	
15/03/2016						
Staalname Houtskool				Aantal: 1 zakken	Doos B1710	
55	PS5--17--		PS5-17		Handverzameld	
15/03/2016						
Staalname Houtskool				Aantal: 1 zakken	Doos B1710	
63	PS4--4--		(15-AAL-TW)		Handverzameld	
25/09/2024						
Staalname Zaden en vruchten				Aantal: 8 liter	Doos D452	
Staalname Zaden en vruchten				Aantal: 8 liter	Doos D2464	

Nummer	Type Plan	Schaal	Wijze	Datum	Werkputnummer
Onderwerp: Spoornummers					
1	Grondplan	1/1	Digitaal	19/02/2016	PS1
digitaal plan					

Nummer	Type Tekening	Schaal	Wijze	Datum	Werkputnummer
Onderwerp:Spoornummers					
2	Profieltekening	1/20	Analoog	19/02/2016	PS1
PS1--1-- , PS1--10-- , PS1--9-- , PS1--12-- , PS1--13-- , PS1--21-- , PS1--15-- , PS1--16-- , PS1-S17-1-- , PS1-S17-2-- , PS1-S18-1-- , PS1-S19-1-- , PS1--31-- , PS1--25-- , PS1--30-- , PS1--27-- , PS1--28-- , PS1--29-- , PS1-S18-2-- , PS1-S19-2-- , PS1--26-- , PS1-S22-1-- , PS2--1-- , PS2--2-- , PS2--3-- , PS2--4-- , PS2--5-- , PS2--6-- , PS2--7-- , PS2--9--					
3	Profieltekening	1/20	Analoog	18/01/2024	PS3
PS3--1-- , PS3--2-- , PS3--6-- , PS3--8-- , PS3--10-- , PS3--11-- , PS3-S03-2-- , PS3-S06-2-- , PS3-S07-1-- , PS3-S09-1-- , PS3-S10-1-- , PS3-S08-1-- , PS3-S11-1-- , PS3-S12-1-- , PS3-S12-2-- , PS3-S13-2-- , PS3-S16-1-- , PS3--13-- , PS3--14-- , PS3--12-- , PS3-S17-1-- , PS3--16-- , PS3--15-- , PS4--1-- , PS4--3-- , PS4--5-- , PS4--4-- , PS4--6-- , PS4--7-- , PS4--8-- , PS4--9-- , PS4--10-- , PS4--11-- , PS4-S01-2-- , PS4-S03-2-- , PS4--12-- , PS4-S01-1-- , PS4-S02-1-- , PS4-S03-1--					
4	Profieltekening	1/20	Analoog	18/01/2024	PS5
PS5--3-- , PS5--4-- , PS5--5-- , PS5--6-- , PS5--7-- , PS5--13-- , PS5--11-- , PS5--12-- , PS5--17-- , PS5--16-- , PS6--1-- , PS7--6-- , PS6--3-- , PS7--8-- , PS6--4-- , PS7--9-- , PS6--2-- , PS6--5-- , PS6--6-- , PS7--7-- , PS7--10-- , PS7--5-- , PS7--11--					

Nummer	Type foto	Datum	Omschrijving	Inventarisnummer
Spoonnummers				
1	G	29/01/2016		
PS1-S08-1--				
2	P	29/01/2016		
PS1--1--, PS1--10--, PS1--12--, PS1--13--				
3	G	29/01/2016		
PS1-S09-1--, PS1-S09-2--				
4	G	1/02/2016		
PS1-S10-1--				
5	G	1/02/2016		
PS1-S11-1--				
6	G	1/02/2016		
PS1-S12-1--, PS1-S12-2--				
7	G	2/02/2016		
PS1-S13-1--				
8	G	2/02/2016		
PS1-S14-1--, PS1-S14-2--				
9	G	2/02/2016		
PS1-S15-1--, PS1-S15-2--				
10	G	3/02/2016		
PS1--20--, PS1--21--, PS1--19--, PS1--14--, PS1--15--, PS1--16--				
11	G	3/02/2016		
PS1--17--, PS1--18--, PS1--14--				
12	G	3/02/2016		
PS1-S16-1--, PS1-S16-2--				
13	G	3/02/2016		
PS1-S17-1--, PS1-S17-2--				
14	G	4/02/2016		
PS1-S18-1--, PS1-S18-2--				
15	G	4/02/2016		
PS1-S19-1--, PS1-S19-2--				
16	G	4/02/2016		
PS1-S20-1--				
17	G	4/02/2016		
PS1-S21-1--, PS1-S21-2--				
18	G	5/02/2016		
PS1--14--, PS1--30--, PS1--24--				
19	P	5/02/2016		
PS1--1--, PS1--9--, PS1--12--, PS1--14--, PS1--15--, PS1--16--, PS1-S17-1--, PS1-S17-2--, PS1-S18-1--, PS1-S19-1--, PS1--31--, PS1--25--, PS1--27--, PS1--29--, PS1-S18-2--, PS1-S19-2--, PS1--26--				
20	P	5/02/2016		
PS1--1--, PS1--8--, PS1--12--, PS1--14--, PS1--25--, PS1--30--, PS1--29--, PS1--26--, PS1-S22-1--				

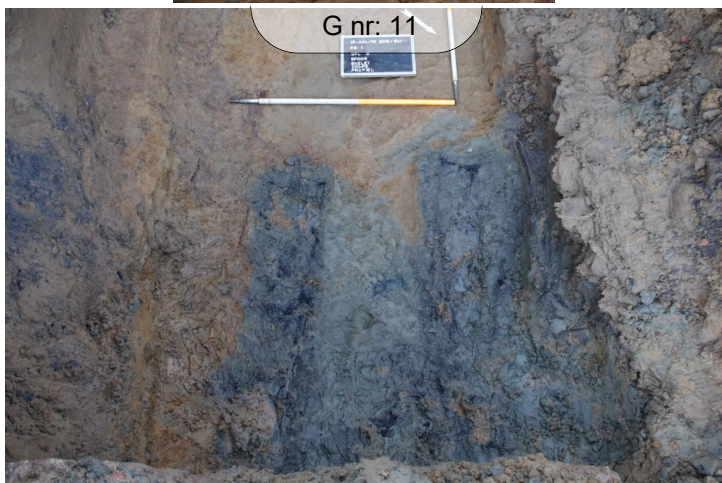
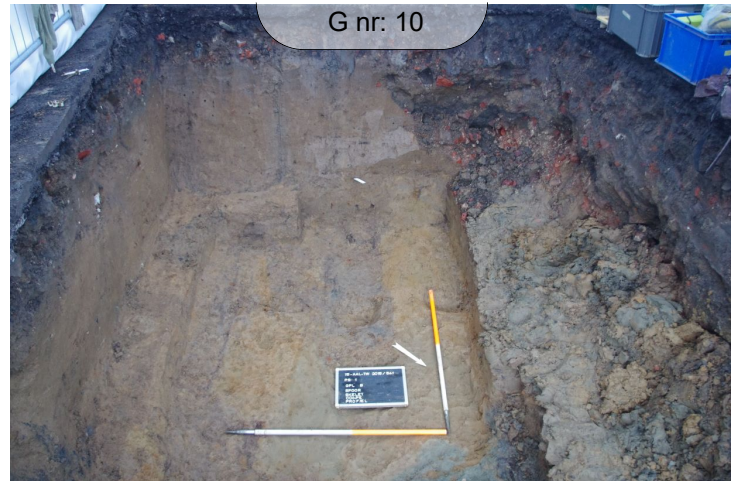
Nummer	Type foto	Datum	Omschrijving	Inventarisnummer
Spoonnummers				
21	G	26/01/2016		
PS1--1--, PS1--2--, PS1--3--, PS1--4--, PS1--6--, PS1--10--, PS1--11--, PS1--7--, PS1--5--, PS1--8--, PS1--9--				
22	G	26/01/2016		
PS1-S01-1--, PS1-S01-2--				
23	G	26/01/2016		
PS1-S02-1--, PS1-S02-2--				
24	G	27/01/2016		
PS1-S03-1--, PS1-S03-2--				
25	G	28/01/2016		
PS1-S04-1--, PS1-S04-2--, PS1-S05-1--, PS1-S05-2--, PS1-S06-1--, PS1-S06-2--				
26	G	29/01/2016		
PS1-S07-1--				
27	G	16/02/2016		
PS2--4--				
28	P	16/02/2016		
PS2--1--, PS2--2--, PS2--3--, PS2--4--, PS2--7--				
29	P	16/02/2016		
PS2--1--, PS2--2--, PS2--3--, PS2--4--, PS2--5--, PS2--6--				
30	G	16/02/2016		
PS2--8--				
31	G	17/02/2016		
PS2-S01-1--, PS2-S01-2--				
32	G	17/02/2016		
PS2-S02-1--, PS2-S02-2--				
33	G	17/02/2016		
PS2--4--, PS2--8--, PS2--9--				
34	P	17/02/2016		
PS2--8--				
35	G	19/02/2016		
PS3--1--, PS3--2--, PS3--3--, PS3--4--, PS3--5--, PS3--6--, PS3--7--, PS3--8--, PS3--9--, PS3--10--, PS3--11--				
36	G	19/02/2016		
PS3--2--, PS3--3--, PS3--4--, PS3--5--				
37	G	19/02/2016		
PS3-S01-1--, PS3-S02-1--, PS3-S02-2--				
38	G	19/02/2016		
PS3-S03-1--, PS3-S03-2--				
39	G	19/02/2016		
PS3-S04-1--, PS3-S04-2--				
40	G	22/02/2016		
PS3-S05-1--, PS3-S05-2--				

Nummer	Type foto	Datum	Omschrijving	Inventarisnummer
Spoonnummers				
41	G	22/02/2016		
PS3-S06-1--, PS3-S06-2--				
42	G	22/02/2016		
PS3-S07-1--				
43	G	22/02/2016		
PS3-S08-1--				
44	G	22/02/2016		
PS3-S09-1--				
45	G	22/02/2016		
PS3-S10-1--				
46	G	23/02/2016		
PS3-S11-1--				
47	G	23/02/2016		
PS3-S12-1--, PS3-S12-2--				
48	G	23/02/2016		
PS3-S13-1--, PS3-S13-2--				
49	G	23/02/2016		
PS3-S14-1--, PS3-S14-2--				
50	G	23/02/2016		
PS3-S15-1--				
51	G	24/02/2016		
PS3-S16-1--, PS3-S16-2--				
52	P	24/02/2016		
PS3--1--, PS3--6--, PS3--8--, PS3--10--, PS3--11--, PS3-S03-1--, PS3-S03-2--, PS3-S06-2--, PS3-S07-1--, PS3-S09-1--, PS3-S10-1--, PS3-S08-1--, PS3-S11-1--, PS3-S12-1--, PS3-S12-2--, PS3-S13-1--, PS3-S13-2--, PS3-S16-1--, PS3-S16-2--, PS3--13--, PS3--14--, PS3--15--				
53	P	24/02/2016		
PS3--11--, PS3--12--				
54	P	24/02/2016		
PS3--1--, PS3--2--, PS3--11--, PS3--13--, PS3--14--, PS3-S17-1--, PS3--16--, PS3--15--				
55	G	3/03/2016		
PS4--1--, PS4--2--, PS4--3--, PS4--5--, PS4--4--				
56	P	4/03/2016		
PS4--5--, PS4--4--, PS4--6--, PS4--7--, PS4--8--, PS4--9--, PS4--10--				
57	P	7/03/2016		
PS4--1--, PS4--3--, PS4--5--, PS4--4--, PS4--6--, PS4-S01-2--, PS4-S03-2--, PS4--12--, PS4-S01-1--, PS4-S02-1--, PS4-S03-1--				
58	P	7/03/2016		
PS4--5--, PS4--7--, PS4--8--, PS4--11--				
59	P	10/03/2016		
PS5--3--, PS5--4--, PS5--5--, PS5--6--, PS5--7--				

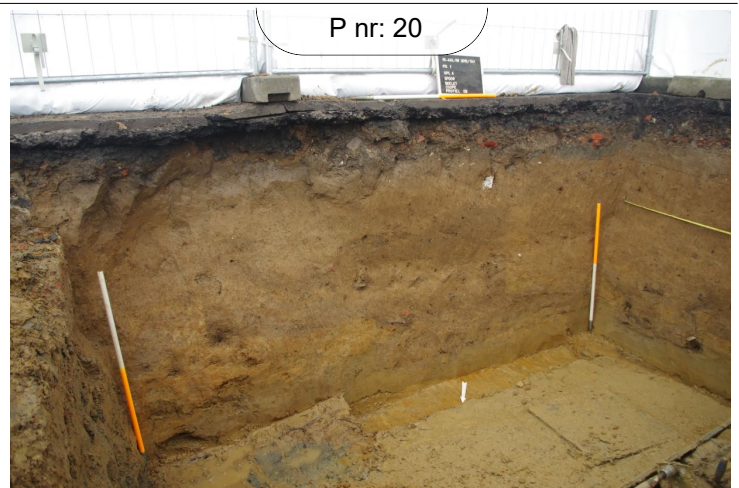
Nummer	Type foto	Datum	Omschrijving	Inventarisnummer
Spoonnummers				
60	G	10/03/2016		
PS5--1-- , PS5--2--				
61	G	10/03/2016		
PS5--8-- , PS5--9--				
62	P	10/03/2016		
PS5--3-- , PS5--7-- , PS5--11-- , PS5--12--				
63	G	10/03/2016		
PS5--13--				
64	G	10/03/2016		
PS5--15--				
65	P	10/03/2016		
PS6--1-- , PS6--3-- , PS6--4-- , PS6--2-- , PS6--5--				
66	P	10/03/2016		
PS6--1-- , PS6--3-- , PS6--4-- , PS6--2-- , PS6--5-- , PS6--6--				
67	G	10/03/2016		
PS6--10--				
68	G	10/03/2016		
PS7--1-- , PS7--2-- , PS7--3--				
69	G	10/03/2016		
PS7--4--				
70	G	10/03/2016		
PS7--4--				
71	P	11/03/2016		
PS7--6-- , PS7--8-- , PS7--9-- , PS7--7-- , PS7--10--				
72	P	11/03/2016		
PS7--6-- , PS7--8-- , PS7--9-- , PS7--7-- , PS7--10--				
73	G	11/03/2016		
PS7--12--				
74	P	11/03/2016		
PS7--6-- , PS7--9-- , PS7--7-- , PS7--10-- , PS7--5-- , PS7--11--				
75	P	11/03/2016		
PS7--5-- , PS7--11--				
76	G	11/03/2016		
PS7--5--				
77	G	11/03/2016		
PS6--8-- , PS6--9--				
78	C	11/03/2016		
PS5--17--				
79	P	11/03/2016		
PS5--3-- , PS5--13-- , PS5--16--				

Nummer	Type foto	Datum	Omschrijving	Inventarisnummer
Spoornummers				
80	G	14/03/2016		
PS8--1-- , PS8--2--				

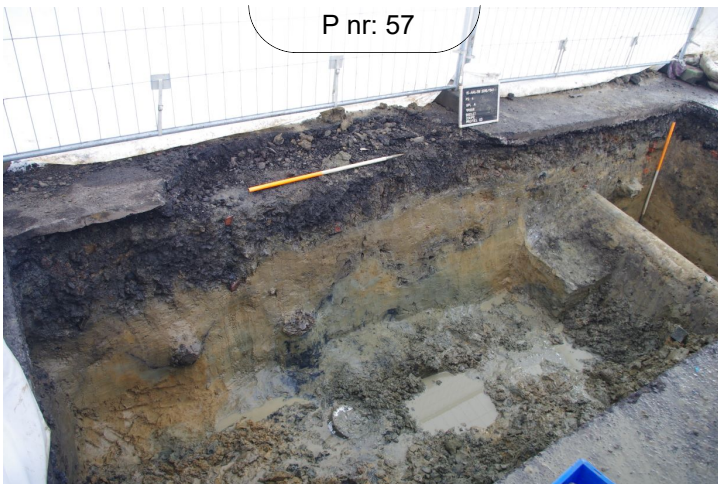

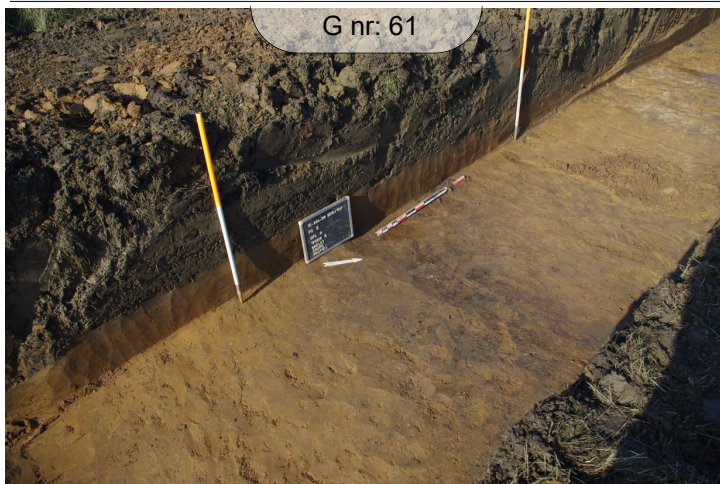

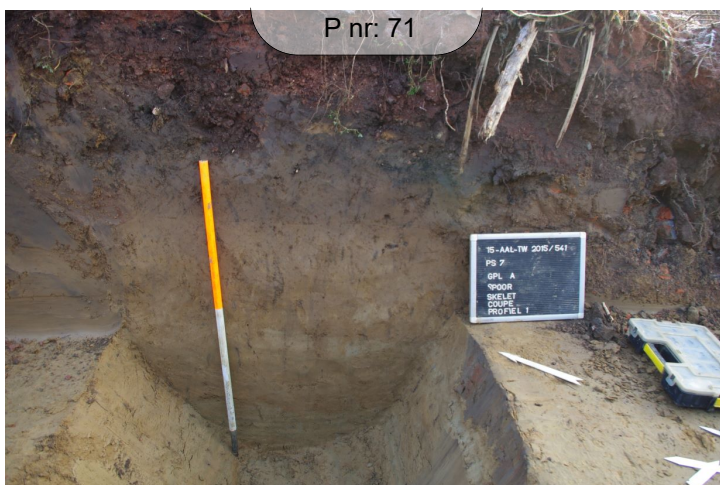
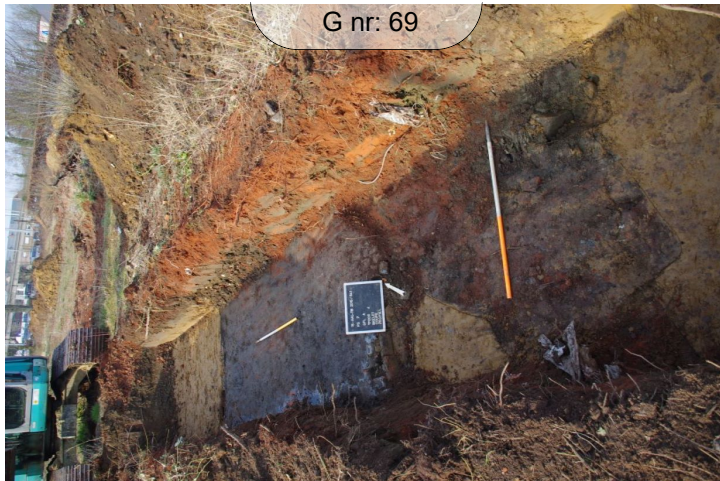
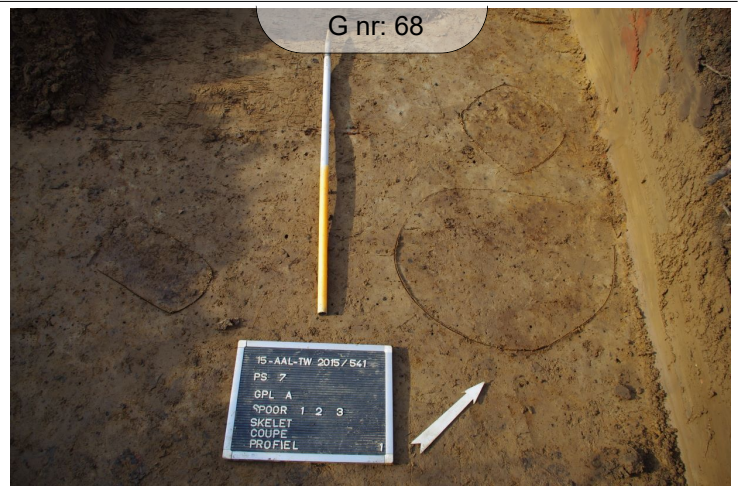

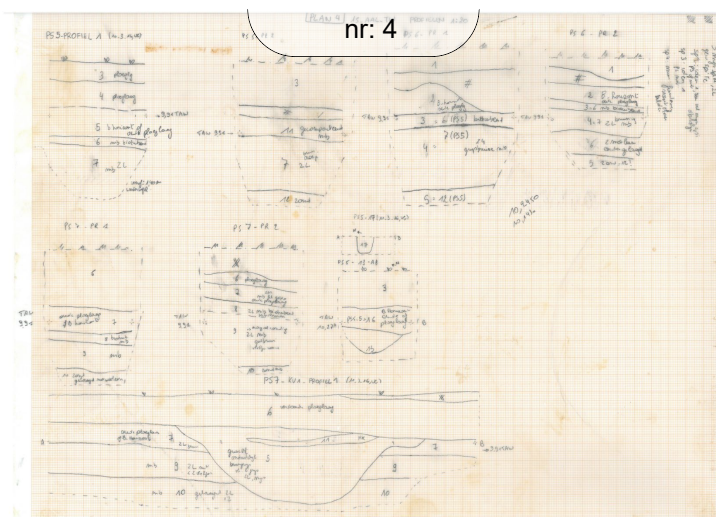
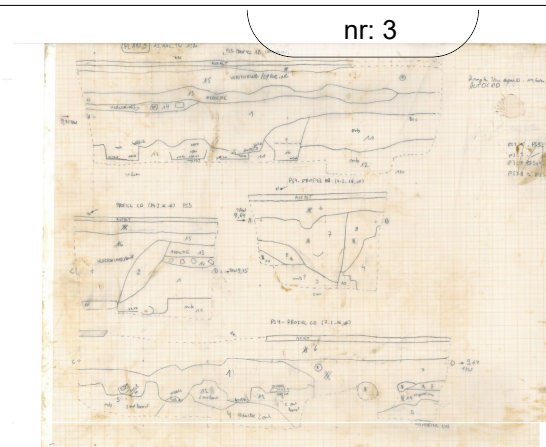
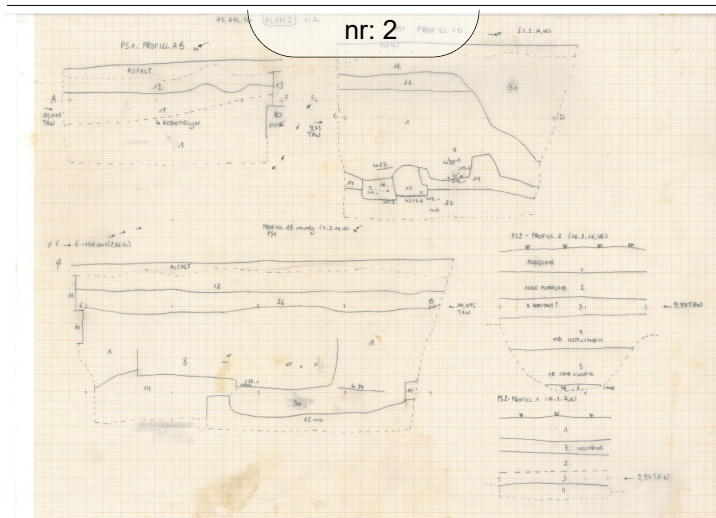
nr: 1

nr: 81TM

81.dwg

0 1 0 2 6 8 0 7 0 0 9 Z

AANGETEKEND

SOLVA

Ruben PEDE

Sigrid KLINKENBORG

Joseph Cardijnstraat 60

9420 ERPE-MERE

17 DEC. 2015

uw bericht van
03 december 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
2015/541bijlagen
1vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.betelefoonnummer
+32 2 553 16 39Datum
16 DEC. 2015

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem** op een terrein gelegen in de **gemeente AALST** met adres Dendermondsesteenweg-Denderstraat, kadastraal gekend als **afdeling 2, sectie C, percelen 959v (partim), 957g (partim), 975k3 (partim), 975b3 (partim), 975z2 (partim), 975f3 (partim), 975e3 (partim), 975d3 (partim), 975c3 (partim), 975s2 (partim), 948l2 (partim), 948k2, 948h2 (partim), 948g2 (partim), 948b2 (partim), 948v9 (partim) en 978a5 (partim)**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **21 DECEMBER 2015** en **30 JUNI 2016**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **03 december 2015**.**BESLISSING:**

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan **Ruben PEDE**.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 6 § 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van het agentschap archeologische opgravingen of graafwerken met de bedoeling archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen, uit te voeren.*

In artikel 6 § 2 staat: *Voor het uitvoeren van archeologische prospecties met ingreep in de bodem gelden de bepalingen die van toepassing zijn op de archeologische opgravingen.*

Gelet op artikel 12, artikel 13, artikel 14 en artikel 15 §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake de perioden waartoe het archeologisch monument behoort.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem is verantwoord gezien de aanwezige archeologische monumenten op korte termijn bedreigd zijn door de aanleg van een weg.

Gezien het voorgestelde personeelsplan waarbij minstens **2 archeologen en 2 technische assistenten permanent worden ingezet**, de voorziene financiering en de vooropgestelde uitvoeringstermijn van minimum **5 werkdagen** zijn voldoende middelen, infrastructuur en personeel beschikbaar om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren en af te werken.

Het onderzoek van de voorgestelde opgravingsstrategie toont aan dat deze op voldoende wijze tegemoet komt aan de aard van de te onderzoeken site, de archeologische verwachtingen en de te beantwoorden vraagstellingen.

Het voorstel van publicatie via SOLVA Archeologie Rapporten tegen 31 december 2017 voldoet aan de verplichting om de resultaten van het onderzoek binnen een redelijke termijn kenbaar te maken.

De vergunning wordt verleend,

mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, **dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze prospectie verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt,**

en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de hierna volgende bijzondere voorwaarden:

BIJZONDERE VOORWAARDEN

1. Een kopie van het verslag dient in drievoud aan het agentschap Onroerend Erfgoed **Oost-Vlaanderen** te worden overgemaakt, telkens op zowel een digitale als een papieren drager.
2. Het opvolgingsformulier in bijlage dient na het onderzoek aan het agentschap Onroerend Erfgoed **Oost-Vlaanderen** te worden overgemaakt.
3. De vergunninghouder brengt de (inter)gemeentelijke archeologische dienst op de hoogte van deze vergunning (indien van toepassing).
4. De vergunninghouder brengt het College van Burgemeester en Schepenen van de betreffende gemeente op de hoogte van het archeologisch project.
5. De vergunninghouder brengt het agentschap Onroerend Erfgoed **Oost-Vlaanderen** op de hoogte van het archeologisch project.

6. Deze vergunning en de eraan gekoppelde vergunningen dienen in origineel exemplaar aanwezig te zijn op het terrein tijdens het onderzoek.

7. Het rapport vermeldt in het colofon het ISBN/ISSN nummer of het nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Beroep:

Binnen de dertig dagen na ontvangst van deze vergunning kan beroep aangetekend worden tegen deze beslissing conform de procedure zoals voorzien in artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium. Het beroep dient per beveiligde zending ingediend te worden bij Onroerend Erfgoed, Koning Albert II-laan 19 bus 5, 1210 Brussel.

Minimumnormen:

De actuele versie van de minimumnormen voor archeologisch onderzoek met bodemingreep in Vlaanderen kan u vinden op

<http://www.codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1020865¶m=informatie> .

Behandelaar:

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Werner Wouters via de hoger vermelde contactgegevens.

Andere regelgeving:

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert,
Afdelingshoofd Beheer

**Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor
een archeologische prospectie met ingreep in de bodem:
Aalst, Tragel**

Provincie: Oost-Vlaanderen

Gemeente: Aalst

Adres: Dendermondse steenweg/ Denderstraat

Kadaster: Afdeling: 2

Sectie: C

Perce(e)l(en) :

C959v, C957g, C975p², C975k³, C975b³, C975z²,
C975d³, C975c³, C975f³, C975e³, C948l², C948k²,
C948h², (C948b², C948g², C948v², C948a5)

1. Inleiding

Het doel van de Bijzondere Voorwaarden is, via de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem, voorwaarden op te leggen waaraan een archeologisch (voor)onderzoek moet voldoen. Onderstaande bijzondere voorwaarden kunnen door de bouwheer gebruikt worden als basis voor het opmaken van een bestek of offerte-aanvraag of vraag naar prijsvoorstellen bij een uitvoerder die voldoet aan de gestelde vereisten, **maar kan een bestek, offerte-aanvraag of vraag naar prijsvoorstel niet vervangen.**

Als zodanig wordt aangeraden bij het opstellen van een bestek de bijzondere voorwaarden in zijn geheel als bijlage toe te voegen.

Een uitvoerder die voldoet aan de gestelde vereisten, moet op basis van de verder aangehaalde gegevens de prospectie met ingreep in de bodem naar behoren kunnen uitvoeren.

Daarnaast heeft dit document als doel de kwaliteit van de prospectie met ingreep in de bodem te waarborgen. Het wordt in zijn actuele vorm als bijzondere voorwaarden gehecht aan de vergunning die de uitvoerende archeoloog bij aanvang van de prospectie met ingreep in de bodem in zijn bezit dient te hebben. In deze zin zijn alle bepalingen bindend.

Indien de uitvoering afwijkt van de bijzondere voorwaarden kan dit tot gevolg hebben dat er niet is voldaan aan de voorwaarden uit de stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning.

2. Sectorale juridische bepalingen

Het agentschap Onroerend Erfgoed

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat:

- Decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011, hierna genoemd het archeologiedecreet.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 hierna genoemd het archeologiebesluit.

- Ministerieel besluit van 13 september 2011 tot bepaling van de minimumnormen voor de registratie en documentatie bij archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem en de wijze van rapportering tot uitvoering van artikel 14, §3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, hierna genoemd de minimumnormen.

Conform art. 4 § 2 van het archeologiedecreet zijn de eigenaar en de gebruiker verantwoordelijk voor de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden. Ze dienen de archeologische monumenten te bewaren en te behoeden voor beschadiging. Indien dit niet 'in situ' kan, moet dit 'ex situ' gebeuren, via een opgraving.

Om een archeologische prospectie te kunnen uitvoeren moet een prospectievergunning bij de centrale dienst van het agentschap Onroerend Erfgoed aangevraagd worden:

agentschap Onroerend Erfgoed - afdeling Beheer – Phoenixgebouw, Koning Albert II-laan 19 bus 5, 1210 Brussel

– tel 02 553 16 26 / 02 553 16 39

– mail: steven.mortier@rwo.vlaanderen.be
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

De vergunning wordt verleend op persoonlijke naam van de leidinggevende archeoloog (vergunninghouder) en geldt voor een welbepaalde site en voor een welbepaalde termijn.

3. Bijzondere voorwaarden

(Zie de minimumnormen hoofdstuk 1. Algemene Bepalingen, artikels 2, 3 en 4)

Conform art. 14 § 2 van het archeologiebesluit hebben de bijzondere voorwaarden bepaald in de prospectievergunning voorrang op de algemene voorwaarden bepaald in art. 14 § 1. Daar waar de in deze vergunning bepaalde voorwaarden afwijken van de minimumnormen, hebben de **bijzondere voorwaarden voorrang**.

Wanneer de bijzondere voorwaarden bijkomende verplichtingen opleggen ten opzichte van de minimumnormen, vervangen deze de minimumnormen niet maar vormen ze **bijkomende vereisten**.

Indien de vergunninghouder door omstandigheden genoodzaakt is om af te wijken van de onderstaande methoden of andere beslissingen moet nemen die van wezenlijk belang kunnen zijn voor het verdere onderzoek, dient dit vooraf voorgelegd te worden aan de opdrachtgever en aan het agentschap Onroerend Erfgoed of aan de aan de (inter)gemeentelijke dienst waaraan de bevoegdheid voor archeologie is toegewezen. Beslissingen hierover worden schriftelijk bevestigd door het agentschap Onroerend Erfgoed via brief of in een goedgekeurd werkverslag en verantwoord in het rapport.

De vergunninghouder formuleert zelf een onderbouwd voorstel inzake termijn terreinwerk en termijn rapportage, uitgedrukt in werkdagen.

Deze termijn omschrijft het aantal werkelijk te presteren dagen, met uitsluiting van de wettelijke feestdagen en de vakantiedagen waarop de personeelsleden recht hebben.

3.1. Contactgegevens agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen.

Contactpersoon:	Inge.zeebroek@rwo.vlaanderen.be
Contactgegevens:	09/ 276 24 53
Referentie:	4.002/41002/99.294
Datum:	25/11/2015

4. Randvoorwaarden

(Zie minimumnormen hoofdstuk 2. Minimumnormen voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek. Afdeling 1. Archeologische opgraving, artikels 5, 6, 7 en 8 §1)

De prospectie met ingreep in de bodem moet worden uitgevoerd in goede terreinomstandigheden. Dit betekent o.m. dat:

- de weersomstandigheden dermate zijn dat ze een goede waarneming toelaten. De vergunninghouder voorziet een scenario voor het geval de prospectie moet worden uitgesteld omwille van slechte weersomstandigheden.
Hierbij zijn maatregelen ter bescherming van kwetsbare contexten inbegrepen.
- de vergunninghouder doet een voorstel de veldstrategie aan te passen indien de terreinomstandigheden dit vereisen.
- bij een langdurige opschorting (>1 maand) door de vergunninghoudende archeoloog maatregelen voorgesteld worden om de degradatie van alle aanwezige sporen tegen te gaan.
- de opgravingszone visueel en/of fysiek is afgescheiden van andere zones waar werken uitgevoerd worden.
- de vergunninghouder een duidelijk zicht heeft op eventueel aanwezige leidingen.
- de werf is ingericht conform de vigerende wetgevingen inzake arbeid, bodemverzet en veiligheid.
- er duidelijke afspraken zijn tussen de vergunninghouder en zijn/haar opdrachtgever over:
 - wie de kraan levert;
 - wie de bemaling voorziet in geval van wateroverlast;
 - het terug dichten van de sleuven en herstel terrein;
 - communicatie met de pers.

De vergunninghouder bekomt een georeferencieerd grondplan van de bestaande toestand op een ontwerpplan (X-Y-Z, in Lambert 72) van het terrein, zowel digitaal als analoog.

De vergunninghouder meldt de aanvang van de prospectie tijdig aan de opdrachtgever, het College van Burgemeester en Schepenen, aan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen en tevens aan de (inter)gemeentelijke dienst waaraan de bevoegdheid voor archeologie is toegewezen.

Deze vergunning dient in origineel exemplaar aanwezig te zijn op het terrein tijdens de uitvoering van het onderzoek.

5. Beschrijving van het project en onderzoeksvragen

Op het terrein zal een ontsluitingsweg met fietserstunnel gerealiseerd worden.

Het projectgebied is ca. 3.8 ha groot en is gelegen in woongebied (aangegeven met OB op de bodemkaart).

Het plangebied is gelegen op de westelijke oever van de Dender en ten noorden van de historische kern van Aalst. Op het einde van de 18de en gedurende de 19de eeuw werd centraal in het projectgebied een stedelijk kerkhof aangelegd. Het Jennemiekeskerkhof, genoemd naar de eerste begraven persoon was in gebruik van 1784-1867. De begraafplaats is enkel gekend uit cartografische en historische bronnen. Vanuit fysisch-anthropologisch en epidemiologisch standpunt vormt deze begraafplaats een unieke site die een beeld kan vormen van de laat 18de-19de-eeuwse stedelijke populatie.

Uit de bureaustudie opgemaakt door SOLVA blijkt bovendien dat de begraafplaats na opgave als grasland in gebruik is genomen. Van een eventuele berging is geen sprake in de archiefbronnen.

De site is gedurende jaren ingenomen geweest door industriële en commerciële gebouwen en burelen waardoor een deel van de site wellicht zijn aangetast. Gezien vele van deze constructies wellicht slechts oppervlakkig zijn gefundeerd gaan we er echter van uit dat de verstoring van het bodemarchief beperkt is gebleven. De archeologische evaluatie dient ook de verstoring van het bodemarchief in te schatten.

In het noorden aansluitend aan het rondpunt is een nog onontgonnen terrein aanwezig. Dit geeft mogelijkheden voor evaluatie van deze zone bovenaan de steilrand, ten noorden van de kern van Aalst. Op de ferrariskaart is hier plaatselijk bewoning aangegeven.

De zone ten zuiden van het kerkhof omvat de overgang van een steilrand naar het alluvium van de Dender. Echter, door de huidige bebouwing (o.a. postgebouw) is deze weggevaagd en hoewel er potentieel kan zijn naar prehistorische vondsten, zijn we van oordeel dat de verstoorde zone een te beperkte kijk zal geven op de mogelijke archeologische resten. De zone ten zuiden van de begraafplaats dient niet meegenomen in de evaluatie.

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

Voor de begraafplaats:

- wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen individuen?
- op welke diepte komen de begravingen aan het licht?
- Kan er op basis van de evaluatie een uitspraak worden gedaan over de oppervlakte, de afbakening van het kerkhof en over het geschatte aantal individuen?

- Is er sprake van verschillende niveaus van begravingen? Komen oversnijdingen voor?
- Is er op de verschillende locaties van evaluatie een andere bewaringstoestand vast te stellen? Zo ja, wat is de achterliggende reden hiervoor?
- zijn er aanbevelingen te doen naar opgravingsmethodiek en natuurwetenschappelijke analyses?
- welke inschatting kan gemaakt worden naar timing van de eventuele opgraving?

Voor de zone ten noorden van de begraafplaats:

- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Zijn er tekenen van erosie?
- Zijn er sporen aanwezig? Zijn deze natuurlijk of antropogeen? Geef een beknopte omschrijving.
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? Zo ja, tot welke periode(s) behoren deze?
- Wat is de aard en de omvang van de aanwezige occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzetten, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen, zoals de locaties van oppervlaktevondsten ten noordwesten van het projectgebied?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de archeologische vindplaats(en)?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

6. Wetenschappelijke begeleiding

Indien tijdens de prospectie blijkt dat de expertise die de vergunninghouder voorzien heeft onvoldoende is, kan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen bijkomende expertise vragen.

De wetenschappelijke begeleiding kan aanbevelingen formuleren inzake methodiek of prospectiestrategie aan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen en de vergunninghouder. Indien het agentschap Onroerend Erfgoed akkoord gaat met de geformuleerde aanbevelingen dient de vergunninghouder deze ter harte te nemen.

7. Veldwerk

(Zie de minimumnormen hoofdstuk 2. Minimumnormen voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek, Afdeling 2. Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, artikels 61 tot en met 70)

Voor de uitvoering van het terreinwerk geldt de minimale personeelsbezetting zoals vermeld in hoofdstuk 9. personeel.

De vergunning houdende archeoloog bezorgt wekelijks de dagrapporten aan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, de opdrachtgever en de wetenschappelijke begeleiding.

7.1. Zone ten noorden van begraafplaats: proefsleuven

(Zie de minimumnormen artikel 61 en 62)

De methode van continue sleuven wordt gebruikt:

- parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige oppervlak van de betrokken percelen;
- de afstand tussen de proefsleuven bedraagt niet meer dan 15m (van middenpunt tot middenpunt);
- de proefsleuven zijn 2 meter breed.

Hierbij wordt minstens 10% opengelegd d.m.v. proefsleuven in een vast grid en 2,5% d.m.v. kijkvensters en/of dwarssleuven.

De zijden van de kijkvensters meten maximaal de afstand tussen twee sleuven. De kijkvensters en/of dwarssleuven moeten voldoende groot zijn om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden.

Voorafgaand aan de start van de prospectie wordt een sleuvenplan ter goedkeuring voorgelegd aan Onroerend Erfgoed.

7.2. Zone begraafplaats: proefputten

De precieze inplanting van de proefsleuven/proefputten wordt bepaald in samenspraak met het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen en is afhankelijk van de resultaten van de bureaustudie en van de terreinsituatie.

Elke proefput wordt gezien als een beperkte opgraving en dient aldus geregistreerd te worden. Proefputten dienen verspreid over de beschikbare oppervlakte te worden aangelegd in functie van het beantwoorden van de onderzoeksvragen (afbakening, oppervlakte, aantal individuen, bewaringstoestand, ..).

De proefputten worden, indien mogelijk zonder gevaar voor de veiligheid, gegraven tot minstens 20 cm in de moederbodem. Indien de moederbodem niet bereikt kan worden, dient men per proefput enkele boringen/sonderingen tot 20 cm in de moederbodem te plaatsen om de stratigrafie in kaart te brengen.

Er wordt voorzien in een maximale oppervlakte van **80 m²** aan proefputten.

7.3. aanleg vlakken

(Zie de minimumnormen artikel 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68 en 70)

Proefsleuven: Opgelegde zones mogen niet betreden worden met de kraan en/of ander zwaar materieel.

Proefputten: Indien meerdere vlakken moeten worden aangelegd, wordt het bovenliggende vlak steeds volledig afgewerkt vooraleer er verdiept wordt. De vlakken worden steeds gelinkt aan de profielen. De overige verdiepingen gebeuren handmatig uitgezonderd het verwijderen van puinpakketten en ophogingen. Het inzetten van een machine voor diepere afgraving kan enkel na toestemming van Onroerend Erfgoed.

Opgelegde zones mogen niet betreden worden met de kraan en/of ander zwaar materieel.

Er moeten maatregelen genomen worden tegen overlast door regen- en/of grondwater, die niet schadelijk zijn voor het bodemarchief. Voorafgaand aan de opgraving wordt het peil van de grondwatertafel bepaald. Indien de registratie van sporen gehinderd wordt door een hoge grondwaterstand wordt er kaderbemaling voorzien. Bij de plaatsing ervan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van dit bodemarchief en de op te graven zones.

7.4. vlakregistratie

(Zie de minimumnormen artikel 61, 62, 65 en 70)

Indien een spoor zich tegen de putwand bevindt, wordt het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren.

Er wordt dagelijks voorzien in een volledige opmeting van sleuven, kijkvensters en sporen. Dit betekent dat er dagelijks een recent en aangevuld grondplan beschikbaar is, dat op elk moment aangeleverd kan worden.

7.5. spoorbewerking en –registratie

(Zie de minimumnormen artikel 16, 21, 63, 65 en 70)

Proefsleuven: Alle grondsporen worden manueel opgeschaafd in functie van het verkrijgen van een juiste aflijning, diagnostisch vondstmateriaal en de fotografische registratie, tenzij het om duidelijk definieerbare, kwetsbare contexten (v.b. brandrestengraven) gaat.

Er dient een selectie van de sporen gecoupeerd te worden die afdoende is om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Indien nodig wordt het couperen van deze selectie aangevuld met extra coupes op vraag van het agentschap Onroerend Erfgoed.

In vermoedelijke diepe sporen zoals waterputten en waterkuilen wordt een boring gezet om te verifiëren of het om een dergelijk spoor gaat en om de diepte te bepalen.

De vergunninghouder is vrij in het bepalen van de noodzaak van aanvullende boringen en het aantal boringen.

Proefputten: A het skeletmateriaal (van volledige tot knekelputten) wordt na registratie ingezameld in functie van het assessment.

7.6. vondsten

(Zie de minimumnormen artikel 65, 69 en 70)

7.7. stalen

(Zie de minimumnormen artikel 65, 69 en 70)

7.8. bodemprofielen

(Zie de minimumnormen artikel 70)

Proefsleuven: Voor het vaststellen van het archeologisch niveau wordt een profielput aangelegd tot 60 cm in de moederbodem. Indien de terreinomstandigheden daarom vragen worden meerdere profielen aangelegd verspreid over projectgebied.

Per sleuf moet minimaal een profielkolom van minimaal 1 meter breed worden opgeschoond waarbij minstens 30 cm van de moederbodem zichtbaar is.

Deze profielkolommen worden systematisch verspreid over de sleuven aangelegd in een geschrinkt systeem, zodanig dat een goed overzicht van het gehele projectgebied wordt verkregen.

Bij elke profielput en profielkolom wordt de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op plan gebracht.

De inplanting van geregistreerde profielen en profielputten vullen elkaar aan en resulteren in een volledige dekking van het onderzoeksgebied.

Proefputten: Elke putwand wordt opgeschoond, ingetekend en gefotografeerd conform de minimumnormen.

De profielen worden grondig bekeken om aan te geven op welk(e) niveau(s) er tijdens het eventuele vervolgonderzoek opgravingsvlakken moeten worden aangelegd. Essentieel is dat er een gedegen inzicht ontstaat in de profielopbouw van het terrein.

Bij elke proefput wordt de absolute hoogte van de (archeologische) vlakken en van het maaiveld genomen en op plan gebracht.

7.9. Grondwater

Tijdens het archeologisch vooronderzoek wordt een inschatting gemaakt van het niveau van de grondwatertafel en/of de aanwezigheid van waterdragende lagen.

Op basis van de grondwaterstanden geeft de opdrachtnemer in het conceptrapport een advies inzake de noodzaak tot lijn- of kaderbemaling bij een eventueel vervolgtraject. Dit gebeurt op basis van de TAW-waarde van de grondwatertafel, de TAW-waardes van het archeologisch niveau en de diepte van de gecoupeerde of afgeboorde archeologische structuren.

7.10. Metaaldetectie

(Zie de minimumnormen artikel 65, 69 en 70)

Sporen waarbij de metaaldetector een signaal gaf, worden aangeduid in de sporenlijst. Metaalvondsten worden enkel ingezameld als zij zich aan het vlak bevinden of als ze zich in een spoor bevinden dat gecoupeerd wordt. Ingezamelde vondsten worden op plan gezet met vondstnummer en de code Md. Ingezamelde metaalvondsten worden beschermd tegen degradatie van het materiaal.

7.11. contextgebonden bepalingen

Steentijd in de proefsleuven

Indien buiten archeologische of natuurlijke sporen lithisch of ander steentijdmateriaal aangetroffen wordt binnen de sleuven of de kijkvensters, worden deze vondsten driedimensionaal ingemeten. Zones waar tijdens het vooronderzoek mobiele artefacten aangetroffen worden, worden volledig manueel opgeschaafd. Nog tijdens het veldwerk wordt het materiaal ter evaluatie aan een deskundige voorgelegd, zodat een verdere terreinwaardering (via boringen, evaluatie van bewaring bodemprofiel, enz.) kan uitgevoerd worden. Indien steentijdvondsten aangetroffen worden in jongere archeologische of natuurlijke sporen, dienen deze vondsten ingezameld te worden. Bij aanwezigheid van veel

vondsten of kleine vondsten (chips kleiner dan 1 cm) wordt de vulling van het spoor in bulk gerecupereerd en naderhand uitgezeefd op maaswijdte van max 2mm.

Begravingen:

Proefputten: alle graven en knekelputten binnen een proefput worden **volledig** opgegraven.

Het opgraven van de begravingscontexten gebeurt onder begeleiding van een fysisch antropoloog.

Registreren inhumaties:

- Elk individueel graf wordt gefotografeerd.
- Lijksilhouetten: al schavend verdiepen; het silhouet wordt gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/10 en beschreven.
- Skeletgraven: de skeletten worden vrijgelegd, schoongemaakt, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/10 (handmatig of via digitale 3D-fotografie met duidelijk zichtbare topografisch verankerde merktekens die in een digitaal plan kunnen verschaald worden) en beschreven aan de hand van skeletfiches. Deze fiches worden ter beschikking gesteld door Onroerend Erfgoed (cf. minimumnormen art. 29, §1). Het schoonmaken gebeurt met aangepast opgravingsmateriaal, zonder schade aan het beendermateriaal te berokkenen. Rechtstreeks contact met sterk zonlicht dient vermeden te worden aangezien de beenderen niet te snel mogen drogen. Er worden per skelet overzichtsfoto's genomen langs hoofd- en voeteinde (zo horizontaal mogelijk), alsook detailfoto's van de handen, voeten, hoofd en nekwerfels (na het wegnemen van de onderkaak). Alle skeletten die zich in context en anatomisch verband bevinden en dermate volledig zijn dat ze relevant en waardevol zijn in functie van een eventueel antropologisch, paleo-pathologisch vervolgonderzoek, worden geregistreerd en geborgen in kunststof verpakkingen, de resten van de linker- en rechterhand en van de linker- en rechtervoet worden elk in een aparte kunststof verpakking bij het skelet bijgehouden. Het hoofd wordt volledig met de schedelinhoud en omringende aarde ingezameld. **Het bergen van het skelet gebeurt dermate dat het uitleggen nadien eenvoudig kan verlopen (links-rechts gescheiden en ook de voornaamste lichaamsdelen gescheiden).** Na het bergen van het skelet wordt de grond onder het skelet volledig bemonsterd en uitgezeefd op een zeef met maaswijdte van 2mm. Skeletmateriaal dat niet meer in situ of anatomisch verband ligt, wordt eveneens verzameld en beschouwd als losse vondst. Deze selectie en het bergen wordt uitgevoerd onder coördinatie van de begeleidende fysisch antropoloog. Er is bij de registratie en berging bijzondere aandacht voor elementen die informatie verschaffen over het fysieke aspect van de funeraire structuren (in volle grond, kisten, grafkelders, grafstenen, ...), aan het begrafenisritueel (spatiale organisatie, bijgiften, positie van het lichaam en ledematen, elementen die kunnen wijzen op een begraving met kledij of in een lijkwade, balseming (pollenanalyse)...). **Bij het aantreffen van grafkelders wordt de opgraving van de proefput gestaakt.**

7.12. heropvulling

Sporen die snel dreigen te degraderen worden beschermd. De vergunninghoudende archeoloog doet hiertoe een voorstel.

De archeologische uitgravingen kunnen pas terug worden gevuld, rekening houdend met de wetgeving rond bodemverzet en de richtlijnen van de opdrachtgever, nadat het agentschap Onroerend Erfgoed daarvoor de toestemming geeft.

8. Waardering, natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie

8.1. Assessment

Tijdens het veldwerk worden skeletten verzameld in het kader van natuurwetenschappelijk assessment. **Welke skeletten en de hoeveelheid skeletten worden geselecteerd voor assessment gebeurt in samenspraak met het agentschap Onroerend Erfgoed, de vergunninghouder, de opdrachtgever, de fysisch antropoloog en de wetenschappelijke begeleiding.** De vergunninghouder stelt een eerste degelijk beargumenteerd voorstel tot selectie op.

Deze assessment gebeurt op basis van de handleiding 'Assessment. Een handleiding voor de archeoloog.' uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed.

Dit assessment heeft tot doel een beschrijving van het potentieel op kenniswinst te maken en de inschatting van informatiewinst bij verder opgravingsonderzoek. De nadruk ligt op de inschattingen mbt de populatie en niet mbt het individu.

Waardering

Meting:

(incl. transport, preparatie, analyse & rapportage)

- 1 VH röntgenopnames metaal (per plaat)

8.2. Conservatie

Welke vondsten worden geselecteerd voor conservatie gebeurt in samenspraak met het agentschap Onroerend Erfgoed, de vergunninghouder, de opdrachtgever en de wetenschappelijke begeleiding. De vergunninghouder stelt een eerste degelijk beargumenteerd voorstel tot selectie op. De eindbeslissing m.b.t. conservatie ligt bij Onroerend Erfgoed.

Meting:

- 1 VH conservatie textiel

9. Rapportage

(Zie de minimumnormen hoofdstuk 3. Wijze van rapportering, artikels 71 tot en met 78)

Voor de rapportage wordt minstens de archeoloog-projectleider ingezet.

9.1. nota met aanbevelingen

De nota met aanbevelingen wordt binnen de 10 werkdagen na het beëindigen van het veldwerk bezorgd aan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, de aanvullende wetenschappelijke begeleiding, de (inter)gemeentelijke dienst en de opdrachtgever.

Deze nota met aanbevelingen omvat minstens:

- een overzichtsplan van de proefsleuven op leesbare schaal;
- een gegeorefereerd sleuvenplan in overlay op het inrichtingsplan;
- plannen van de positieve sleuven met aanduiding van de aangetroffen sporen en indien mogelijk een fasering op leesbare schaal;
- een overzicht en beschrijving van de profielen;
- een korte beschrijving van de resultaten met inbegrip van een antwoord op de onderzoeksvragen (pdf-bestand);
- een voorstel voor timing voor het afwerken van het eerste conceptrapport; met een maximumtermijn van 2 jaar na het beëindigen van het veldwerk voor de oplevering van een door het agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurd eindrapport;
- aanbevelingen voor *in-situ* behoud;
- resultaten van het assessment van de skeletten
- een beargumenteerd voorstel tot afbakening van de zone voor eventueel vervolgonderzoek;
- een beargumenteerd voorstel tot afbakening van de zone voor eventueel vervolgonderzoek in overlay op het inrichtingsplan.

Kaarten worden als pdf- bestand en als GISshapefile aangeleverd.

9.2. conceptrapport

Het rapport wordt in conceptvorm bezorgd aan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen de aanvullende wetenschappelijke begeleiding, de (inter)gemeentelijke dienst en de opdrachtgever. De inhoud hiervan stemt overeen met de inhoud van het eindrapport zoals omschreven in de minimumnormen en de bepalingen hieronder. Het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen,

de aanvullende wetenschappelijke begeleiding, de (inter)gemeentelijke dienst, en de opdrachtgever bezorgen hun opmerkingen aan elkaar en de vergunninghouder. De vergunninghoudende archeoloog verwerkt de opmerkingen in een herwerkt conceptrapport.

Nadat de opmerkingen van het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, de wetenschappelijke begeleiding, de (inter)gemeentelijke dienst, en de opdrachtgever zijn verwerkt wordt het herwerkte conceptrapport bezorgd aan het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen.

Het rapport bevat naast de elementen uit de minimumnormen ook:

- een beschrijving van de topografische en bodemkundige situatie, met aanduiding van het onderzoeksgebied op perceelsniveau;
- een korte historische schets geïllustreerd met de relevante historische kaarten in de regio, met aanduiding van het onderzoeksgebied;
- kaartmateriaal:
 - een georeferereerd sleuvenplan in overlay op het inrichtingsplan;
 - georeferereerde plannen met weergave van de genomen absolute hoogtes van de sporen (t.o.v. TAW) en het maaiveld;
 - gedetailleerde plannen van de sleuven in kleur;
 - een georeferereerde advieskaart met duidelijke afbakening van op te graven zones en verstoorde zones;
 - een georeferereerde advieskaart met duidelijke afbakening van op te graven zones en verstoorde zones in overlay op het sleuvenplan;
 - een georeferereerde advieskaart met duidelijke afbakening van op te graven zones en verstoorde zones in overlay op het projectplan.
- de opgelegde oppervlakte van de sleuven en kijkvensters en de procentuele verhouding hiervan t.o.v. het projectgebied;
- een beschrijving en verantwoording van afwijkende methodiek indien dit noodzakelijk was;
- een beschrijving van de resultaten met inbegrip van een antwoord op de onderzoeksvragen;
- aanbevelingen voor *in-situ* behoud;
- aanbevelingen voor verder archeologisch onderzoek met een aanduiding van op te graven zones met duidelijke motivatie, methodiek van het archeologisch vervolgonderzoek en aandachtspunten
- Locatie waar het vondstmateriaal wordt bewaard.
- Bijlagen:
 - Fotolijst
 - Sporenlijst
 - Vondstenlijst
 - Coupetekeningen
 - Alle gedurende de prospectie getrokken vlakfoto's, profielfoto's, detailfoto's en foto's van de gezette coupes

Kaarten worden als pdf- bestand en als GISshapefile aangeleverd.

9.3. eindrapport

Na goedkeuring van het conceptrapport door het agentschap Onroerend Erfgoed kan de laatste conceptversie worden opgemaakt als eindrapport.

Het rapport vermeldt in het colofon het ISBN/ISSN nummer of het nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan.

Er worden drie analoge en drie digitale exemplaren van het eindrapport bezorgd aan Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen.

Naast de drie exemplaren die bezorgd dienen te worden aan Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen wordt minimaal 1 digitaal exemplaar en 1 analoog exemplaar van het eindrapport afgeleverd aan:

- de opdrachtgever,

- degene die de (wetenschappelijke) begeleiding of advisering verzorgt,
- het College van Burgemeester en Schepenen, dan wel de (inter)gemeentelijke dienst.

Bij het analoge exemplaar mogen de bijlagen worden aangeleverd op een digitale gegevensdrager.

De digitale gegevens worden aangeleverd op een usb flash geheugen.

Analoge exemplaren worden gedrukt in degelijke kwaliteit en met foto's en afbeeldingen in kleur.

De vergunninghouder bezorgt ten laatste bij aflevering van het eindrapport het ingevulde opvolgingsformulier aan de centrale dienst van het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen.

Het opgravingsarchief bevat minstens:

- alle opgravingsdocumentatie, aangemaakt volgens de minimumnormen en de bijzondere voorwaarden;
- het rapport;
- alle gereinigde vondsten gesorteerd volgens context en voorzien van een label.

Indien het agentschap Onroerend Erfgoed beslist dat een vervolgonderzoek noodzakelijk is, wordt het opgravingsarchief ter beschikking gesteld aan de uitvoerder van het vervolgonderzoek.

10. Personeel

De dagelijkse uitvoering van de prospectie met ingreep in de bodem ligt in handen van minstens:

- één archeoloog – projectleider (vergunninghouder). Hij/zij dient houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit (artikel 12, 1°) en heeft minstens:
 - 10 prospecties met ingreep in de bodem uitgevoerd op zandleem- (of leem)bodem waarvan minstens:
 - 2 prospecties of onderzoeken op contexten met menselijke inhumaties;
- één archeoloog - assistent. Hij/zij dient houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit (artikel 12, 1°) en heeft minstens:
 - 10 prospecties met ingreep in de bodem uitgevoerd op zandleem- (of leem)bodem en ervaring met opgraven van menselijke inhumaties.

Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een bodemkundige, fysisch geograaf of (kwartaal)geoloog, die minstens 2 terreinbezoeken uitvoert. Deze aardwetenschapper:

- bezit een diploma waaruit een opleiding inzake bodems, fysieke geografie, geologie en/of geomorfologie van Noordwest-Europa blijkt;
- heeft grondige kennis van en relevante ervaring met zandleembodems, aantoonbaar aan de hand van minstens 3 referentieprojecten;
- heeft ervaring met het interpreteren van bodemprofielen en met het uitvoeren van landschapsonderzoek in het kader van archeologisch onderzoek, aantoonbaar aan de hand van minstens 3 referentieprojecten.

De bodemkundige ondersteunt de archeologen bij de aanleg van de proefputten/proefsleuven/opgravingsvlakken en bij de interpretatie van sporen en structuren. Aan de hand van de analyse van bodemprofielen draagt hij/zij bij aan het begrip van de landschapsgenese. Het verslag van zijn/haar bevindingen wordt in het basisrapport geïntegreerd.

Voor de rapportage wordt minstens de archeoloog-projectleider ingezet.

11. Vergaderingen

De vergunninghouder organiseert een startvergadering voorafgaand aan de prospectie met ingreep in de bodem, tussentijdse werfvergaderingen en een eindvergadering met de opdrachtgever, degene die

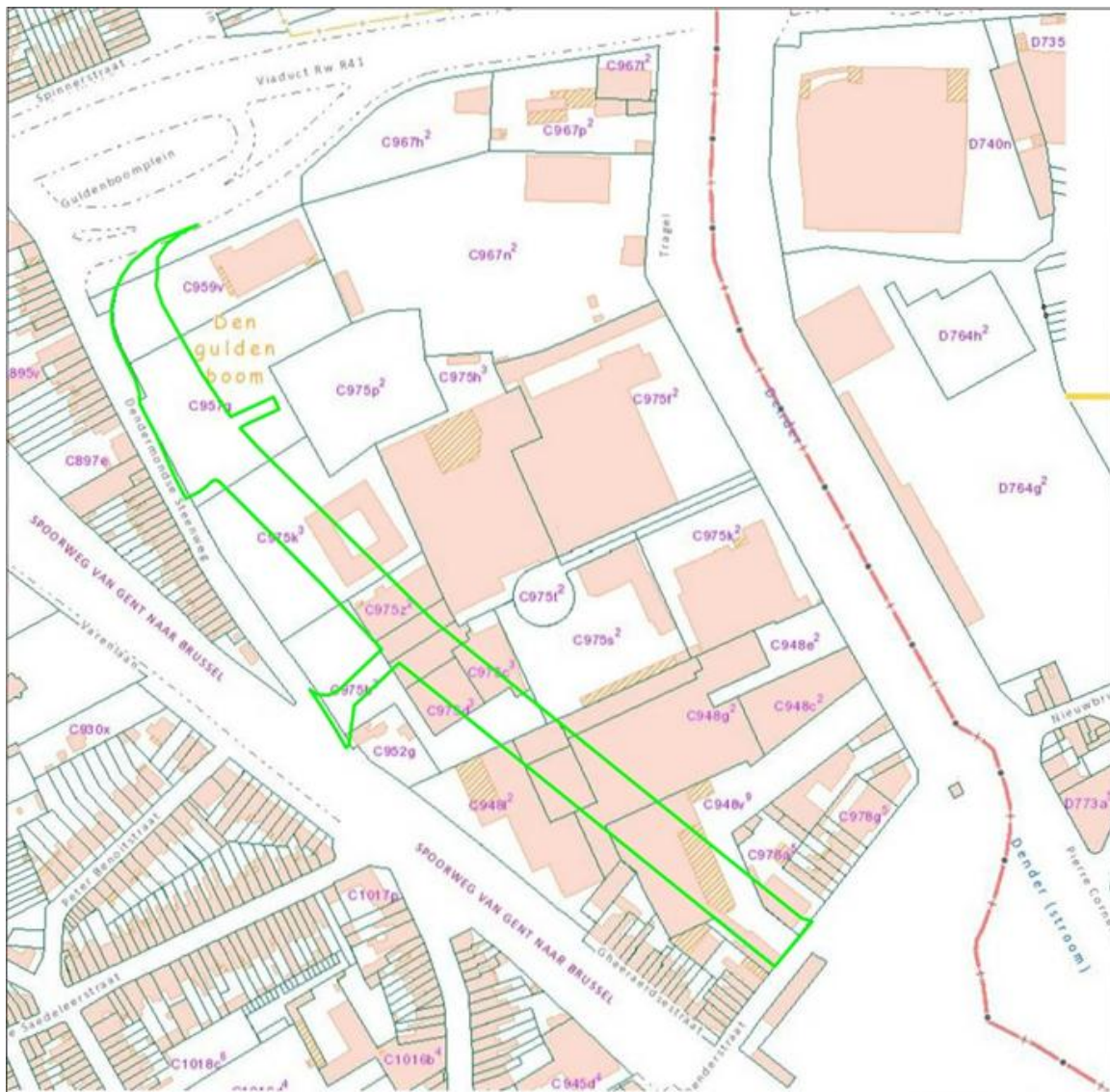
de (wetenschappelijke) begeleiding verzorgt, de (inter)gemeentelijke dienst en de erfgoedconsulent van het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen. De vergunninghouder neemt verslag en bezorgt deze tijdig aan alle betrokkenen.

Bij de startvergadering worden de afspraken, het plan van aanpak en het inplantingsplan van de sleuven in overlay op het geplande project en de timing overlopen. De inplanting van de sleuven moet door de erfgoedconsulent van het agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen goedgekeurd worden.

Tussentijdse werfvergaderingen worden georganiseerd indien het onderzoek gefaseerd verloopt, indien tussentijdse afwegingen gemaakt moeten worden, of indien hier tijdens het verloop van het onderzoek aanleiding toe ontstaat.

Indien een van de bovenvermelde betrokken partijen het nodig vindt, wordt er een eindvergadering georganiseerd die plaatsvindt vanaf 5 dagen nadat de nota met aanbevelingen beschikbaar is.

Tijdens de eindvergadering wordt bepaald of er al dan niet een archeologische opgraving dient uitgevoerd te worden, dan wel of een behoud in situ mogelijk is. De eindbeslissing over een **vervolgonderzoek** ligt bij het agentschap Onroerend Erfgoed.

Aanduiding van het wegtracé